

UCHWAŁA NR LVIII/439/2023
RADY MIEJSKIEJ W DĄBIU

z dnia 24 kwietnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 poz. 40) oraz art. 16b ust. 1 i 2, art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 poz. 2268 z późn. zm.) Rada Miejska w Dąbiu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022- 2029, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dąbie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Wacław Zwoniarkiewicz

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY DĄBIE
NA LATA 2022-2029**

CZĘŚĆ WSTĘPNA	
Wstęp	
Rozdział I. Cel i proces tworzenia strategii	
1.1. Podstawy prawne utworzenia strategii	
1.2. Przesłanki lokalne stanowiące podstawę utworzenia strategii	
1.3. Cel i korzyści wynikające z utworzenia strategii	
1.4. Ramy czasowe budowania strategii i jej horyzont czasowy	
1.5. Metodologia opracowania i zaktualizowania strategii	
1.6. Struktura dokumentu	
CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	
Rozdział II. Charakterystyka gminy Dąbie	
2.1. Podstawowe informacje o gminie	
2.1.1. Położenie geograficzne	
2.1.2. Demografia	
2.1.3. Aktywność gospodarcza w gminie	
2.1.4. Trendy społeczno – gospodarcze gminy	
2.2. Strategiczne kierunki rozwoju gminy	
2.3. System pomocy społecznej w gminie	
2.3.1. Instytucje zajmujące się pomocą społeczną	
2.3.2. Charakterystyka grup objętych pomocą społeczną	
2.3.3. Dotychczasowe formy pomocy i świadczeń	
2.3.4. Współpraca z innymi podmiotami	
2.4. Źródła podstawowych problemów społecznych i ich identyfikacja	
2.4.1. Analiza obszarów polityki społecznej	
a) Kwestia mieszkaniowa	
b) System opieki zdrowotnej	
c) Edukacja i opieka nad dzieckiem	
d) Kultura, sport, turystyka	
e) System opieki nad starszymi i niepełnosprawnymi	
f) Rynek pracy i zatrudnienie	
g) Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne	
2.4.2. Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych w gminie	
2.5. Kapitał społeczny	
2.5.1. Inwentaryzacja mocnych stron gminy w zakresie spraw społecznych	
2.5.2. Określenie poziomu integracji społecznej	

CZĘŚĆ PROGRAMOWA	
Rozdział III. Kierunki rozwoju gminy	
3.1. Wizja rozwoju społecznego gminy	
3.2. Cele rozwoju społecznego gminy	
3.2.1. Cele główne i cele operacyjne	
3.2.2. Cele oraz sposoby ich osiągnięcia	
CZĘŚĆ WDROŻENIOWA	
Rozdział IV Zarządzanie realizacją strategii	
4.1. Procedura wdrażania strategii	
4.2. Koordynacja realizacji strategii	
4.3. Źródła finansowania zadań strategii	
4.4. Monitoring i ewaluacja	
4.5. Sprawozdawczość, aktualizacja i promocja strategii	
4.5.1. Sprawozdawczość strategii	
4.5.2. Procedura aktualizacji	
4.5.3. Promocja strategii	
4.6. Powiązanie strategii z innymi dokumentami strategicznymi	
Załącznik nr 1 Wzór ankiety identyfikującej problemy i potrzeby społeczne	
Załącznik nr 2 Harmonogram wdrażania Strategii	
Załącznik nr 3 Formularz rejestrowania aktualizacji Strategii	

CZĘŚĆ WSTĘPNA

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie została przygotowana na lata 2022-2029. W swoich założeniach strategia odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. zadaniem każdego samorządu gminnego jest opracowywanie i realizowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów społecznych i innych programów dedykowanych różnym grupom beneficjentów.

Strategia to długofalowa wizja wiodąca do dokonania trwałej zmiany społecznej zgodnie z przyjętymi priorytetami; wizja kompleksowa i spójna, tworzona i konsekwentnie realizowana przez różne podmioty współpracujące ze sobą na rzecz dobra wspólnego lokalnej społeczności.

Strategia pozwala realizować lokalną politykę społeczną. Wyznacza cele strategiczne, operacyjne i działania pozwalające przyczynić się do rozwiązywania wielu problemów społecznych oraz zminimalizować skutki negatywnych zjawisk występujących na obszarze gminy Dąbie.

Niniejszy dokument zawiera diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, cele strategiczne, kierunki działań, oraz sposoby i wskaźniki realizacji strategii.

Rozdział I. Cel i proces tworzenia Strategii

1.1. Podstawy prawne utworzenia strategii

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawa z 12 kwietnia 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakładają na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości, jak m.in.:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;

- ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym;
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r., o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych.

1.2. Przesłanki lokalne stanowiące podstawę utworzenia strategii

Problemy społeczne występujące w gminie Dąbie nakreślają kierunek rozwoju społecznego gminy, czyli wskazują pożądany stopień rozwoju z uwzględnieniem założeń zrównoważonego rozwoju społecznego.

Realizacja polityki społecznej w gminie Dąbie powinna być oparta na długofalowym planowaniu i jasnych celach co zostało wykazane w niniejszym dokumencie. Strategia pozwoli na lepsze koordynowanie działań instytucji funkcjonujących na polu polityki społecznej w gminie wokół głównego kierunku działań i problemów w tej sferze. Utworzona strategia ułatwi pozyskiwanie środków finansowych na realizację zadań polityki społecznej.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy i konsultacji społecznych stwierdzono, że głównymi obszarami prowadzącymi do powstania problemów społecznych, wykluczenia społecznego, bezradności wokół, których będzie skupiać się strategia są:

1. bezrobocie i wynikające z faktu pozostawania bez pracy ubóstwo,
2. brak dostatecznego wsparcia dla osób chorych i starszych, samotnych oraz niepełnosprawnych,
3. nadużywanie alkoholu,
4. niska aktywność i integracja społeczna mieszkańców gminy Dąbie,
5. brak aktywnych zorganizowanych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, rodzin młodzieży i osób starszych.

Strategia ta jest także wymogiem sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Dąbie związaną z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i możliwościami pozyskiwania funduszy na rozwój lokalny. Strategia jest wymagana w przypadku ubiegania się o środki finansowe.

1.3. Cel i korzyści wynikające z utworzenia Strategii

Celem utworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 jest:

- opracowanie efektywnego programu pomocy, który umożliwi rozwiązywanie problemów społecznych oraz przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji,
- odpowiednie zaplanowanie i realizowanie aktywnej polityki społecznej na poziomie lokalnym oraz wyznaczenie kierunków działań w zakresie rozwoju potencjału instytucjonalnego i społecznego gminy Dąbie.

Korzyści wynikające z utworzenia strategii:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 pomoże samorządowi w prowadzeniu polityki społecznej, pomoże gminie m.in. w:

- skuteczniejszym wykorzystaniu pieniędzy z funduszy pomocowych,
- racjonalizacji wydatków z zakresu pomocy społecznej,
- opracowaniu zintegrowanego systemu pomocy rodzinie,
- polepszeniu i rozwojowi inicjatyw społecznych,
- zwiększeniu współpracy organizacji pozarządowych z samorządem lokalnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywaniu problemów społecznych, podniesieniu poziomu integracji społecznej w gminie.

Działania, które zostaną podjęte w ramach strategii przyczynić się mają do:

- budowy potencjału miasta i gminy Dąbie w zakresie strategicznego planowania i realizowania polityki społecznej na poziomie lokalnym,
- budowy potencjału instytucjonalnego i społecznego gminy mającego na celu najlepsze wykorzystanie innych programów w obszarze integracji i pomocy społecznej,
- zwiększenia lokalnej aktywności w obszarze rozwiązywania problemów społecznych, do wzmocnienia i tworzenia lokalnych organizacji pozarządowych aktywnie włączających się w proces integracji społecznej na terenie gminy Dąbie,
- zdobycia większego doświadczenia gminy Dąbie w zakresie zlecania zadań własnych partnerom społecznym,
- zaspokojenia potrzeb mieszkańców poprzez budowanie sieci usługodawców,
- efektywniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców poprzez stworzenie sieci usług społecznych,
- zwiększenia lokalnej aktywności w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 określa najważniejsze działania, które należy podjąć, aby umożliwić osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać
za pomocą

własnych środków, możliwości i uprawnień.

Strategia ta ukierunkowana jest głównie na rozwój i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami działającymi w ramach polityki społecznej, zwłaszcza w zakresie służby zdrowia, oświaty, policji.

Owa strategia ma stworzyć podstawy do aktywnego kształtowania rzeczywistości, dążenia mieszkańców gminy Dąbie do ożywienia wszelkiej społecznej i gospodarczej aktywności. Podsumowując treść tego dokumentu - ma on przyczynić się do współpracy władz i mieszkańców na rzecz wspólnoty.

Realizacja strategii stworzy szanse na większe wykorzystywanie dodatkowych środków pochodzących z budżetu państwa i funduszy z Unii Europejskiej oraz przyczyni się do budowania systemu pomocy społecznej w tutejszej gminie.

1.4. Ramy czasowe budowania strategii i jej horyzont czasowy

Proces budowania strategii rozpoczęto dnia **10.06.2022 r.** powołując Zespół ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie, a jej zakończenie planuje się kwietniu 2023 r. przedłożeniem na sesji Radzie Miejskiej w Dąbiu i przyjęcie dokumentu uchwałą Rady do realizacji.

Okres realizacji strategii przyjęto na osiem lat 2022 – 2029, co ułatwi formułowanie zadań gminy, szczególnie przy pozyskiwaniu funduszy Unii Europejskiej.

1.5. Metodologia opracowania i zaktualizowania strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 powstała przy współudziale społeczności lokalnej z terenu gminy Dąbie.

Przebieg procesu budowania strategii:

W pracach nad budowaniem strategii wyodrębniono następujące etapy:

Etap I. Organizacja procesu aktualizacji strategii:

Do realizacji procesu powołano Zarządzeniem Nr OS.0050.33.2022 Burmistrza Miasta Dąbie z dnia 10 czerwca 2022 r. Zespół ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022 -2029 w składzie:

- 1) Anna Włodarczyk – kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – przewodniczący Zespołu,
- 2) Dorota Włodarska – kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbiu – członek Zespołu,
- 3) Alicja Maciejewska – przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbiu – członek Zespołu,

- 4) Sylwia Woźniak – przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbiu – członek Zespołu,
- 5) Karolina Kasprowicz – przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Wychowania, Sportu, Zdrowia i Spraw Socjalnych rady Miejskiej w Dąbiu – członek Zespołu,
- 6) Natalia Bekier – pracownik Urzędu Miejskiego w Dąbiu – członek Zespołu,
- 7) Magdalena Lasota – Konopińska – pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – członek Zespołu,
- 8) Martyna Misiak - pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – członek Zespołu.
- 9) Sylwia Zwoniarkiewicz - pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – członek Zespołu.

oraz zaproszono osoby reprezentujące społeczność, środowisko instytucji publicznych i niepublicznych. W procesie budowania strategii istotną rolę odegrały konsultacje społeczne oraz warsztaty mające na celu zbudowanie sprawnego modelu organizacyjnego dla realizacji celów strategicznych na obszarze gminy Dąbie.

W pierwszym etapie procesu budowania strategii przeprowadzono konsultacje społeczne, których celem było zidentyfikowanie problemów i potrzeb społecznych za pomocą ankiet (wzór ankiety umieszczony w załączniku nr 1) w formie spotkań z przedstawicielami samorządu oraz specjalistami.

Konsultacje przeprowadzono w miesiącach czerwiec-wrzesień 2022 r. Respondentów dobrano w taki sposób, aby zapewnić udział wszystkich grup społecznych, o czym świadczy charakterystyka osób, które odpowiedziały na pytania.

Kolejnym krokiem było przygotowanie części diagnostycznej i analiza sytuacji społecznej w gminie w oparciu o dane statystyczne oraz opinie środowisk społecznych i przedstawicieli instytucji społecznych. Tworząc lokalną strategię rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu. Wspomniane dokumenty to przede wszystkim:

- Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami przyjęta przez Radę Ministrów na lata 2021-2030,
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kolskiego na lata 2021-2025;

Następnie Zespół Zadaniowy podjął prace przygotowawcze do zorganizowania warsztatów strategicznych w gminie Dąbie.

Etap II. Prace warsztatowe

Kolejnym krokiem było przeprowadzenie warsztatów strategicznych. Gmina Dąbie przystąpiła do budowania strategii na czterech warsztatach przeprowadzonych

w okresie: od października 2022 do lutego 2023 roku
Warsztaty przeprowadzono wg następującego programu:

Tabela Nr 1 Opis warsztatów dot. aktualizacji strategii

WARSZTAT A	WARSZTAT B	WARSZTAT C	WARSZTAT D	Wynik końcowy
Diagnoza sytuacji społecznej w gminie	Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w gminie	Formułowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o partycypację społeczną i zasady rozwoju społecznego	Budowanie koncepcji projektów stymulujących zrównoważony rozwój społeczny	Powstaje dokument GSRPS oraz Plan realizacyjny
Analiza sytuacji społecznej w gminie w oparciu o dane statystyczne oraz opinie środowisk społecznych i przedstawicieli instytucji społecznych Analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych Formułowanie wizji rozwoju społecznego gminy	Identyfikacja problemów społecznych w gminie Analiza przyczyn zjawisk społecznych, wzajemnych korelacji Określanie zasobów społecznych gminy Badanie potrzeb społecznych oraz zakresu ich zaspokojenia Ocena poziomu Integracji społecznej	Analiza zasad rozwoju społecznego Formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju gminy Formułowanie celów strategicznych Określanie celów oraz kierunków działań w gminie Określanie sposobu zarządzania realizacją strategii	Budowanie zarysu projektów społecznych określających sposoby i działania zapewniające rozwój lokalny Debata na temat zaproponowanych rozwiązań Ranking projektów w oparciu o zasady rozwoju społecznego Wybór projektów Powołanie zespołów roboczych w zdefiniowanych obszarach	Określenie działań zespołu wdrożeniowego Ustalenie zasad monitoringu i procedur ewaluacji
Zespół Zadaniowy i inne podmioty Zespół Liderów	Zespół Zadaniowy Zespół Liderów	Zespół Zadaniowy Zespół Liderów	Zespół Zadaniowy Zespół Liderów	Zespół Zadaniowy Zespół Liderów

Źródło: Opracowanie własne

Partycypacyjny charakter budowy dokumentu został zrealizowany przede wszystkim poprzez warsztaty strategiczne, w których brali udział przedstawiciele różnych środowisk lokalnych. W ten sposób w planowanie procesu rozwiązywania problemów społecznych w gminie zostały włączone lokalne instytucje i grupy społeczne. Do prac nad strategią zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu gminy.

Tabela Nr 2 Lista osób uczestniczących w warsztatach wypracowania strategii w gminie Dąbie

Nazwisko i imię	Miejsce pracy/ prowadzonych działań	Sektor						OBSZAR DOŚWIADCZEŃ												
		Sołectwo	Samorząd terytorialny	Organizacja pozarządowa / kościelna	Grupa nieformalna	Biznes	Inna - jaka?	Sytuacja rodzin wielodzietnych	Sytuacja organizacji pozarządowych	Sytuacja osób niepełnosprawnych i ich rodzin	Sytuacja osób bezrobotnych i ich rodzin	Sytuacja dzieci i młodzieży szkolnej	Sytuacja mieszkaniowa	sytuacja osób samotnie wychowujących dzieci	Sytuacja osób starszych i ich rodzin	Sytuacja osób długotrwale chorych i ich rodzin	Sytuacja osób z problemem alkoholowym i ich rodzin	Sytuacja osób z problemem przemocy i ich rodzin	Problematyka uzależnień od środków psychoaktywnych (w tym narkotyków)	Sytuacja materialna rodzin
Tomasz Ludwicki	Burmistrz Miasta Dąbie		X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Anna Włodarczyk	Kierownik MOPS w Dąbiu		X					X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hubert Ziętkiewicz	Dyrektor Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej w Dąbiu		X								X	X			X					X
Jan Wojciechowski	Sołtys wsi Krzewo	X						X			X	X	X		X					X
Dorota Włodarska	Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbiu			X					X		X	X			X					X
Alicja Maciejewska	Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			X					X		X	X		X				X		X
Jan Wojciechowski	Radny Rady Miejskiej w Dąbiu		X						X		X	X	X	X	X					X
Wacław Zwoniarkiewicz	Radny Rady Miejskiej w Dąbiu		X						X		X	X	X	X	X					X
Magdalena Lasota - Konopińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej		X					X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Martyna Misiak	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej		X					X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Sylvia Zwoniariewicz	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu		X					X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hubert Ziętkiewicz	Szkoła Podstawowa w Dąbiu - dyrektor		X					X		X	X	X		X						X
Anna Stanisławska	Pracownik Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu Oddział w Dąbiu		X						X			X								X
Katarzyna Charuba	Skarbnik Gminy Dąbie		X						X			X	X		X				X	X
Natalia Bekier	Pracownik Urzędu Miejskiego w Dąbiu		X						X			X	X		X				X	X

Etap III. Redagowanie strategii

Procesem ostatecznego redagowania strategii zajął się Zespół w następującym składzie:

- Anna Włodarczyk – kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – przewodniczący Zespołu,
- Dorota Włodarska – kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbiu – członek Zespołu,
- Alicja Maciejewska – przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbiu – członek Zespołu,
- Sylwia Woźniak – przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnemu w Dąbiu – członek Zespołu,
- Karolina Kasprowicz – przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Wychowania, Sportu, Zdrowia i Spraw Socjalnych Rady Miejskiej w Dąbiu – członek Zespołu,
- Natalia Bekier – pracownik Urzędu Miejskiego w Dąbiu – członek Zespołu,
- Magdalena Lasota – Konopińska – pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – członek Zespołu,
- Martyna Misiak - pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – członek Zespołu.
- Sylwia Zwoniariewicz - pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu – członek Zespołu.

Na wspólnych spotkaniach zebrano wszystkie wypracowane i zgromadzone dane oraz materiały i ustalono koncepcję opracowania dokumentu uwzględniając kryteria i zasady standardowego dokumentu strategicznego.

Etap IV. Wdrażanie Strategii

Zespół redagujący dokument opracował etapy oficjalnego przyjęcia utworzonej *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 oraz jej wdrażania*:

I Etap: Przyjęcie Uchwałą Rady Miejskiej w Dąbiu *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022- 2029* do realizacji;

II Etap: Powołanie Zarządzeniem Burmistrza:

- Koordynatora Zarządzania Realizacją Strategii,
- Zespołu Wdrożeniowego Strategię – który opracowuje ramowy roczny Plan Działania (harmonogram działania), metody monitorowania, ewaluacji i sprawozdawczości,
- Zespołów Problemowych do opracowania projektów realizacyjnych na najbliższy okres 12 miesięcy.

III Etap: Promocja strategii wśród mieszkańców gminy, w tym osób kluczowych kształtujących w gminie politykę społeczną wśród przedstawicieli różnych podmiotów działających w sferze polityki społecznej i organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i innych oraz pozyskiwanie usługodawców i partnerów społecznych do jej realizacji;

IV Etap: Praca Zespołów Problemowych nad projektami realizacyjnymi strategii, aplikowanie o środki na ich dofinansowanie z różnych źródeł; realizacja partnerskich projektów, monitoring, ewaluacja, sprawozdawczość ze zrealizowanych projektów w ramach strategii.

1.6. Struktura dokumentu

Strategie rozwiązywania problemów społecznych to względnie trwałe wzory interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk), występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Mówiąc o gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych), prowadzone na terenie gminy, podejmowanie dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 w swojej strukturze podzielona jest na cztery części: wstępną, diagnostyczną, programową oraz wdrożeniową. Wskazuje ona problemy społeczne i potrzeby środowiska lokalnego, które zidentyfikowano w drodze konsultacji społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Dąbie oraz instytucji i podmiotów działających na rzecz społeczności lokalnej, a także wspólnie wypracowano na

warsztatach strategicznych. Dokument uwzględnia także systematyczne i równoległe prowadzone działania w sferze: wychowania, edukacji, kultury, rozwoju aktywności i samorządności obywatelskiej, rozwiązań: ekonomicznych, inwestycyjnych, prawnych i porządku publicznego. Określa również wizję i cele oraz kierunki działań, które podejmowane będą w obrębie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów niepublicznych oraz autorskich i lokalnych rozwiązań dostosowanych do specyfiki potrzeb środowiska w dziedzinie polityki społecznej, wykorzystując posiadane zasoby i środki finansowe lokalnego samorządu oraz środki finansowe możliwe do pozyskania z różnych źródeł, a w szczególności z Unii Europejskiej.

Po części wstępnej i diagnostycznej w dokumencie opracowano część programową, która jest zorganizowana na kilku poziomach i jej struktura przypomina piramidę, której wierzchołek stanowi wizja ładu społecznego.

Wyróżniono poszczególne poziomy planowania takie jak:

- wizja rozwoju/ładu, która jest wizją rozwoju i ładu społecznego gminy Dąbie
- cele główne
- cele operacyjne (szczegółowe)
- kierunki działań
- programy operacyjne, które zaplanowano do opracowania w formie załączników do niniejszej strategii;
- projekty realizacyjne - zadania do wykonania, które będą realizować określone cele strategiczne i operacyjne *Strategii* oraz cele główne i szczegółowe poszczególnych programów strategicznych;
- zarządzanie i koordynacja strategii - źródła finansowania, monitoring, ewaluacja, aktualizacja i promocja strategii, powiązania strategii z innymi dokumentami strategicznymi.

Cele główne i operacyjne wynikają bezpośrednio z wizji rozwoju społecznego. Definiują kierunki rozwoju polityki społecznej gminy Dąbie w określonych obszarach społecznych, pozwalając jednocześnie na zachowanie jasnego podziału strategii, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego ładu społecznego, określonego w jej wizji. Z kolei programy strategiczne są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów.

Programy operacyjne - grupują projekty związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia czy działaniami samorządu, jak np.; Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Wspierania Rodziny, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dąbie, etc.

Projekty realizacyjne - to już konkretne przedsięwzięcia realizujące określone zadania w dokumencie czy to w strategii czy w programie operacyjnym

Projekty w swej treści powinny zawierać podstawowe informacje jak:

- a) które cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 będą realizowane;
- b) poprzez jakie działania te cele będą realizowane;
- c) informacje o zadaniach, czyli czynnościach do wykonania w ramach każdego projektu;
- d) szacunkowy łączny koszt realizacji projektu jako sumę kosztów poszczególnych zadań;
- e) zakładane rezultaty;
- f) cel realizacji projektu – zwięzłe określenie co przyniesie realizacja danego projektu;
- g) jednostka koordynująca – pozycja ta opisuje kto ma przeprowadzić realizacji zadania, na kim będzie spoczywała inicjatywa lub kto jest organem decydującym;
- h) przewidywane źródła finansowania – nazwy funduszy lub jednostek, z których możliwe jest otrzymanie środków na realizację projektu lub których pomoc jest możliwa (jako nakład rozumiano również pomoc techniczną i merytoryczną);
- i) wykonawca – to jednostka bezpośrednio wykonująca poszczególne zadania;
- j) czas realizacji – w przybliżeniu przewidywany okres realizacji projektu;
- k) zakładane wskaźniki: korzyści dla adresatów działań, nakładów, wpływu działania na zmianę, wykonania działania strategii - miary wykonania projektów - określają wartości, które pozwolą co roku, lub okresowo, sprawdzić jakie są postępy w realizacji poszczególnych zadań oraz czy przyjęte zadania są realizowane terminowo i w sposób określony w dokumencie strategii.

Wskaźniki powinny zostać dobrane zgodnie z celami strategicznymi, w celu:

- mierzenia kosztów i efektywności wykorzystania zasobów,
- mierzenia rezultatów osiągniętych w wyniku wykonania danej usługi czy działania,
- mierzenia jakości - poziomu zadowolenia odbiorców,
- zapewnienia równego dostępu do wyników,
- mierzenia rezultatów w czasie.

Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych w zależności od charakteru danego projektu. Preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie publiczno-społecznych oraz z sektorem prywatnym. Programy operacyjne mające na celu rozwiązywanie problemów społecznych w określonym obszarze społecznym powinny być przyjmowane przez Radę Miejską w Dąbiu stosownymi uchwałami, które winny przybierać postać załączników do niniejszej strategii i stanowić jej integralną część, natomiast projekty realizacyjne krótkoterminowe mogą być przyjmowane przez Radę Miejską w drodze uchwały, lecz nie ma takiego obowiązku. Programy i projekty realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań i realizować określone cele, ponadto powinna je cechować: efektywność, skuteczność oraz celowość.

W części IV dokumentu przedstawiono proces wdrażania i zarządzania realizacją strategii. Ze względu na zmieniającą się rzeczywistość społeczną strategia będzie dokumentem otwartym podlegającym monitoringowi i ewaluacji z możliwością

wprowadzania zmian (aktualizacji).

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Rozdział II. Charakterystyka Gminy Dąbie

2.1. Podstawowe informacje o gminie

2.1.1. Położenie geograficzne i walory gminy

Dąbie to gmina miejsko-wiejska położona we wschodniej części województwa Wielkopolskiego w powiecie kolskim na granicy z województwem łódzkim.

Siedzibą władz gminy jest miasto Dąbie nad Nerem. Odległość do stolicy Wielkopolski - Poznania wynosi 150 km, do siedziby powiatu – Koła 18 km, a do Łodzi 64 km.

Gmina Dąbie zajmuje powierzchnię 130,06 km², a zamieszkiwana jest przez 6143 mieszkańców, graniczy:

- od północy z gminami Olszówka, Grzegorzew i Koło,
- od zachodu z gminami Kościelec i Brudzew,
- od wschodu z gminą Grabów i Świnice Warckie (powiat łęczycki) w województwie łódzkim,
- od południa z gminą Uniejów (powiat poddębicki) w województwie łódzkim,

W skład gminy wchodzi 29 miejscowości - 1 miasto oraz 24 sołectwa i 4 wsie przypisane do sołectw. Ogółem w gminie zamieszkuje 6143 mieszkańców.

Obszar Gminy Dąbie położony jest na obszarze Niziny Środkowopolskiej, w makroregionie Niziny Południowowielkopolskiej i mezoregionach: Kotlinie Kolskiej i Wysoczyźnie Kłódawskiej.

Obszar ten charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem rzeźby terenu- przeważają równiny, a przeciętne wysokości wahają się w granicach 100-120 m n.p.m. Najwyżej położona jest wschodnia część gminy i tam też znajduje się jej najwyższy punkt- 133,3 m n.p.m.

Typowo równinny krajobraz gminy jest charakterystyczny dla regionu wielkopolskiego i sprzyja rozwojowi komunikacji i produkcji.

Przepływające przez gminę Warta i Ner warunkują w znacznym stopniu zagospodarowanie jej obszaru. Rzeka Warta ma charakter południkowy, Ner zaś równoleżnikowy. Ner wpada do Warty w północno-zachodniej części gminy.

Dąbie – wzmiankowane w 1232 roku, prawa miejskie uzyskało w 1423 r., od 1793 roku miasto Dąbie było pod zaborem Pruskim, od 1807 roku znalazło się w Księstwie Warszawskim, a 1815 w Królestwie Polskim.

Największym atutem gminy jest korzystne położenie w centrum kraju przy autostradzie A-2, ponadto przez teren gminy przebiega magistrala kolejowa Herby Nowe-Gdynia.

Na terenie gminy znajduje Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków, na zachodzie wzdłuż rzeki Warty obszary Natura 2000 to Dolina Środkowej Warty (powierzchnia w gminie Dąbie 2748,8 ha), natomiast południowa część gminy wzdłuż rzeki Ner objęta jest Pradolina Warszawsko-Berlińską na terenie gminy Dąbie (powierzchnia w gminie Dąbie 1481,7 ha).

Ponadto na terenie gminy Dąbie występuje użytek ekologiczny pod nazwą „Dąbskie Błota”. Jest to kompleks łąkowo-depresyjny położony w obrębie gminy Dąbie o powierzchni ok. 700 ha. Przedmiotem ochrony jest flora i fauna zalewanych łąk i pastwisk. Cechą charakterystyczną „Dąbskich Błot” są łąki typu łągów rozlewiskowych i łągów właściwych. Są to tereny podmokłe porośnięte szuwarem mannowym i wielkoturzycowym, a w miejscach bardziej suchych występują zbiorowiska trawiaste z wiechliną błotną. Jest to też obszar występowania między innymi rzadkich ptaków zwłaszcza blaszkodziobych (gęś gęgawa, łabędź niemy, krzyżówka, cyraneczka, cyranka, głowienka, czernica) oraz siewek (batalion, brodziec samotny, krzyk, rycyk).

Na obszarze „Dąbskich Błot” znajduje się też kolonia mew śmieszek, gniazdują tu takie rzadkie ptaki jak perkoz zauszniak, bąk, błotniak stawowy, żuraw, kureczka zielonka.

Gmina Dąbie charakteryzuje się niską lesistością. Lasy zajmują powierzchnie 1793 ha co stanowi 13,8% ogólnej powierzchni gminy.

Do najważniejszych zabytków miasta należą:

- murowany Kościół Parafialny Rzymsko-Katolicki z XVII wieku;
- Gmach Ratusza Miejskiego zbudowany w 1814 r., w którym obecnie mieści się siedziba Urzędu Miejskiego.

Największe możliwości rozwojowe w gminie ma rolnictwo, ale dostrzegana jest również szansa i potrzeba rozwoju usług, przede wszystkim w otoczeniu rolnictwa i również przetwórstwa rolno-spożywczego, turystyki i przemysłu.

2.1.2. Demografia

Na chwilę obecną gminę Dąbie zamieszkują 6143 osoby, z czego w mieście Dąbie 1922 osoby i na terenach wiejskich 4221 osób.

Tabela Nr 3 Liczba ludności gminy Dąbie

Rok	Liczba ludności		
	ogółem	miasto	Wieś
2019	6363	1995	4368
2020	6291	1976	4315
2021	6128	1929	4253

Opr. własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Dąbiu

Powyższe liczby wskazują na systematyczny spadek ludności w gminie na przestrzeni ostatnich trzech lat. Liczba mieszkańców obserwowana na przestrzeni ostatnich lat jest też zdecydowanie niższa w stosunku do lat osiemdziesiątych kiedy kształtowała się na poziomie 7847-7420 osób. Do głównych czynników kształtujących liczbę ludności należą ruch naturalny i migracje.

Tabela Nr 4 Migracje w gm. Dąbie (na pobyt stały)

Rok	Zameldowania ogółem	Wymeldowania ogółem
2019	85	10
2020	115	6
2021	87	7

Opr. własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Dąbiu

Tabela Nr 5 Przyrost naturalny na terenie gminy Dąbie w latach 2019-2021

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2019	70	81	-11
2020	70	99	-29
2021	48	105	-57

Opr. własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Dąbiu

Na przestrzeni ostatnich lat notuje się ujemny przyrost naturalny. Jego wielkość kształtuje się na różnym poziomie lecz ilość zgonów znacznie przewyższa ilość urodzeń. Powyższe tabele jednoznacznie wskazują, iż tendencja starzenia się społeczeństwa w gminie trwale się utrzymuje.

Według danych statystycznych Gmina Dąbie ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 23. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,67 na 1000 mieszkańców gminy Dąbie. W 2020 roku urodziło się 70 dzieci, w tym 47,1% dziewczynek i 52,9% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,63 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

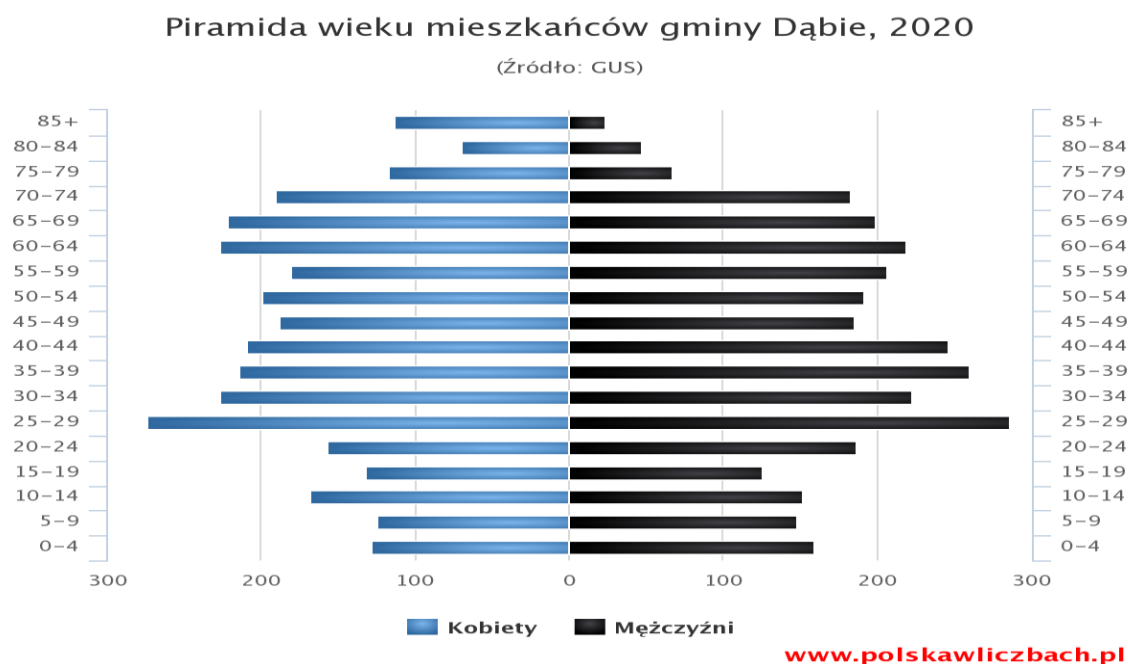
Gęstość zaludnienia na terenie gminy Dąbie na przełomie 3 ostatnich lat kształtuje się następująco:

- w 2019 roku wynosiła 48,92 osób na 1 km².
- w 2020 roku wynosiła 48,37 osób na 1 km².
- w 2021 roku wynosiła 47,12 osób na 1 km².

Gęstość zaludnienia w badanym okresie systematycznie spada, co związane jest z ujemnym przyrostem naturalnym w gminie Dąbie.

Struktura ludności wg płci i wieku przedstawia się następująco:

Wykres Nr 1 Struktura wiekowa mieszkańców gminy Dąbie w 2020 r.

Powyższe dane wskazują, że w 2020 r. największy udział w populacji ludności ma grupa osób w wieku produkcyjnym - 60,0% mieszkańców gminy Dąbie jest w wieku produkcyjnym, 16,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Tabela nr 6 Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Dąbie

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 10,5% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,2% wykształcenie policealne, 8,7% średnie ogólnokształcące, a 16,8% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 26,1% mieszkańców gminy Dąbie, gimnazjalnym 5,8%, natomiast 27,7% podstawowym ukończonym. 2,2% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa wielkopolskiego mieszkańcy gminy Dąbie mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Dąbie największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (30,0%) oraz zasadnicze zawodowe (18,1%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (34,4%) oraz podstawowe ukończone (25,2%).

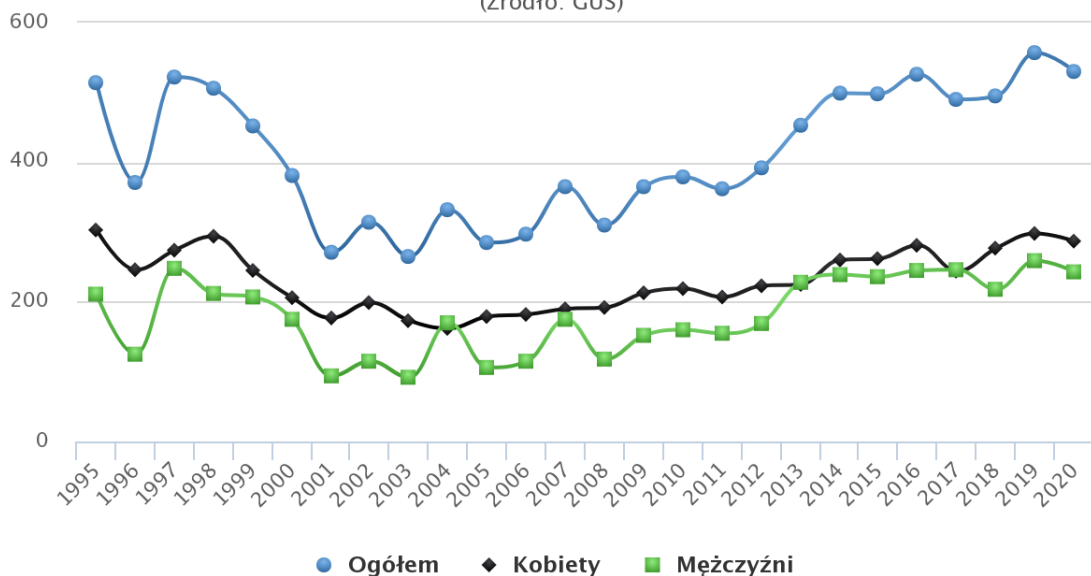
W gminie Dąbie na 1000 mieszkańców pracuje 85 osób. 54,2% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 45,8% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Dąbie wynosiło w 2020 roku 4,9% (6,2% wśród kobiet i 3,7% wśród mężczyzn).

W 2020 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Dąbie wynosiło 4 895,57 PLN, co odpowiada 88.60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Dąbie 378 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 109 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -269. 42,1% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Dąbie pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 29,4% w przemyśle i budownictwie, a 10,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,5% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Liczba pracujących według płci w gminie Dąbie w latach 1995 – 2020

(Źródło: GUS)

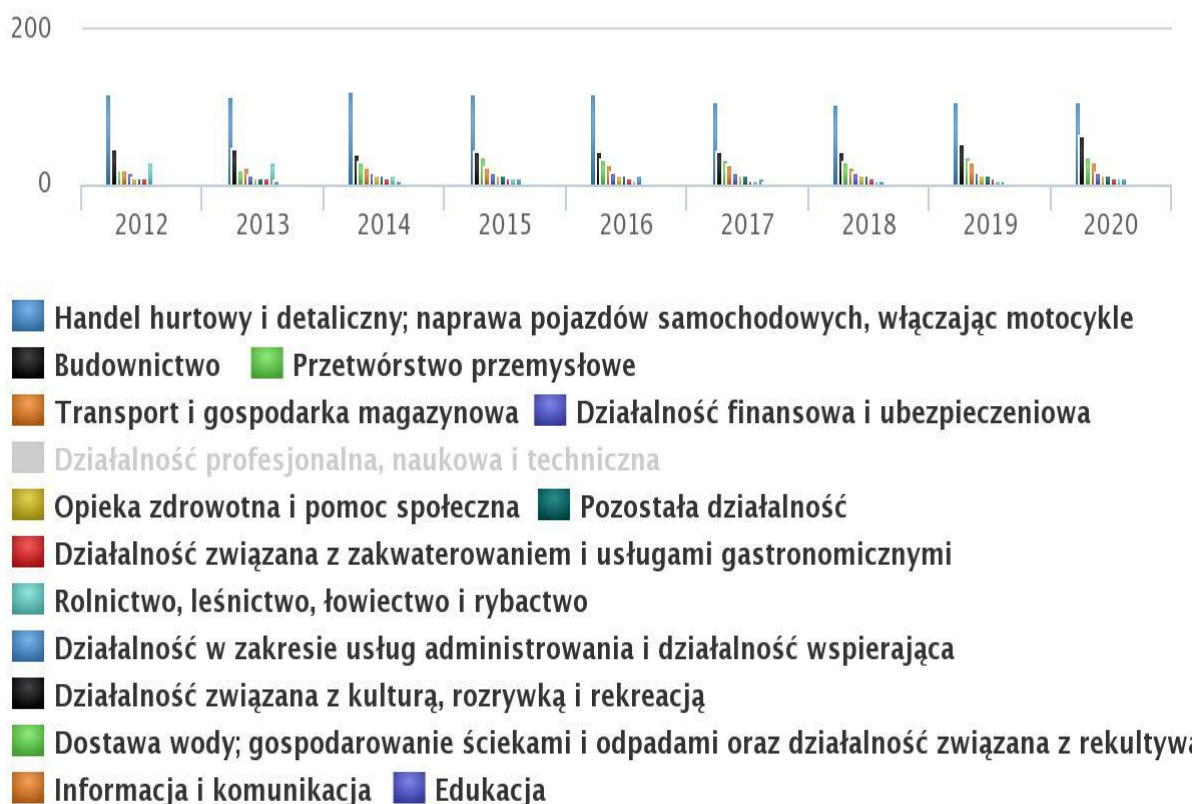
www.polskawliczbach.pl

2.1.3. Aktywność gospodarcza w gminie

W gminie Dąbie w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 410 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 332 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 34 nowe podmioty, a 19 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2020 najwięcej (46) podmiotów zarejestrowano w roku 2015, a najmniej (28) w roku 2009. W tym samym okresie najwięcej (47) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (12) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Dąbie najwięcej (10) jest stanowiących spółki cywilne.

Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012 – 2020

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (400) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 2,7% (11) podmiotów jako rodzaj działalności deklaroowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaroowało 26,8% (110) podmiotów, a 70,5% (289) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Dąbie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (32,5%) oraz Budownictwo (19,0%)

2.1.4. Trendy gospodarczo-społeczne gminy

Na podstawie różnych wskaźników charakteryzujących gminę Dąbie można wywnioskować kierunki i trendy, które będą cechowały sytuację gminy.

Analizując gęstość zaludnienia na terenie gminy Dąbie na przełomie ostatnich lat, zauważono, że systematycznie spada.

Przyrost naturalny w gminie jest ujemny, i z roku na rok różnica pomiędzy liczbą

zgonów a liczbą urodzeń się powiększa.

Analizując strukturę wieku ludności w 2020 r. stwierdzić należy, że największy udział w populacji ludności gminy Dąbie ma grupa osób w wieku produkcyjnym - 60,0% mieszkańców gminy Dąbie jest w wieku produkcyjnym, 16,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Niepokojącym zjawiskiem jest wysoki wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co w przyszłości będzie skutkowało większymi obciążeniami dla społeczeństwa oraz instytucji opieki zdrowotnej i społecznej. Niekorzystnie jawi się również problem niskiego odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym, co na przestrzeni kilku lub kilkunastu lat przy zmniejszającym się bezrobociu i wzroście podaży miejsc pracy może doprowadzić do zmniejszenia się zasobów pracy.

W związku z obecną polityką rolną państwa, w której promowane są głównie gospodarstwa wielkoobszarowe, na rzecz likwidacji małych gospodarstw, część osób zatrudnionych w sektorze rolnym będzie szukało miejsc pracy poza rolnictwem.

Obecny wzrost gospodarczy i powstawanie nowych miejsc pracy może mieć również wpływ na rozwój i powstawanie nowych zakładów firm, a co za tym idzie wzrost dochodowości gminy i dalsze zmniejszanie się bezrobocia.

2.2. Strategiczne kierunki rozwoju gminy

Strategiczne kierunki rozwoju gminy znajdują swoje odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych szczebla powiatowego.

Wizja rozwoju Powiatu Kolskiego zdefiniowana została w następujący sposób:

W 2025 r. na terenie powiatu kolskiego:

- efektywnie wykorzystywany jest potencjał endogeniczny;
- funkcjonuje podstrefa ŁSSE, w której działają, rozwijają się i zatrudniają inwestorzy, w tym zagraniczni;
- istnieje korzystny klimat dla rozwoju rolnictwa, przedsiębiorczości, zatrudnienia i innowacji;
- rozwija się edukacja, w tym zawodowa i wzrasta kapitał intelektualny, innowacyjny i kreatywny;
- obszar jest dobrze skomunikowany zewnętrznie oraz spójny wewnątrz pod względem transportowym;
- dostęp do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej jest w pełni zabezpieczony;
- każdy mieszkaniec ma dostęp do podstawowych standardów usług zdrowotnych i społecznych;
- przestrzeń powiatu pozbawiona jest barier dla osób niepełnosprawnych;
- wszystkie aspekty rozwoju uwzględniają zasadę włączenia społecznego;
- mieszkańcy wykazują wysoką aktywność obywatelską i chętnie uczestniczą w procesach integracyjnych;

- wykorzystywane są odnawialne źródła energii w sektorze mieszkaniowym, gospodarczym, rolnym, publicznym, turystycznym;
- istotnie ograniczono emisję zanieczyszczeń do ekosystemu;
- rozwija się sport, rekreacja, turystyka kulturowa i aktywna, a obszar jest rozpoznawalną marką turystyczną;
- wzmocniono mechanizmy zarządzania w samorządzie, w tym w zakresie zarządzania kryzysowego;

2.3. System pomocy społecznej w gminie

2.3.1. Instytucje zajmujące się pomocą społeczną (z uwzględnieniem organizacji społecznych oraz instytucji powiatowych)

W gminie Dąbie funkcjonują organizacje związane z systemem pomocy społecznej. Są to między innymi placówki oświatowe, jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, stowarzyszenia oraz inne organizacje formalne i nieformalne. W tabeli nr 8 przedstawiono wykaz działających na terenie gminy organizacji oraz instytucje zewnętrzne (przeważnie szczebla powiatowego), które współdziałają z gminą w kwestii pomocy społecznej.

Tabela Nr 8 Podmioty zajmujące się pomocą społeczną na terenie gminy Dąbie i powiatu kolskiego

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres siedziby	Rodzaj działalności
Placówki opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych			
1.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Blizna 55 62-600 Koło	Całodobowa opieka nad ludźmi starszymi
2.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Poniatowskiego 21 62-600 Koło	Całodobowa opieka nad osobami starszymi przewlekle somatycznie chorymi
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy	ul. E. Plater 1 62-660 Dąbie	Całodobowa opieka nad osobami chorymi umysłowo
Placówki oświatowe			
4.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dąbiu	ul. 3-go Maja 6 62-660 Dąbie	Nauczanie na poziomie podstawowym
5.	Szkoła Podstawowa im. Stanisława Mikołajczyka w Karszewie	Kupinin 1 62-660 Dąbie	Nauczanie na poziomie podstawowym
6.	Szkoła Podstawowa im. A.	Chełmno	Nauczanie na poziomie

	Mickiewicza w Chełmnie	62-660 Dąbie	podstawowym
7.	Przedszkole Miejskie	ul. 1-go Maja 4 62-660 Dąbie	Nauczanie przedszkolne i wczesno-przedszkolne
Placówki wychowania pozaszkolnego			
8.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	ul. Blizna 37a 62-600 Koło	Opieka pedagogiczna i psychologiczna
9.	Świetlica Socjoterapeutyczna nr 14 prowadzona przez Konińskie Towarzystwo Trzeźwość	ul. 3-go Maja 6 62-660 Dąbie	Opieka nad dziećmi i młodzieżą w godzinach pozalekcyjnych
10.	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy Szkole Podstawowej w Karszewie	Kupinin 1 62-660 Dąbie	Opieka nad dziećmi i młodzieżą w godzinach pozalekcyjnych
11.	Ognisko Wychowawcze przy Szkole Podstawowej w Chełmnie	Chełmno 62-660 Dąbie	Opieka nad dziećmi i młodzieżą w godzinach pozalekcyjnych
Instytucje związane z kulturą			
12.	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna	ul. 3-go Maja 4 62-660 Dąbie	Organizacja życia kulturalnego w gminie, upowszechnianie kultury
13.	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna Filia Biblioteczna w Chełmnie	Chełmno 62-660 Dąbie	Upowszechnianie czytelnictwa
Instytucje pomocy społecznej i opieki prawnej			
14.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Wyszyńskiego 5/1 62-660 Dąbie	Pomoc społeczna, praca socjalna, świadczenia rodzinne
15.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Sienkiewicza 14/15 62-600 Koło	Pomoc społeczna, praca socjalna, poradnictwo prawne
16.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Plac Mickiewicza 1 62-660 Dąbie	Pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych
17.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kole	ul. Włocławska 4 62-600 Koło	Nadzór nad skazanymi wyrokiem sądowym
18.	Powiatowy Urząd Pracy	ul. Sienkiewicza 14/15 62-600 Koło	Pomoc prawna dla bezrobotnych, pośrednictwo pracy
19.	Posterunek Policji	ul. Łęczycka 62 62-660 Dąbie	Czuwanie nad bezpieczeństwem w gminie
Placówki opieki zdrowotnej i terapii uzależnień			
20.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Agamed”	ul. 3-go Maja 2 62-660 Dąbie	Opieka zdrowotna
21.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Kaczmarek Med” Przychodnia w Dąbiu	ul. 3-go Maja 2 62-660 Dąbie	Opieka zdrowotna
22.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska „ESCULAP”	Chełmno 62-660 Dąbie	Opieka zdrowotna

23.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Pielęgniarski „Rodzina”	ul. 3-go Maja 2 62-660 Dąbie	Opieka zdrowotna
24.	Gabinety stomatologiczny, ginekologiczny i terapii ruchowej	ul. 3-go Maja 2 62-660 Dąbie	Opieka stomatologiczna, ginekologiczna, rehabilitacyjna
Stowarzyszenia			
25.	Towarzystwo Rozwoju Gminy Dąbie	ul. Emilii Plater 1 62-660 Dąbie	Działania na rzecz rozwoju gminy Dąbie, dystrybucja żywności z Banku Światowego
26.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Plac Mickiewicza 1, 62-660 Dąbie	Działania na rzecz wspierania dzieci i młodzieży
27.	Zespół Parafialny Caritas Polska	działa przy Kościele Najświętszej Marii Panny w Chełmnie	Wsparcie najuboższych
28.	Towarzystwo Przyjaciół Miasta Dąbia	ul. 3-go Maja 5 62-660 Dąbie	Działania na rzecz rozwoju gminy
29.	Stowarzyszenie „Wiejska Strzecha” w Ladorudzu	Ladorudz 43, 62-660 Dąbie	Działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet wiejskich oraz sytuacji społeczno-zawodowej wiejskich rodzin
30.	Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich wsi Zalesie	Zalesie 4 62-660 Dąbie	Działania na rzecz integracji środowiska wiejskiego, udzielanie pomocy kobietom w wykonywaniu obowiązków matki i gospodyni, organizowanie imprez kulturalnych, zachęcanie do aktywnego spędzania czasu, kultywowanie tradycji społeczności lokalnej oraz podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków życia kobiet i ich rodzin
31.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń w Dąbiu	ul. 3-go Maja 4 62-660 Dąbie	Działania na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet i ich rodzin.
32.	Klub Piłkarski „Zryw” Dąbie	ul. Asnyka 16 62-660 Dąbie	Upowszechnianie sportu, prowadzenie rozgrywek w zakresie piłki nożnej
33.	Ludowy Zespół Sportowy w Karszewie	Karszew 58 62-660 Dąbie	Upowszechnianie sportu, prowadzenie rozgrywek w zakresie piłki nożnej
34.	Ochotnicza Straż Pożarna	Augustynów	Zapewnienie bezpieczeństwa

		62-660 Dąbie	pożarowego
35.	Ochotnicza Straż Pożarna	Chełmno 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
36.	Ochotnicza Straż Pożarna	Chruscin 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
37.	Ochotnicza Straż Pożarna	Cichmiana 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
38.	Ochotnicza Straż Pożarna	Domanin 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
39.	Ochotnicza Straż Pożarna	Gaj 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
40.	Ochotnicza Straż Pożarna	Grabina 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
41.	Ochotnicza Straż Pożarna	Karszew 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
42.	Ochotnicza Straż Pożarna	Krzykosy 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
43.	Ochotnicza Straż Pożarna	Lisice 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
44.	Ochotnicza Straż Pożarna	Majdany 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
45.	Ochotnicza Straż Pożarna	Rośle 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
46.	Ochotnicza Straż Pożarna	Rzuchów 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
47.	Ochotnicza Straż Pożarna	Tarnówka 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
48.	Ochotnicza Straż Pożarna	Dąbie 62-660 Dąbie	Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego
Wolontariat			
49.	Wolontariat	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dąbiu	Uczestnictwo w programie „Starszy Brat, Starsza Siostra”
Inne organizacje i Grupy społeczne			
50.	Koło Gospodyń Wiejskich	Augustynów 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
51.	Koło Gospodyń Wiejskich	Chełmno 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
52.	Koło Gospodyń Wiejskich	Cichmiana 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
53.	Koło Gospodyń Wiejskich	Domanin 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku

54.	Koło Gospodyń Wiejskich	Gaj 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
55.	Koło Gospodyń Wiejskich	Grabina 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
56.	Koło Gospodyń Wiejskich	Karszew 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
57.	Koło Gospodyń Wiejskich	Krzewo 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
58.	Koło Gospodyń Wiejskich	Krzykosy 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
59.	Koło Gospodyń Wiejskich	Lisice 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
60.	Koło Gospodyń Wiejskich	Majdany 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
61.	Koło Gospodyń Wiejskich	Rośle 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
62.	Koło Gospodyń Wiejskich	Rzuchów 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
63.	Koło Gospodyń Wiejskich	Sobótka 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
64.	Koło Gospodyń Wiejskich	Tarnówka 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca osoby w różnym wieku
65.	Drużyna Harcerska im. Zawiszy Czarnego	Szkoła Podstawowa w Dąbiu ul. 3-go Maja 6 62-660 Dąbie	Grupa nieformalna skupiająca dzieci i młodzież
66.	Polski Związek Wędkarski Koło nr 17 w Dąbiu	Plac Mickiewicza 12/3 62-660 Dąbie	Propagowanie wędkarstwa na terenie gminy Dąbie, prowadzenie szkółek wędkarskich dla młodzieży, organizowanie imprez integracyjnych i zawodów wędkarskich dla dzieci i młodzieży
67.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Kole, Koło Terenowe w Dąbiu	ul. 3-go Maja 2 62-660 Dąbie	Poprawa warunków socjalno-bytowych oraz uczestniczenia w życiu społecznym, organizowanie życia kulturalnego emerytów, rencistów i inwalidów
Parafie			
68.	Parafia Rzymsko – Katolicka p.w. Najświętszej Marii Panny	Chełmno 62-660 Dąbie	Działalność duszpasterska
69.	Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Św. Mikołaja	ul. Żeromskiego 62-660 Dąbie	Działalność duszpasterska

2.3.2. Charakterystyka grup objętych pomocą społeczną w gminie

Głównym realizatorem zadań pomocy społecznej państwa oraz koordynatorem działań na terenie gminy jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu. Jego celem jest skuteczne wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. MOPS w Dąbiu wykonuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i własnych, z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o dodatkach mieszkaniowych, o zatrudnieniu socjalnym, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej.

Podstawę urzeczywistnienia koncepcji rozwiązań problemów mieszkańców gminy stanowi:

- rozpoznanie środowisk, które najczęściej rodzą zapotrzebowanie na pomoc przez wykwalifikowanych pracowników socjalnych,
- współpraca z lokalnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej i polityki społecznej.

Ośrodek jest jednostką organizacyjną, budżetowo podległą Gminie Dąbie, działająca na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu. Terenem działania jest obszar gminy Dąbie. Kadrę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowi 9 osób, w tym : kierownik, 2 pracowników socjalnych, 1 opiekunka usług opiekuńczych, 1 pracowników do obsługi świadczeń rodzinnych.

Do obowiązków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej,
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki i usług domowych),
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym,
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Tabela Nr 9 Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu

Lata	Świadczenia pieniężne
2019	363 819,66 zł
2020	316 218,33 zł
2021	285 152,85 zł

Dane MOPS w Dąbiu

Tabela Nr 10 Struktura beneficjentów MOPS w Dąbiu w latach 2019 -2021

Rodzaj beneficjenta	Lata		
	2019	2020	2021
Osoby starsze	43	24	24
Rodziny	148	120	111
Dzieci i młodzież	103	67	58

Dane MOPS w Dąbiu

Największą liczbowo grupą korzystających z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu stanowią rodziny. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2020 i 2021 zmniejszyła się w stosunku do lat 2019.

Kolejna co do wielkości grupa świadczeniobiorców to dzieci i młodzież. Na przestrzeni ostatnich trzech lat obserwuje się zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży, która korzysta ze wsparcia pomocy społecznej. Najmniej liczną grupę świadczeniobiorców stanowią osoby starsze. Odnotowano spadek korzystających z pomocy w 2020 r. w stosunku do roku 2019.

Tabela Nr 11 Struktura demograficzna świadczeniobiorców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu w latach 2019, 2020, 2021.

Lp.	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		2019r.	2020r.	2021r.	2019r.	2020r.	2021r.
1	Jednoosobowe	73	65	61	73	65	61
2	Dwuosobowe	21	21	17	42	42	34
3	Trzyosobowe	20	10	11	60	30	33
4	Czterooosobowe	12	13	11	48	52	44
5	Pięcioosobowe	10	7	9	50	35	45
6	sześcioosobowe i więcej	13	15	9	88	94	60

Dane MOPS w Dąbiu

Porównując trzy kolejne lata najczęściej z pomocy MOPS korzystały gospodarstwa jednoosobowe, trzyosobowe i czterooosobowe. Najwięcej osób, które

korzystały z pomocy na przestrzeni ostatnich trzech lat skupiają gospodarstwa sześciuosobowe.

Powody przyznawania pomocy społecznej

Tabela Nr 12 Ilość rodzin objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej

Rok	Ubóstwo (liczba rodzin)	Bezrobocie (liczba rodzin)	Niepełnosprawność (liczba rodzin)	Długotrwała choroba (liczba rodzin)	Rodziny wielodzietne (4 i więcej dzieci)	Rodziny niepełne
2019	-----	64	70	49	19	11
2020	-----	55	63	37	1	5
2021	-----	46	61	45	1	2

Dane MOPS w Dąbiu

Analizując przyczyny trudnej sytuacji życiowej stwierdza się, że bezrobocie, które dotyka osoby i rodziny, jest najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej. Brak zatrudnienia, który nie jest tylko indywidualnym problemem człowieka nim dotkniętego, ale niewątpliwie wpływa na życie i funkcjonowanie całej rodziny jest źródłem problemów i patologii. W miarę przedłużania się okresu pozostawiania bez pracy problemy te narastają i rodzą kolejne, takie jak ubóstwo, frustrację, izolację, alkoholizm, bezradność życiową. Drugim, co do wielkości, powodem przyznawania pomocy społecznej w gm. Dąbie jest niepełnosprawność, trzecim długotrwała choroba. We współczesnym świecie niepełnosprawność człowieka uważana jest za szczególnie istotny problem społeczny. Znaczenie tego problemu wynika z rozmiarów i powszechności występowania niepełnosprawności w populacji, a także z konsekwencji jakie wywołuje w sensie indywidualnym i społecznym. To, co odróżnia osoby niepełnosprawne od innych, to tylko i wyłącznie ich niepełnosprawność. Osoby te spotyka się codziennie, w każdym środowisku społecznym. U części z nich niepełnosprawność jest uzewnętrzniona do tego stopnia, że nie sposób nie dostrzegać jej obecności. Mówiąc o osobach niepełnosprawnych, mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczoney przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Komisje działające przy ZUS i KRUS. Za niepełnosprawne uważa się osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów.

Kolejnymi powodami korzystania z pomocy społecznej przez rodziny są:

- wielodzietność,
- status rodziny niepełnej,
- ubóstwo.

Tabela 13 Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczych z uwzględnieniem rodzin niepełnych

Lata	Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	w tym
		rodziny niepełne
2019	1	11
2020	8	5
2021	6	2

Dane MOPS w Dąbiu

Powyższe dane jednoznacznie wskazują na tendencję zniżkową rodzin niepełnych, które korzystają z pomocy społecznej z powodu problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi w stosunku do ogółu rodzin korzystających z pomocy w związku z problemami wychowawczymi.

Pozbawienie dzieci podczas procesu wychowania jednoczesnej obecności obojga rodziców skutkuje nierzadko pewnymi problemami psychosocjalnymi. Można wnioskować, że osobom zawodowo zajmującym się dziećmi przybędzie obowiązków pedagogicznych wobec tych dzieci i młodzieży. Powiększy się też liczba dorosłych, którzy dopiero po kilku lub kilkunastu latach zjawiają się w poradniach i przychodniach zdrowia psychicznego, gdyż w dzieciństwie czegoś ważnego im zabrakło, a mówiąc ściślej: zabrakło optymalnych warunków do uformowania własnej osobowości.

Tabela Nr 14 Rodziny wielodzietne objęte pomocą socjalną

Lata	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej		
	Razem	w tym rodziny wielodzietne	%
2019	212	19	8,96
2020	181	1	0,55
2021	165	1	0,61

Dane MOPS w Dąbiu

Procentowy udział rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej w gminie Dąbie w stosunku do ogółu korzystających rodzin jest stosunkowo niski. Na przestrzeni lat 2019-2021 nie przekroczył 10 %.

BUDŻET NA ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Tabela Nr 15 Budżet na zadania pomocy społecznej w gminie Dąbie w latach 2019-2021

Lp.	Kategoria	Lata		
	Wydatki Gminy na pomoc społeczną	2019	2020	2021
1.	Pomoc w formie pieniężnej (zasiłki stałe,	364 319,65 zł	316 137,00 zł	301 498,00

	okresowe, celowe, pożyczki)				zł
2.		praca socjalna	-----	-----	-----
3.	Pomoc w formie niepieniężnej łącznie, w tym:	składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	22 106,00 zł	18 088,00 zł	15 646,00 zł
		pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie	-----	-----	-----
		zapewnienie schronienia	-----		224,00 zł
		zapewnienie posiłku	54 545,00 zł	56 089 zł	67 100,00 zł
		zapewnienie niezbędnego ubrania	-----	-----	-----
		usługi opiekuńcze, (w tym specjalistyczne łącznie)	28 018,00 zł	33 717,00 zł	24 917,00 zł
		bilet kredytowany	-----	-----	-----
4.	Inne wydatki na pomoc społeczną- klęska żywiołowa lub ekologiczna		-----	-----	-----
5.	Razem w danym roku:		468 988,65 zł	424 031,00 zł	409 385,00 zł

Dane MOPS w Dąbiu

Budżet na realizację zadań pomocy społecznej wynosił na przestrzeni ostatnich trzech lat odpowiednio: w 2019 r. 468 988,65 zł, w 2021 r. 424 031,00 zł w 2021 roku 409 385,00 zł.

Tabela Nr 16 Liczba udzielonych poszczególnych form zasiłków w latach 2019-2021 w gminie Dąbie

Rodzaj świadczenia	2019 rok (liczba rodzin)	2020 rok (liczba rodzin)	2021 rok (liczba rodzin)
Zasiłek stały	52	41	39
Zasiłek okresowy	47	43	32
Zasiłek celowy w tym specjalny specjalny celowy	84	63	78

Dane MOPS w Dąbiu

Liczba zasiłków stałych jest stosunkowo wyrównana w latach 2019 – 2021. W 2019 roku została wypłacona największa liczba zasiłków okresowych i celowych w stosunku do 2020 i 2021 roku.

2.3.3. Dotychczasowe formy pomocy i świadczeń

Tabela Nr 17 Wydatki przeznaczane na wypłatę świadczeń rodzinnych w latach 2019 – 2021.

Kategoria:	2019	2020	2021
Liczba wydatków na świadczenia rodzinne w latach 2019-2021	2 746 575,12	2 839 594,74	3 029 616,35

Dane MOPS w Dąbiu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest dysponentem znacznej ilości środków przeznaczanych na wypłatę świadczeń rodzinnych. Zestawienie graficzne przedstawia poniższy wykres.

Wykres Nr 2 Wydatki na świadczenia rodzinne w latach 2019-2021

Tabela Nr 18 Kwota wypłaconych poszczególnych świadczeń rodzinnych w gminie Dąbie w latach 2019-2021

Lp.	Nazwa świadczenia	Kwota świadczenia w 2019 r.	Kwota świadczenia w 2020 r.	Kwota świadczenia w 2021 r.
1.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	950 894,86	872 933,00	760 220,09
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	516 173,00	546 620,00	537 009,00
3.	Świadczenie pielęgnacyjne	750 127,00	954 001,00	1 293 700,00
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	47 000,00	44 000,00	42 000,00

Dane MOPS w Dąbiu

Z analizy struktury wypłacanych świadczeń rodzinnych jednoznacznie wynika iż największą kwotę przeznacza się na wypłatę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz świadczeń pielęgnacyjnych, przy czym w analizowanym okresie kwota wypłaty świadczeń rodzinnych zmniejsza się na korzyść wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego.

Tabela Nr 19 Pomoc udzielona w formie poradnictwa specjalistycznego w gminie latach 2019 – 2021

Rok	2019	2020	2021
Liczba rodzin	1	12	4
Liczba osób w rodzinie	3	47	19

Dane MOPS w Dąbiu

Ilość rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym w 2020 roku znacznie wzrosła w stosunku do 2019 roku. Rodzinom coraz trudniej poradzić sobie z różnymi problemami, coraz częściej szukają wsparcia i pomocy u specjalistów.

Tabela Nr 20 Interwencja kryzysowa w gminie w latach 2019 – 2021

Rok	2019	2020	2021
Ilość rodzin	-----	1	-----

Ilość osób w rodzinie	-----	1	-----
-----------------------	-------	---	-------

Dane MOPS w Dąbiu

W latach 2019 i 2021 nie udzielano wsparcia w zakresie interwencji kryzysowej.

Tabela Nr 21 Pomoc udzielona w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2019 – 2021

Lp.	Pomoc udzielona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w latach:	2019	2020	2021
1.	Ilość osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych	18	13	10
2.	Ilość osób korzystających z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	1	1

Dane MOPS w Dąbiu

Ze wsparcia w formie usług opiekuńczych w 2019 roku skorzystało 18 osób, w latach 2020 roku – 13 osób i 2021 roku - 10 osób. Ilość osób z zaburzeniami psychicznymi, które skorzystały z tej formy wsparcia kształtowała się na poziomie w 2019 roku – 2 osoby, w 2020 roku i 2021 roku – 1 osoba skorzystała z tego rodzaju wsparcia.

Tabela nr 22 Osoby uzależnione od alkoholu korzystające z pomocy społecznej

Kategoria	Lata		
	2019	2020	2021
Osoby uzależnione od alkoholu objęte pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	11	14	13

Dane MOPS w Dąbiu

Nadużywanie alkoholu stanowi dziś jeden z najpoważniejszych problemów jako rozmiar i niszczyielskie działanie daje się zaobserwować wśród podopiecznych pomocy społecznej.

Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy socjalni spotykają się od wielu lat, niepokojącym jest jednak fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu

i obniżania wieku inicjacji alkoholowej. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych jest bardzo skomplikowany ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, bezrobocie problemy wychowawcze i zdrowotne, inne uzależnienia wchodzące w konflikt z prawem. Zjawisku nadużywania alkoholu często towarzyszy zjawisko przemocy fizycznej i psychicznej stosowanej zarówno wobec dorosłych i dzieci. Pomocą w pracy z alkoholikami pracownikom socjalnym przychodzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Kole, Kuratorzy Sądowi. Liczba osób uzależnionych od alkoholu, a objętych pomocą społeczną jest niska w stosunku do skali problemu głównie z powodu trudności w przyznaniu się do uzależnienia.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów w przypadku bezskuteczności egzekucji tych alimentów od osoby do tego zobowiązanej oraz gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 900 zł

Tabela Nr 23 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone w latach 2019-2021

Rok	2019	2020	2021
Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	169 549,00	177 530,00	159 371,27
Ilość rodzin pobierających świadczenia	25	21	21
Ilość osób uprawnionych	33	30	32

Dane MOPS w Dąbiu

Kwota przeznaczana na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego kształtowała się w ciągu ostatnich trzech lat następująco: 2019 – 169 549,00 zł, 2020 – 177 530,00 zł, 2021 – 159 371,27 zł

Tabela Nr 24 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu trudności życiowych po wyjściu z zakładu karnego

Kategoria	Lata		
	2019	2020	2021
Trudności w przystosowania do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	5	3

Dane MOPS w Dąbiu

Łamanie norm prawa pociąga za sobą sankcję karną. W celu przeciwdziałania pogłębieniu się zjawiska izolacji osób opuszczających zakłady karne i areszty śledcze w roku 2000 zostało zawarte Porozumienie pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie zasad współpracy w zakresie pomocy na rzecz osób zwalnianych z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz rodzin pozbawionych wolności. Podstawowym elementem współpracy jest przysyłanie przez administrację zakładu karnego właściwemu ośrodkowi pomocy informacji o potrzebie udzielenia pomocy po zwolnieniu zakładu karnego. Liczba korzystających z tej formy wsparcia ma charakter marginalny.

Inne formy udzielanej pomocy

Dożywianie osób i rodzin w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zwanego dalej Programem na którego realizację w znacznej części środki finansowe pochodzą z budżetu państwa (sytuację przedstawia Tabela Nr 25).

Tabela Nr 25 Zestawienie kosztów dożywiania oraz źródło finansowania zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży oraz osób ubogich

Rok	Liczba osób korzystających z dożywiania	Ilość wydanych posiłków	Koszt jednego posiłku w zł	Źródło finansowania				
				Ogółem koszt	w tym dotacja Wojewody	%	w tym środki własne	%
2019	132	8615	7,50 zł	75 095	45 057	60%	30 038	40%
2020	102	7926	8,50 zł	74 379	44 627	60%	29 752	40%
2021	108	8105	9,50 zł	88 220	70 576	80%	17644	20%

Dane MOPS w Dąbiu

Dożywianie dzieci w szkołach na terenie gminy na ogół nie następuje trudności. Wsparciem dla samorządów w zakresie dożywiania są środki rządowe. W 2019 r. , 2020 r. dotacja Wojewody wyniosła 60% ogólnych wydatków, w 2021 r. – 80%. Odpowiednio udział środków własnych gminy wynosi w 2019 r. i w 2021 r. – 40% a w 2021 r. - 20%. Liczba korzystających z dożywiania w okresie ostatnich dwóch lat zmniejszyła się. W 2019 r. z bezpłatnego dożywiania korzystało 132 osób, w 2020 r. – 102, w 2021 r. – 108.

Ponadto na terenie gminy realizowana jest pomoc materialna dla uczniów w ramach programów:

- **“Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego”**- pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym jest udzielana w dwóch formach:
 - a) **stypendia szkolne**
Uprawnionymi do otrzymywania stypendium szkolnego są uczniowie szkół, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich

dochodów na osobę w rodzinie. W szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.

b) zasiłki szkolne

Uprawnionymi do otrzymania zasiłku szkolnego są osoby znajdujące się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Środki na realizację tego programu pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa.

Tabela Nr 26 Formy pomocy materialnej dla uczniów

L.p.	Forma pomocy	Liczba uczniów objęta pomocą	Przeciętna kwota przyznanej pomocy (na jednego ucznia w zł)	Ogółem kwota przyznanej pomocy w zł
Rok szkolny 2019				
1.	Stypendium	97	I grupa dochodowa –2000 zł, II grupa dochodowa –1670, III grupa dochodowa 1420 zł	115 528,00 zł
3.	Zasiłki szkolne	0	0	0
Rok szkolny 2020				
1.	Stypendium	65	I grupa dochodowa –2000 zł, II grupa dochodowa 1920 zł, III grupa dochodowa 1420 zł	95 873,00 zł
2.	Zasiłki szkolne	0	0	0
Rok szkolny 2021				
1.	Stypendium	39	I grupa dochodowa –2000 zł, II grupa dochodowa 1550 zł, III grupa dochodowa 1150 zł	56 650,00 zł
2.	Zasiłki szkolne	0	0	0

Dane MOPS w Dąbiu

Ponadto na terenie Gminy Dąbie realizowany jest szereg programów profilaktycznych takich jak: „Bezpieczne Miasto”, „Bezpieczna Wieś”, „Bezpieczna szkoła”, „Razem Bezpieczniej”, „Profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia” – profilaktyka fluorkowa, oraz szereg programów z zakresie profilaktyki zdrowotnej Profilaktyka układu krążenia, profilaktyka cukrzycy, profilaktyka chorób zakaźnych, zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone na świetlicy finansowane głównie ze środków pochodzących z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2.3.4. Współpraca z innymi podmiotami (w tym zlecanie zadań z zakresu pomocy społecznej)

Gmina Dąbie współpracuje z innymi podmiotami, takimi jak organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego. Współpraca ta odbywa się w oparciu o Program Współpracy na rok 2021 Gminy Dąbie z organizacjami pozarządowymi, podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, który corocznie jest przyjmowany uchwałą Rady Miejskiej w Dąbiu.

Współpraca ta odbywa w różnych formach:

- 1/ zlecenia organizacjom pozarządowym i stowarzyszeniom realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie,
- 2/ wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu harmonizowania tych kierunków,
- 3/ konsultowania z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami, odpowiednio do zakresu ich działania projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- 4/ tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej.

W Programie Współpracy na rok 2021 zapisano szereg działań w zakresie, których odbywa się współpraca:

A. w sferze ogólnej podejmowane będą następujące działania:

1. Organizacja szkoleń o tematyce dotyczącej:
 - a/ Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych,
 - b/ Zakresu stosowania ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
 - c/ Zasad prowadzenia rachunkowości i księgowości.

B. w sferze dotyczącej wspierania przedsiębiorczości podejmowane będą następujące zadania:

1. Współpraca w zakresie organizacji imprez szkoleniowo – informacyjnych dla lokalnych przedsiębiorców , a zwłaszcza w zakresie pozyskiwania środków z programów rządowych i Unii Europejskiej,
2. Wspólne przedsięwzięcia związane z pomocą przedsiębiorcom w zdobyciu właściwej wiedzy o nowych rynkach i zasadach funkcjonowania na rynku jednolitym Unii Europejskiej,
3. Rozwój przedsiębiorczości jako formy aktywizacji lokalnego rynku pracy i narzędzia walki z bezrobociem.

- C. w sferze dotyczącej bezpieczeństwa publicznego podejmowane będą działania polegające na zwołaniu spotkania organizacji realizujących zadania publiczne w zakresie:
- 1/ Porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym,
 - 2/ Upowszechniania wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa,
 - 3/ Ratownictwa i ochrony ludności,
 - 4/ Pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych.
- D. w sferze dotyczącej oświaty, kultury i kultury fizycznej podejmowane będą działania w zakresie:
- 1/ podtrzymywania polskiej tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej – organizacja konkursów, seminariów, wystaw, imprez plenerowych nawiązujących do tradycji narodowej oraz działania na rzecz zespołów i klubów artystycznych,
 - 2/ nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
 - a/działania promujące dzieci i młodzież wybitnie uzdolnioną,
 - b/działania zapewniające zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży,
 - c/działania mające na celu upowszechnianie nauki języków obcych,
 - d/wspieranie działań edukacyjnych przeciwdziałających patologiom,
 - e/organizacja zajęć pozaszkolnych, pozalekcyjnych jako rozwój zainteresowań.
 - 3/ krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży:
 - a/działania popularyzujące turystykę kwalifikowaną, organizacja rajdów, szkoleń, konkursów, sesji popularno-naukowych,
 - b/szkoleń w zakresie turystyki,
 - c/organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży.
 - 4/ upowszechnianie kultury fizycznej i sportu:
 - a/organizacja szkolenia dzieci, młodzieży i seniorów uzdolnionych sportowo, w poszczególnych dyscyplinach sportowych,
 - b/wspieranie klubów sportowych,
 - c/szkolenie i doskonalenie instruktorów, trenerów, sędziów sportowych oraz organizatorów kultury fizycznej,
 - d/ promocja sportu dzieci i młodzieży,
 - e/ organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych,

- f/ działania na rzecz olimpijskich i paraolimpijskich dyscyplin sportowych,
- g/ organizacja masowych imprez sportowo – rekreacyjnych.

E. w sferze dotyczącej zdrowia i polityki społecznej podejmowane będą następujące działania:

1/w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych:

- a/ zapewnienie dostępu do wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej,
- b/ likwidacji barier w komunikowaniu się,
- c/ zapewnieniu dostępu do dóbr i usług, umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- d/ wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych na wszystkich poziomach edukacji,
- e/ zapewnieniu osobom niepełnosprawnym pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej, kultury, sportu, rekreacji i turystyki,
- f/ aktywizacja osób niepełnosprawnych.

F. w zakresie pomocy społecznej:

- a/ realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej patologiami społecznymi, a w szczególności uzależnieniami od środków psychoaktywnych,
- b/ realizacja programów wychodzenia z bezdomności oraz programów terapeutycznych dla osób bezdomnych,
- c/ realizacja programów pracy socjalnej dla środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- d/ realizacja programów służących aktywizacji i integracji społecznej osób w podeszłym wieku
- e/ realizacja programów związanych z wychowaniem w trzeźwości przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

G. w zakresie ochrony profilaktyki i promocji zdrowia- realizacja programów dotyczących tej tematyki,

H. w zakresie patologii społecznej realizacja programów, których celem będzie przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej.

Zasoby osobowe gminy:

Na terenie gminy Dąbie zamieszkują osoby, które posiadają różnego rodzaju zdolności artystyczne i twórcze oraz ciekawe zainteresowania. Osoby te stanowią

potencjał gminy, który można wykorzystać w działaniach na rzecz społeczności lokalnej. Osoby te mogą przekazywać swoje umiejętności, zarażać pasją i rozwijać zainteresowania innych mieszkańców gminy. Podczas warsztatów opracowywania strategii pozyskano informacje na temat tych osób. Według rozeznania środowiska przez lokalnych liderów społecznych wskazano osoby, które odznaczają się ciekawymi zdolnościami i hobby. Osoby te posiadają uzdolnienia w zakresie

- robienie kwiatów z bibuły, palm, wieńców, wyrobów z wikliny i z innych tworzyw naturalnych,
- rzeźbiarstwa (w drewnie oraz kowalstwo artystyczne),
- literatury polskiej lokalnych poetów,
- teatru, śpiewu (również ludowego), tańca regionalnego, muzyki oraz gry na instrumencie,
- haftu i wyszywania, szydełkowania,
- krawiectwa,
- zdolności kulinarnych,
- rymarstwa.

Takich osób może być zdecydowanie więcej, jednak niektóre nie ujawniają się publicznie ze swoimi zdolnościami i zainteresowaniami. Celowym byłoby wykorzystanie potencjału drzemącego w tych ludziach na rzecz społeczności lokalnej oraz w celach zwiększania integracji społecznej.

2.4. Źródła podstawowych problemów społecznych i ich identyfikacja

2.4.1. Analiza obszarów polityki społecznej

a) Kwestia mieszkaniowa

Na terenie gminy Dąbie znajduje się 2187 mieszkań, w tym: 151 mieszkań komunalnych, 38 stanowiących zasoby spółdzielni mieszkaniowych, 2019 stanowiących własność prywatną. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na terenie gminy Dąbie wynosi 76,00 m².

Potrzeby mieszkaniowe mieszkańców gminy zaspokajane są w 91,4 % poprzez budownictwo indywidualne, 7,6 % mieszkań stanowi własność gminy, 1 % pozostałych podmiotów.

Tabela Nr 28 Mieszkaniowy zasób komunalny gminy.

Rok	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba lokali mieszkalnych
2019	24	96

2020	24	94
2021	23	89

Dane UM w Dąbiu

W budynkach stanowiących własność komunalną gminy średnio znajdują się 4 lokale mieszkalne. Biorąc pod uwagę stan techniczny tych lokali 20% określa się jako dobry, 30% mieszkań jest w stanie średnim, a 50% wymaga remontu.

Problemy społeczne związane z brakiem mieszkań występują w wąskim zakresie. W 2019 r. wpłynęły 3 wnioski o przydział lokalu mieszkalnego na poprawę warunków mieszkaniowych – 1 wniosek załatwiono pozytywnie, w 2020 r. wpłynęło 8 wniosków, z czego 4 wnioski załatwiono pozytywnie, w 2021 r. wpłynęły 4 wnioski – pozytywne rozstrzygnięcie znalazły 2.

Na terenie gminy część rodzin korzysta ze wsparcia finansowego w postaci dodatków mieszkaniowych. Średnio miesięcznie w 2019 roku 20 rodzin, w 2020r. - 13 rodzin, w 2021r. - 13 rodzin. Wydatki na tę formę pomocy w roku 2019 wyniosły 46 533,91zł, w 2020 r. gmina na ten cel przeznaczyła kwotę 37 615,72 zł, w 2021 r. wydatkowano na ten cel 42 172,91. Świadczeniobiorcami są od lat te same rodziny, których dochody są niewystarczające na utrzymanie mieszkania. Dane wskazują, że z tej formy pomocy finansowej korzysta coraz mniej osób. Jest to wynikiem poprawy sytuacji dochodowej rodzin.

b) System opieki zdrowotnej

Na terenie miasta i gminy Dąbie usługi medyczne dla mieszkańców świadczą następujące placówki:

- NZOZ „AGAMED.” ul. 3 maja 2, 62-660 Dąbie. Placówka zatrudnia 4 osoby: w tym 1 lekarza, 3 pielęgniarki,
- NZOZ Przychodnia Lekarska „Eskulap”, w której zatrudniono 9 osób. Opiekę medyczną świadczy 5 lekarzy i 3 pielęgniarki,
- Przychodnia rodzinna i specjalistyczna " Kaczmarekmed" Katarzyna Kaczmarek ul. 3 maja 2, 62-660 Dąbie, placówka zatrudnia 1 lekarza i dwie pielęgniarki.
- W gminie funkcjonuje również NZOZ Ośrodek Pielęgniarski „Rodzina” sc. świadczący usługi z zakresu pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnego i medycyny szkolnej. Jedna pielęgniarka rodzinna zajmuje się opieką nad pacjentami obłożnie chorymi, profilaktyką i promocją zdrowia w domu pacjenta.

Według GUS-u w 2019 roku udzielono łącznie 32 307 porad lekarskich, w 2020 roku 28 273 porady lekarskie.

Najczęstsze problemy zdrowotne, z którymi borykają się mieszkańcy gminy to:

- choroby układu krążenia
- ostre zapalenia dolnych dróg oddechowych

- nowotwory
- cukrzyca
- choroby układu ruchu

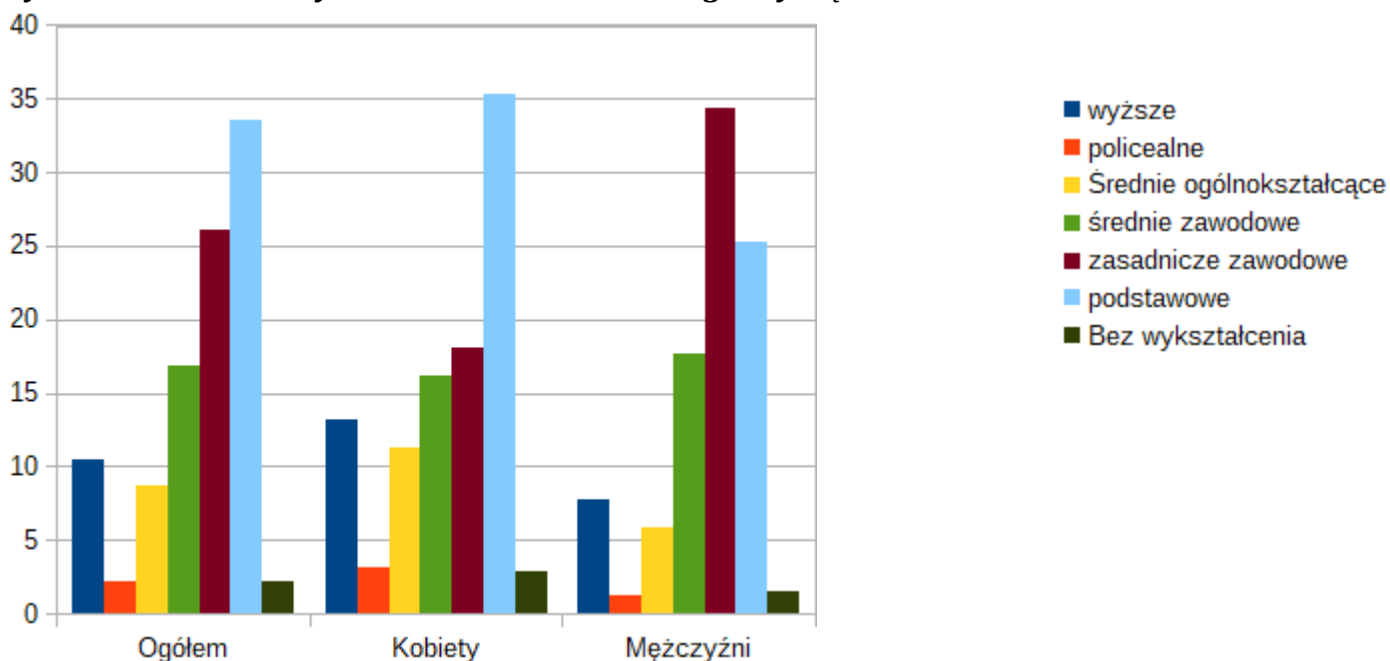
W ramach profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkańców gminy prowadzone są programy zdrowotne realizowane w szkołach na terenie miasta i gminy Dąbie takie jak:

- Profilaktyka chorób zakaźnych i przewlekłych
- Profilaktyka nadciśnienia
- Profilaktyka cukrzycy
- Profilaktyka chorób układu oddechowego
- Profilaktyka przeciw nikotynowa
- Profilaktyka otyłości
- Szczepienia ochronne

c) Edukacja i opieka nad dzieckiem

Poziom wykształcenia mieszkańców gminy nie jest wysoki, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres Nr 3 Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Dąbie

Dane GUS Powszechny Spis Ludności - rok 2011

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia przeważają osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym. Najmniej liczną grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym.

Zauważono jednak iż młodzież coraz częściej podejmuje naukę w szkołach średnich i kontynuuje naukę na studiach wyższych.

Gmina dysponuje dobrze rozwiniętą siecią placówek oświatowo-wychowawczych. Poniższe tabele obrazują strukturę bazy lokalowej w sferze oświaty.

Tabela Nr 29 Sieć placówek oświatowych w gminie

Placówki	Liczba
Przedszkola	1
Szkoły Podstawowe	3

Dane UM w Dąbiu

W 2019 r., 2020 r. i 2021r. na obszarze gminy Dąbie działają 3 szkoły podstawowe z klasami I-VIII. Działa też jedno Przedszkole Miejskie.

Tabela Nr 30 Stan kadry oraz liczba uczniów i wychowawców w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez gminę

Rok szkolny	Liczba nauczycieli			Liczba uczniów		
	Szkoła Podstawowa		Przedszkole	Szkoła Podstawowa		Przedszkole
2018/2019	70		6	526		80
2019/2020	72		6	521		72
2020/2021	65		6	519		79

Dane UM w Dąbiu

Jak wynika z przedstawionych danych stan zatrudnienia w szkołach jest stosunkowo stabilny choć w szkołach podstawowych zmniejszył się o 5 etatów biorąc pod uwagę rok szkolny 2018/2019, a rok 2020/2022. Liczba uczniów w szkołach podstawowych również ulega sukcesywnemu zmniejszeniu na przestrzeni ostatnich trzech lat. Liczba przedszkolaków uległa niewielkim wahaniom z powodu pandemii Covid-19, w trakcie której ograniczono liczebność dzieci w salach dydaktycznych..

Baza lokalowa szkół

Baza lokalowa szkół i przedszkoli prowadzonych przez gminę Dąbie jest zróżnicowana. Większość budynków, tj. dwie szkoły i przedszkole powstały w czasach

przedwojennych, jeden budynek pobudowany został w ramach akcji „1000 szkół na Tysiąc lat”, a więc są to budynki dość stare i wymagają ciągłych renowacji i konieczności planowania w budżecie gminy środków na remonty.

Na terenie gminy 2 szkoły posiadają sale gimnastyczne (SP. Dąbie i SP. Chełmno). Na terenie gminy działa też hala widowiskowo – sportowa, z której po za uczniami ze szkoły w Dąbiu korzystają uczniowie ze szkoły podstawowej w Karszewie.

Tabela Nr 31 Dane charakteryzujące bazę lokalową szkół i przedszkoli stan na rok szkolny 2020/2021

Powierzchnia dydaktyczna	Liczba sal	Liczba oddziałów	Typ i nazwa szkoły
1008 m ²	25	10	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dąbiu
704 m ²	11	11 (9 klas i 2 oddziały przedszkolne)	Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza w Chełmnie
366 m ²	8	10 (8 klas i 2 oddziały przedszkolne)	Szkoła Podstawowa im. S. Mikołajczyka w Karszewie
160 m ²	5	4	Przedszkole w Dąbiu

Dane UM w Dąbiu

Należy podkreślić, że wszystkie budynki szkolne w gminie są w pełni wykorzystane, w każdej szkole istnieją sale komputerowe z dostępem do internetu, a sprzęt ten został zakupiony z środków własnych i z programów wspierających szkolnictwo.

Reforma strukturalna systemu szkolnego stwarza konieczność zakupu nowych środków dydaktycznych i pomocy naukowych, co przy obecnym budżecie na oświatę jest bardzo trudne.

Demografia i sieć szkół

Analiza demograficzna wskazuje wyraźnie na wchodzenie niżu demograficznego do szkół podstawowych.

Analizę liczby uczniów, w tym niepełnosprawnych w poszczególnych szkołach przedstawia tabela:

Tabela Nr 32 Liczba uczniów w placówkach oświatowych na terenie gminy Dąbie

Rok szkolny	Typ szkoły			
	Szkoła Podstawowa	w tym niepełnosprawnych	Przedszkole	w tym niepełnosprawnych
2018/2019	526	18	80	1
2019/2020	521	15	72	0
2020/2021	519	15	79	0

Dane UM w Dąbiu

Uczniowie niepełnosprawni stanowią nieliczną grupę w stosunku do ogółu uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy Dąbie.

Sytuacja kadrowa

Zmniejszająca się liczba uczniów powoduje zmniejszenie liczby oddziałów i w konsekwencji konieczność ograniczenia zatrudnienia nauczycieli w szkołach.

Najliczniejszą grupę stanowią w gminie nauczyciele dyplomowani – ok. 72 %. Druga, co do wielkości grupa to nauczyciele mianowani – ok. 15 %. Nauczyciele kontraktowi stanowią natomiast 11 % ogółu zatrudnionych nauczycieli w gminie Dąbie. Uwagę zwraca niski odsetek nauczycieli stażystów, zaledwie 2%.

Ważnym wskaźnikiem w analizie struktury zatrudnienia nauczycieli jest poziom ich wykształcenia. Nauczyciele zatrudnieni w placówkach oświatowych znajdujących się na terenie gminy Dąbie posiadają wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.

Finanse szkół gminnych

Podstawą finansowania szkół jest subwencja oświatowa.

Tabela Nr 33 Plan i wykorzystanie środków finansowych szkół prowadzonych przez gminę

Rok	Typ placówek				
	Szkoly Podstawowe			Przedszkole	
	Planowane	Wykorzystane		Planowane	Wykorzystane
2019	7 103 998,48	6 660 361,71		1 006 357,00	938 618,79
Subwencja	5 131 948,00	5 131 948,00		197 282,00	197 282,00
2020	7 735 724,28	6 713 415,51		1 153 565,00	929 703,03
Subwencja	4 969 596,00	4 969 596,00		118 972,00	118 972,00
2021	8 229 423,42	7 257 434,19		1 219 238,39	1 015 602,14
Subwencja	4 982 656,00	4 979 729,55		147 353,00	147 353,00

Dane UM w Dąbiu

Wysokość subwencji oświatowej nie pokrywa w pełni kosztów funkcjonowania placówek oświatowych, dlatego koszty edukacji najmłodszych pokrywane są z dochodów własnych gminy. Na jednostkowe koszty kształcenia największy wpływ ma liczebność klas.

Dowozy

Dowóz dzieci do szkół podstawowych i gimnazjum odbywa się poprzez zorganizowany system dowozów. Gmina korzysta z autobusów wynajętych. Łącznie do wszystkich szkół dowożonych jest ponad 400 uczniów. Najdalsza droga ucznia do szkoły w naszej gminie wynosi ok. 8 km.

Zajęcia pozalekcyjne

Współczesna szkoła powinna dbać przede wszystkim, zgodnie z podstawowym założeniem reformy systemu edukacji, o wszechstronny rozwój osobowości ucznia, kształtując takie cechy jak: otwartość, aktywność, kreatywność i zaangażowanie. Świetnym polem do realizacji tego zadania są zajęcia pozalekcyjne, będące przedłużeniem procesu dydaktyczno-wychowawczego, a zarazem formą rozwijającą zainteresowania i uzdolnienia ucznia, a także zagospodarowującą kulturalny wypoczynek i rozrywkę. W zreformowanej szkole organizuje się zajęcia pozalekcyjne we właściwy i zgodny z potrzebami młodzieży sposób. Zajęcia pozalekcyjne spełniają następujące funkcje: **kształcącą, integrującą, rekreacyjno-rozrywkową**. Największym zainteresowaniem wśród uczniów cieszą się koła informatyczne, artystyczne, sportowe. Optymizmem napawa fakt, iż zajęcia pozalekcyjne są przydatne - wpływają na rozwój intelektualny, pozwalają miło i pożytecznie spędzić czas oraz poznać nowych ludzi.

Tabela Nr 34 Zbiornicze zestawienie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie gminy Dąbie

ZAJĘCIA POZALEKCYJNE			
Udział w zajęciach pozalekcyjnych		Liczba uczniów	Liczba kół
Koła zainteresowań	1. Informatyczne	50	1
	2. Techniczne	20	2
	3. Przedmiotowe	194	6
	4. Artystyczne	56	4
	5. Sportowe	30	2
	6. Drużyna harcerska	15	1
	7. Koła naukowe klas I-III	98	3
RAZEM:		463	19

Dane UM w Dąbiu

Ponadto w trakcie roku szkolnego wychowawcy klas organizują wycieczki szkolne, wyjazdy na basen, w okresie zimowym wyjazdy na "białe szkoły", późnowiosennym wyjazdy na "zielone szkoły" w góry, nad morze. W większości przypadków wyjazdy są finansowane przez rodziców dzieci.

Opieka pielęgniarstwa i inna opieka specjalistyczna

W szkołach nie ma zapewnionej opieki lekarskiej i stomatologicznej. Uczniowie szkół mają zapewniony dostęp do usług pielęgniarstwa tylko raz w tygodniu. W planach jest podpisanie umów dotyczących współpracy z poradnią stomatologiczną. Opieką logopedyczną, pedagogiczną i psychologiczną objęte są dzieci według potrzeb, po wcześniejszym zdiagnozowaniu.

Psycholog nie jest zatrudniony w żadnej szkole. W ramach opieki pedagogicznej – logopedycznej zatrudniony jest 1 pedagog, który ma swój przydział godzin w każdej

szkole. W Szkole Podstawowej w Dąbiu zainstalowany został system monitoringu podnoszący poziom bezpieczeństwa dzieci w szkołach, w pozostałych szkołach o bezpieczeństwo uczniów dbają nauczyciele, którzy mają dyżury podczas przerw w zajęciach lekcyjnych

W większości szkół podstawowych w naszej gminie uczniowie objęci są nauczaniem języka obcego od pierwszej klasy szkoły podstawowej. W klasie siódmej i ósmej do programu nauczania wprowadzono zajęcia z języka niemieckiego.

Sytuacja dzieci z rodzin problemowych

Tabela Nr 35 Dane dotyczące problemów opieki nad dziećmi

Rok	2019	2020	2021
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	3	3	3
Liczba rodzin zastępczych w gminie Dąbie, które objęły opieką dzieci z terenu gminy Dąbie	3	3	4
Liczba dzieci z terenu gminy Dąbie umieszczonych w rodzinach zastępczych	3	3	4
Liczba dzieci zgłoszonych do adopcji	1	0	0
Liczba dzieci adoptowanych	0	0	0

Dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kole

Gmina Dąbie w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną ściśle współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kole, które udziela pomocy w zakresie realizacji zadań związanych z rodzinną opieką zastępczą i kierowaniem do placówek opiekuńczo – wychowawczych. Ponadto aktywnie uczestniczy w uroczystościach okolicznościowych z udziałem dzieci m.in. Jasełka, Pogotowie Świętego Mikołaja oraz zaprasza przedstawicieli realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej na szkolenia i konferencje. Dane wskazują, że w latach 2019-2021 liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych charakteryzuje się nieznaczną tendencją wzrostową.

d) Kultura, sport oraz turystyka w gminie Dąbie**Kultura**

Działalność kulturalna w gminie opiera się na pracy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej oraz jednej filii bibliotecznej w miejscowości Chełmno. MGOK i BP w zakresie swej działalności skupiał się w szczególności na edukacji kulturalnej, zaspokajaniu potrzeb i zainteresowań kulturalnych lokalnej społeczności. Stwarzał warunki dla rozwoju amatorskich ruchów artystycznych, ich prezentacji i promocji. W roku 2021 ośrodek był siedzibą wielu stowarzyszeń i organizacji działających na terenie miasta i gminy, np., Związku Emerytów i Rencistów, Związku Kombatantów, Dąbskiej Akademii Futbolu, Fundacji „Dąbie Naszych Marzeń”. Współorganizował lub umożliwiał logistyczną organizację spotkań i warsztatów w stałym wymiarze czasu dla zorganizowanych grup działających na terenie miasta i gminy do których można zaliczyć Zespół „Nadnerzanki”, Miejsko-Strażacką Młodzieżową Orkiestrę Dętą, Koło Emerytów i Rencistów. W siedzibie domu kultury odbywały się warsztaty i wykłady Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Dąbiu. Poza tym ośrodek kultury umożliwiał organizowanie wielu szkoleń, spotkań konsultacyjnych i edukacyjno – poznawczych, organizacyjnych i innych. Na terenie placówki odbywały się liczne uroczystości patriotyczne, przedstawienia teatralne, przeglądy. Dom kultury był również organizatorem i współorganizatorem imprez plenerowych.

Tabela Nr 37 Zajęcia stałe prowadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Bibliotekę Publiczną w Dąbiu

Tematyka zajęć	Liczba godzin w miesiącu	Liczba uczestników	Uwagi(wskazać m.in. miejsce, uczestników, okres trwania itp.)
Miejsko-Strażacko Młodzieżowa Orkiestra Dęta	30	26	Orkiestra istnieje 26 lat . W repertuarze ma utwory patriotyczne , klasyczne, popularno-rozrywkowe itp. Co rok we wrześniu odbywa się nowy nabór dzieci w miejsce młodzieży rezygnującej ze względu na rozpoczynające się studia lub pracę zawodową . Uświetnia wszystkie uroczystości państwowe w gminie i niemalże wszystkie imprezy kulturalne. Bierze udział w przeglądach orkiestr dętych . Ma spore osiągnięcia. Zajęcia odbywają się w budynku ośrodka kultury .
Folklorystyczny zespół śpiewaczy „Nadnerzanki”	30	14	Działa od 17 lat .W repertuarze posiada utwory ludowe z folkloru naszego regionu oraz inne, a także popularne utwory biesiadne oraz piosenki okazjonalne układane przez członków zespołu np. śpiewki ogórkowe z okazji Dnia Ogórka lub przyśpiewki dożynkowe . Uświetnia wiele imprez kulturalnych na terenie gminy . Bierze udział w przeglądach zespołów ludowych . Zespół może

			pochwalić się licznymi pucharami, dziesiątkami dyplomów, nagrodami rzeczowymi i finansowymi. Zajęcia odbywają się w budynku ośrodka kultury.
Sekcja nauki gry na instrumentach: pianino, ukulele	10	20	Działa pierwszy rok. Uczestniczą w niej głównie dzieci ze szkoły podstawowej. Zajęcia odbywają się w ośrodku kultury.
Grupa wokalna	4	5	Uczestniczą w niej dzieci ze szkoły podstawowej. Zajęcia odbywają się w ośrodku kultury.

Dane Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna w Dąbiu

Jak wynika z tabeli wszystkie zajęcia prowadzone w M-GOK i BP są odpowiedzią na potrzeby dzieci i młodzieży i do nich są adresowane. Nie zabezpiecza to jednak w pełni zapotrzebowania społecznego.

Nie wszystkie zainteresowania dzieci i młodzieży zostały zaspokojone. Dla emerytów i rencistów dostępny jest Uniwersytet Trzeciego Wieku. Ośrodek kultury dysponuje salą, która służy jako sala widowiskowa przy organizowaniu imprez kulturalnych oraz jako pracownia do prowadzenia stałych form pracy. Jak wynika z tabeli jest eksploatowana maksymalnie. W budynku ośrodka kultury jest również **światlica środowiskowa będącą centrum integracji społecznej** służącą jako miejsce spotkań zarówno dzieci i młodzieży jak również osób dorosłych – w tym emerytów i rencistów, w zależności od zapotrzebowania społecznego.

Ponadto w gminie Dąbie corocznie odbywają się

- dożynki,
- zawody sportowo - pożarnicze,
- Przegląd Dorobku Artystycznego Miasta i Gminy Dąbie,
- Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ogórka.

Sport

W Gminie Dąbie działają dwa kluby piłkarskie MKS DĄBIE oraz KP ZRYW K-FLEX DĄBIE, które prowadzą sekcje piłki nożnej dla seniorów i juniorów. Kluby dysponują dostępem do boiska sportowego z szatnią i pomieszczenie gospodarczym. Boisko wykorzystywane jest również w czasie uroczystości gminnych i jest ogólnie dostępne dla mieszkańców. Ponadto na terenie Gminy Dąbie działa Ludowy Klub Sportowy Karszew, Wiejski Klub Sportowy Sobótka oraz Dąbska Akademia Futbolu, która trenuje dzieci w przedziale wiekowym od lat 8 do lat 14. W Dąbiu znajduje się Hala Widowiskowo-Sportowa, która pozwala na zaspokojenie potrzeb indywidualnych jak i zbiorowych społeczeństwa. Ponadto na jej obiekcie znajduje się siłownia 'Gremlin Gym' oraz salka do treningów. Tuż obok położony jest kompleks boisk wielofunkcyjnych „Orlik”. Gmina dysponuje pięcioma siłowniami zewnętrznymi, z czego jedna znajduje się na terenie miejskim a cztery na terenie wiejskim.

Turystyka

Na terenie gminy Dąbie zlokalizowane są gospodarstwa agroturystyczne oferujące liczne miejsca noclegowe (w miejscowościach: Tarnówka, Lutomirów, Chełmno).

Jedną z wielu atrakcji gminy są Dąbskie Błota. To kompleks łąkowo-depresyjny. Swym zasięgiem obejmuje on miasto Dąbie oraz wsie: Krzewo, Karszew, Wiesiołów, Kupinin i Domanin. Teren ten został włączony do sieci **Natura 2000** jako część obszaru specjalnej. **Dąbskie błota** to wymarzony cel wypraw ornitologicznych. Teren ten warto odwiedzić zwłaszcza wiosną i jesienią, gdyż można wtedy spotkać najwięcej ptaków, a dzięki nadrzeczne pejzaże i niezwykle urokliwe krajobrazy stanowią ekscytujące urozmaicenie pieszych wędrówek.

Potrzeby w zakresie rozwoju sportu, turystyki i rekreacji są znaczne. Brak jest natomiast wystarczającej ilości środków finansowych aby zrealizować wszystkie inwestycje w krótkim okresie czasu. Działania w tym zakresie prowadzone będą sukcesywnie w zależności od zasobów finansowych w budżecie gminy.

Zakres planowanych przedsięwzięć:

- budowa pełnowymiarowych, wielofunkcyjnych boisk
- budowa bezpiecznych placów zabaw dla dzieci na terenach wiejskich i w mieście
- budowa placów rekreacyjnych stanowiących miejsce wypoczynku dla mieszkańców
- remont świetlic wiejskich oraz ich wyposażenie

e) System opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Starość jako etap, stan w życiu człowieka ma charakter statyczny, starzenie się natomiast, traktowane jako proces rozwojowy i jest zjawiskiem dynamicznym.

Postępujące zmiany społeczno – ekonomiczne, coraz szybszy postęp techniczny – informatyczny, wzrost stopy życiowej ludności, rozwój i osiągnięcia medycyny, przyczyniają się do wydłużenia życia ludzkiego. Konsekwencją tego jest szybszy wzrost liczby osób w podeszłym wieku w stosunku do liczby osób nowo narodzonych.

Formowanie celów polityki społecznej wobec osób starszych jest procesem wymagającym uwzględnienia nie tylko obiektywnych potrzeb ludzi starszych i ich otoczenia, ale i finansowych możliwości podmiotów odpowiedzialnych za realizację tej polityki. Podejścia do pomocy osobom starszym mogą być następujące:

Autonomia – to zachowanie przez nich suwerenności w podejmowaniu decyzji o sposobach życia w starości,

Integracja – to zapewnienie starszej generacji warunków do udziału w życiu społecznym,

Opieka – to zapewnienie pomocy w razie wynikającego z wieku lub stanu zdrowia ubytku sił fizycznych lub psychicznych,

Organizacja – to zadanie, którego celem jest koordynacja działania podmiotów polityki wobec ludzi starszych.

Rodzina, mimo chęci i starań, nie zawsze sama jest w stanie zapewnić pełną pomoc seniorom. Dlatego, aby skuteczniej pomagać, ułatwiać tym ludziom życie, należy wspierać rodzinę w jej funkcjach opiekuńczych.

O prawie osób w podeszłym wieku do opieki instytucjonalnej i o obowiązkach instytucji świadczących tę formę pomocy stanowi Europejska Karta Społeczna.

Państwo gwarantuje przede wszystkim świadczenia pieniężne, jednak system emerytalno – rentowy nie jest doskonały i często powoduje niedostatki materialne. Niskie dochody sprawiają, że osoby w starszym wieku należą do najbiedniejszej warstwy społecznej. Dlatego, aby temu zapobiec zostały powołane do działań różne instytucje niosące pomoc ludziom w podeszłym wieku.

Sieć istniejących instytucji i placówek wspomagających osoby starsze jest wciąż niewystarczająca, oferty są zbyt małe w stosunku do ogromu potrzeb społecznych. Dotyczy to zarówno miejsc jak i niezadowalającej jakości usług. W działaniach na rzecz ludzi starszych, obowiązkiem każdego samorządu, jest zapewnienie godnych warunków życia, należytej pozycji społecznej. System wsparcia powinien obejmować zarówno opiekę, ale i kształcenie ludzi w podeszłym wieku.

Na terenie gminy Dąbie system wsparcia na rzecz osób starszych jest niezmiernie ważny, zważywszy na fakt, iż podczas konsultacji społecznych wskazano „starzenie się społeczeństwa” jako jeden z głównych problemów społecznych gminy.

Tabela Nr 38 Ludność gminy, która osiągnęła wiek poprodukcyjny w okresie 2019-2021

L.p.	Rok	Liczba
1.	2019	1775
2.	2020	1691
3.	2021	1604

Dane MOPS w Dąbiu

Ogólna liczba osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkująca na terenie miasta i gminy Dąbie wynosi 1604 osoby (stan na dzień 31.12.2021), co stanowi 23,90 % ogółu mieszkańców 6211 (stan na dzień 31.12.2021)

Na podstawie powyższych danych statystycznych można jednoznacznie stwierdzić, iż na terenie miasta i gminy Dąbie społeczeństwo ulega procesowi naturalnego starzenia się. Konsekwencją tego zjawiska staje się zapotrzebowanie na rozwój różnych form pomocy dla osób starszych, które mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, schorzenia, niepełnosprawność czy współistniejącą samotność.

Sytuacja osób długotrwale chorych

Osoby posiadające orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 600 zł, a w przypadku osób samotnie gospodarujących 776 zł mają możliwość otrzymania zasiłku stałego. Maksymalna wysokość zasiłku wynosi 701 zł. Ponadto długotrwale chorzy pobierają zasiłki pielęgnacyjne, zasiłki celowe oraz zasiłki celowe specjalne.

Tabela Nr 39 Liczba osób korzystających z pomocy MOPS w Dąbiu z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby

Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
47	2	33

*Dane MOPS w Dąbiu***Niepełnosprawność**

Istotą działań pomocy społecznej jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom środowisk osób niepełnosprawnych, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, aktywność społeczną, pełnienie właściwych ról społecznych i poprawi jakość ich życia.

Tabela Nr 40 Liczba osób niepełnosprawnych w gminie Dąbie

Niepełnosprawni w wieku 15 lat i więcej na terenie gminy	
Ogółem	147
Mężczyźni	61
Kobiety	86

Dane MOPS w Dąbiu

Na terenie gminy liczba niepełnosprawnych dzieci w wieku szkolnym kształtuje się na poziomie 48 uczniów. Uczęszczają one do szkół podstawowych na terenie gminy, w tym 20 niepełnosprawnych dzieci uczęszcza do szkół specjalnych.

Tabela Nr 41 Liczba osób korzystających z pomocy MOPS w Dąbiu z powodu niepełnosprawności w latach 2019-2021

Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
58	39	80

Dane MOPS w Dąbiu

Niepełnosprawność dzieci i młodzieży związana jest głównie z porażeniami mózgowymi, wadami serca, wadami genetycznymi. Niepełnosprawność osób starszych natomiast wynika z chorób układu krążenia, chorób nowotworowych, niepełnosprawności umysłowej. Dużym problemem są także problemy architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności

publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu.

Nie bez znaczenia jest również problematyka edukacji osób niepełnosprawnych od chwili urodzenia do ukończenia nauki w ramach posiadanych predyspozycji i możliwości. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy wyraźnie się zwiększyła w 2021 roku w stosunku do roku 2020.

Na terenie gminy Dąbie działają środowiskowe formy wsparcia osób niepełnosprawnych jak:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbiu z przeznaczeniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie działający od 1997 roku. Od początku istnienia zapewnia docelowo usługi specjalistyczne na 14 miejsc stacjonarnych oraz 16 miejsc dziennego pobytu. Dom dysponuje 10 pokojami mieszkalnymi. Zgodnie z celami statutowymi z usług domu korzystają osoby wymagające wsparcia w przezwyciężaniu ich trudnych sytuacji życiowych i postępowania rehabilitacyjnego rozumianego jako zespół działań jakie może podejmować pomoc społeczna zmierzających do osiągnięcia poprawy jakości życia i podtrzymanie postępującej regresji. Na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbiu funkcjonują również pracownie terapeutyczne:
 - Pracownia gospodarstwa domowego
 - Pracownia plastyczno – techniczna
 - Pracownia fryzjersko – krawiecka
 - Pracownia stolarska
 - Pracownia artystyczna
 - Klub kawiarnia
2. W zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych Gmina Dąbie współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kole. Współpraca ta dotyczy m.in. realizacji programu wyrównywania różnic między regionami obszar B – likwidacja barier architektonicznych oraz innych zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

f) Rynek pracy i zatrudnienie

Tabela Nr 42 Zarejestrowani bezrobotni z terenu gminy w PUP

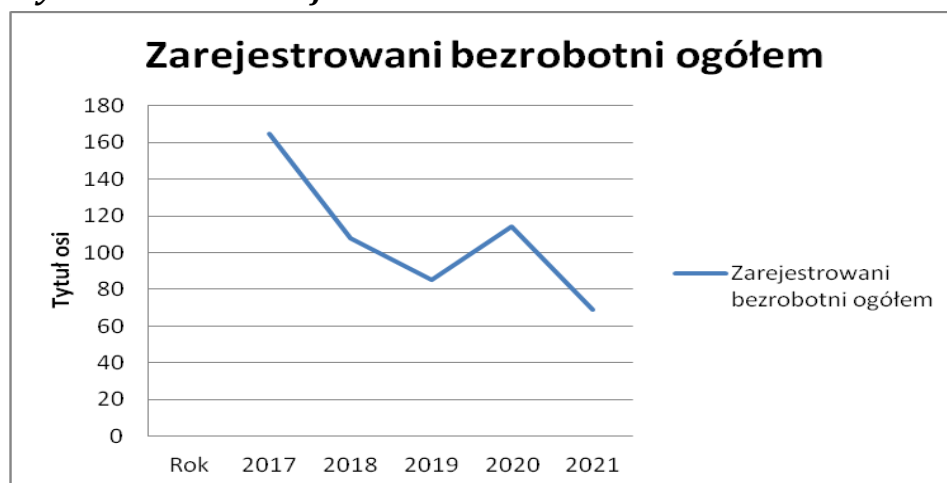
		Zarejestrowani	%	w tym kobiety
--	--	----------------	---	---------------

Rok	Liczba ludności	bezrobotni ogółem	w stosunku do liczby mieszkańców	ogółem	% ogólnej liczby bezrobotnych
2017	6404	165	2,58	89	53,9
2018	6353	108	1,70	64	59,2
2019	6284	85	1,35	55	64,7
2020	6287	114	1,81	66	57,9
2021	6211	69	1,11	50	72,5

Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kole

Poniżej na rysunku przedstawiono za pomocą wykresu liniowego liczbę osób bezrobotnych z terenu gminy dodatkowo obrazujący tendencje tego zjawiska.

Wykres Nr 4 Tendencja bezrobocia

Jak przedstawia powyższy rysunek w ostatnich 5 latach notuje się spadek poziomu bezrobocia. Tendencja spadkowa spowodowana jest niewątpliwie poprawą sytuacji na rynku pracy w Polsce, a przede wszystkim migracją zawodową do dużych miast i do zachodnich krajów Unii Europejskiej.

W latach 2017-2021 w gminie Dąbie liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła odpowiednio 165 osób, w 2017 r. - co stanowi 2,58% ludności, 108 osób w 2018 r. - co stanowi 1,70% ogółu mieszkańców gminy, w 2019 r. 1,35% zamieszkałej ludności tj. 85 osób, w 2020 r. 114 osób co stanowi 1,81% ludności, w 2021 r. - 69 osób co stanowi 1,11 % ogółu zamieszkujących. Wielkości te nie określają stopy bezrobocia, mają jedynie charakter informacyjny.

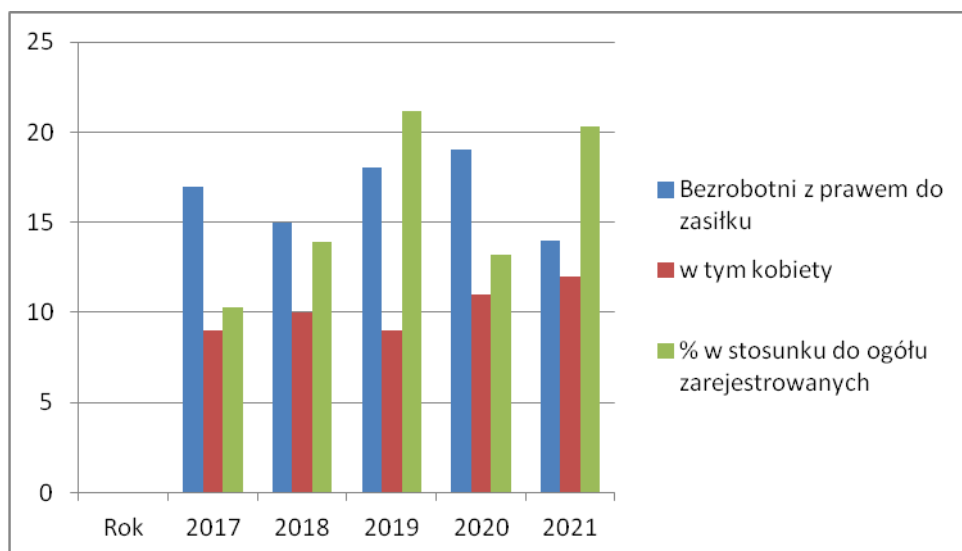
Tabela Nr 43 Bezrobotni w gminie z prawem do zasiłku.

Bezrobotni z prawem do	% w stosunku do ogółu
------------------------	-----------------------

Rok	zasiłku	w tym kobiety	zarejestrowanych
2017	17	9	10,3
2018	15	10	13,9
2019	18	9	21,2
2020	19	11	13,2
2021	14	12	20,3

Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Kole

Wykres Nr 5 Zestawienie liczby bezrobotnych ogółem oraz bezrobotnych z prawem do zasiłku z uwzględnieniem ilości kobiet

W 2017 r. jedynie 17 osób spośród zarejestrowanych bezrobotnych otrzymywało zasiłek, w 2018 r. ta liczba spadła do 15 osób w 2019r. wzrosła do 18, w 2020 r. kształtowała się na poziomie 19 osób, w 2021 r. 14 bezrobotnych uprawnionych było do pobierania zasiłku. Wysoki też jest odsetek kobiet w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 44 Liczba osób bezrobotnych z gminy Dąbie korzystających z instrumentów i usług rynku pracy

Usługi/instrumenty rynku pracy	Rok		Tendencja
	2019	2021	
Szkolenia	3	0	spadkowa
Prace interwencyjne	0	0	-----
Staże	1	7	wzrostowa

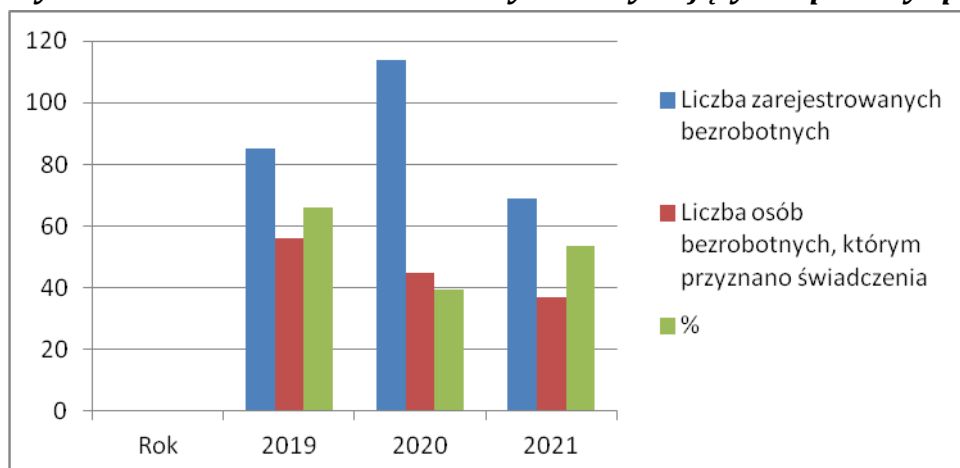
Razem:	4	7	-----
---------------	----------	----------	-------

Dane Powiatowy Urząd Pracy w Kole

W 2021 r. (w nawiasie podano dla porównania dane z 2019 roku) 7 bezrobotnych zostało objętych usługami rynku pracy. Staże odbyło 7 osób. Liczba osób, które skorzystały z tej formy wsparcia w 2021 roku w stosunku do 2019 stosunkowo wzrosła.

Tabela Nr 45 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych, którym przyznano świadczenia	%
2019	85	56	65,9
2020	114	45	39,5
2021	69	37	53,6

Dane MOPS w Dąbiu**Wykres Nr 6 Liczba osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej**

Wielu bezrobotnych z terenu gminy Dąbie korzysta z pomocy społecznej. W 2019 roku 65,9% bezrobotnych korzystało ze świadczeń, w 2020 – 39,5 %, w 2021 r. świadczenia pieniężne przyznano dla 53,6 % Powyższe dane wskazują, że liczba bezrobotnych korzystających z pomocy sukcesywnie się zwiększa.

g) Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne

Na terenie gminy Dąbie za stan bezpieczeństwa publicznego odpowiedzialny jest Posterunek Policji w Dąbiu. Struktura przestępstw w 2021 roku przedstawiała się następująco: odnotowano 87 zdarzeń drogowych, z czego 63 zdarzenia to kolizje drogowe, a 8 to wypadki drogowe, 6 kradzieży rzeczy, 10 kradzieży z włamaniem.

Zatrzymano 32 nietrzeźwych kierowców. W 2021 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 13 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, w 2020 roku 14 wniosków. Liczba przestępstw z udziałem nieletnich wynosiła w 2021 roku 0, a w roku 2020 3 małoletnich dopuściło się czynów karalnych.

Ponadto w 2021 roku dzielnicowi Posterunku Policji w Dąbiu odbyli 18 spotkań ze społeczeństwem w ramach, których prezentowali poprawne zachowania oraz działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego. Na programy profilaktyczne w tym zakresie corocznie przekazywane są środki z budżetu gminy.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat wysokości kształtują się odpowiednio: w 2019 roku ok. 91000,00 zł, w 2020 - 79500,00. zł, a w roku 2021 - 98500,00. zł.

2.4.2. Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych w gminie zidentyfikowany podczas warsztatów strategicznych

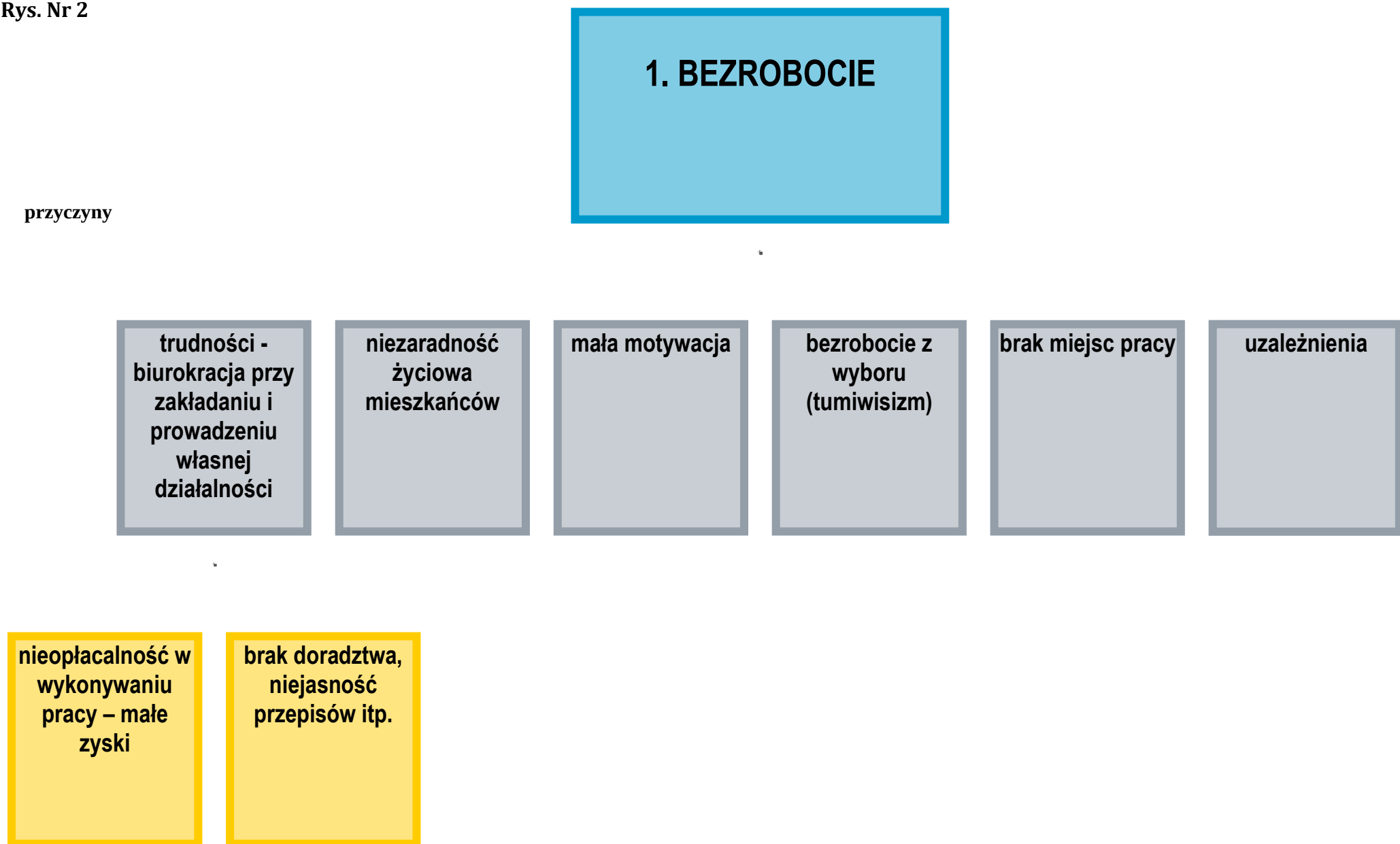
Rys. Nr 1

Za pomocą „drzew problemów” uczestnicy dokonali analizy tych problemów wskazując na przyczyny ich powstawania. Poniżej za pomocą schematów przedstawiono przygotowane warsztatowo „drzewa problemów” społecznych.

KATALOG ZIDENTYFIKOWANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE DĄBIE

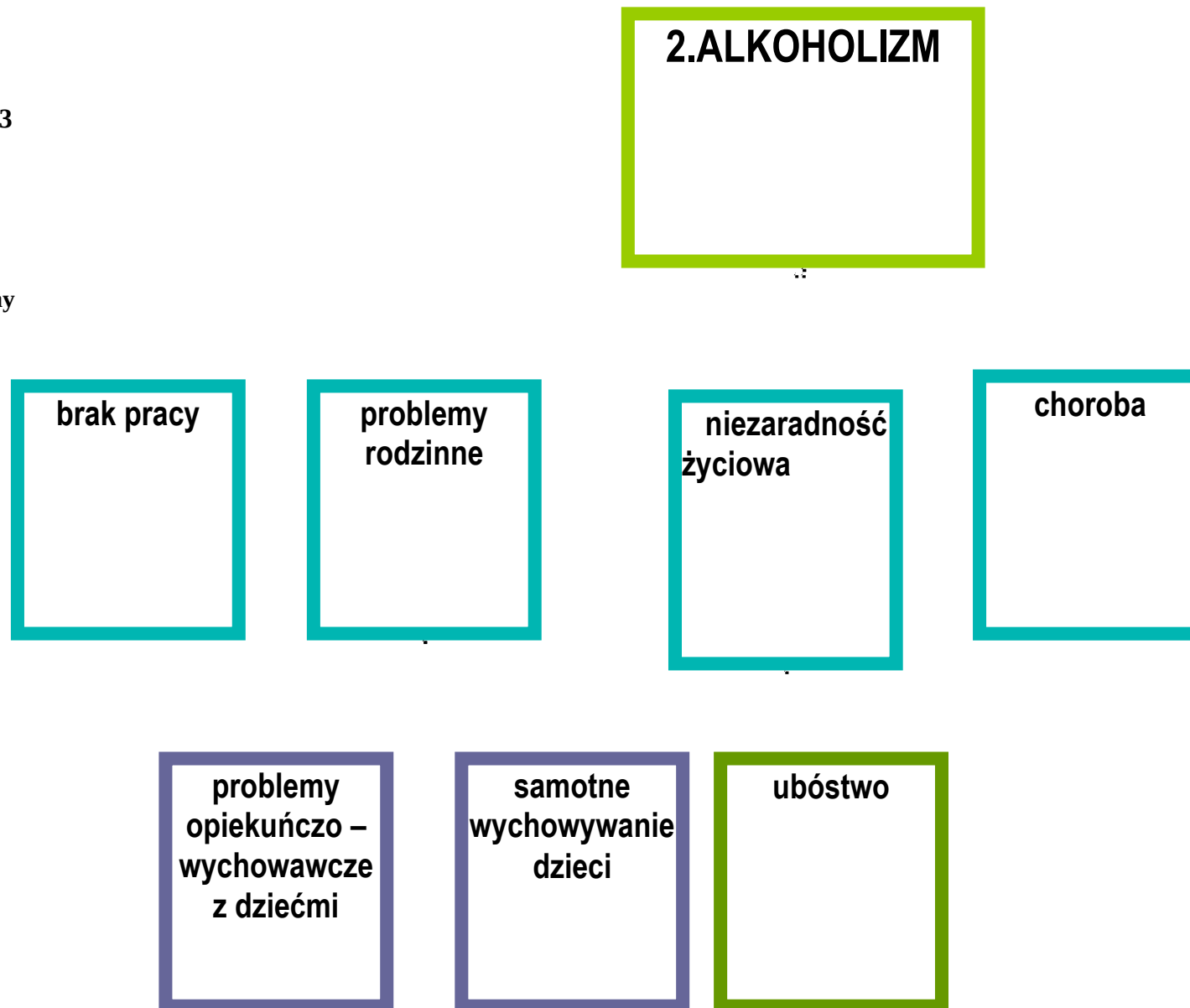
1.BEZROBOCIE	2.ALKOHOLIZM	3. PROBLEMY OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZE Z DZIEĆMI	4.UBÓSTWO	5.STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA, OSAMOTNIENIE OSÓB STARSZYCH	6.SŁABA OFERTA ZAGOSPODAROWANIA CZASU WOLNEGO MIESZKAŃCÓW	7.NISKA AKTYWNOŚĆ I ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNA, ZANIKANIE TRADYCJI LOKALNYCH	8.NIEWYSTARCZAJĄCY POZIOM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rys. Nr 2

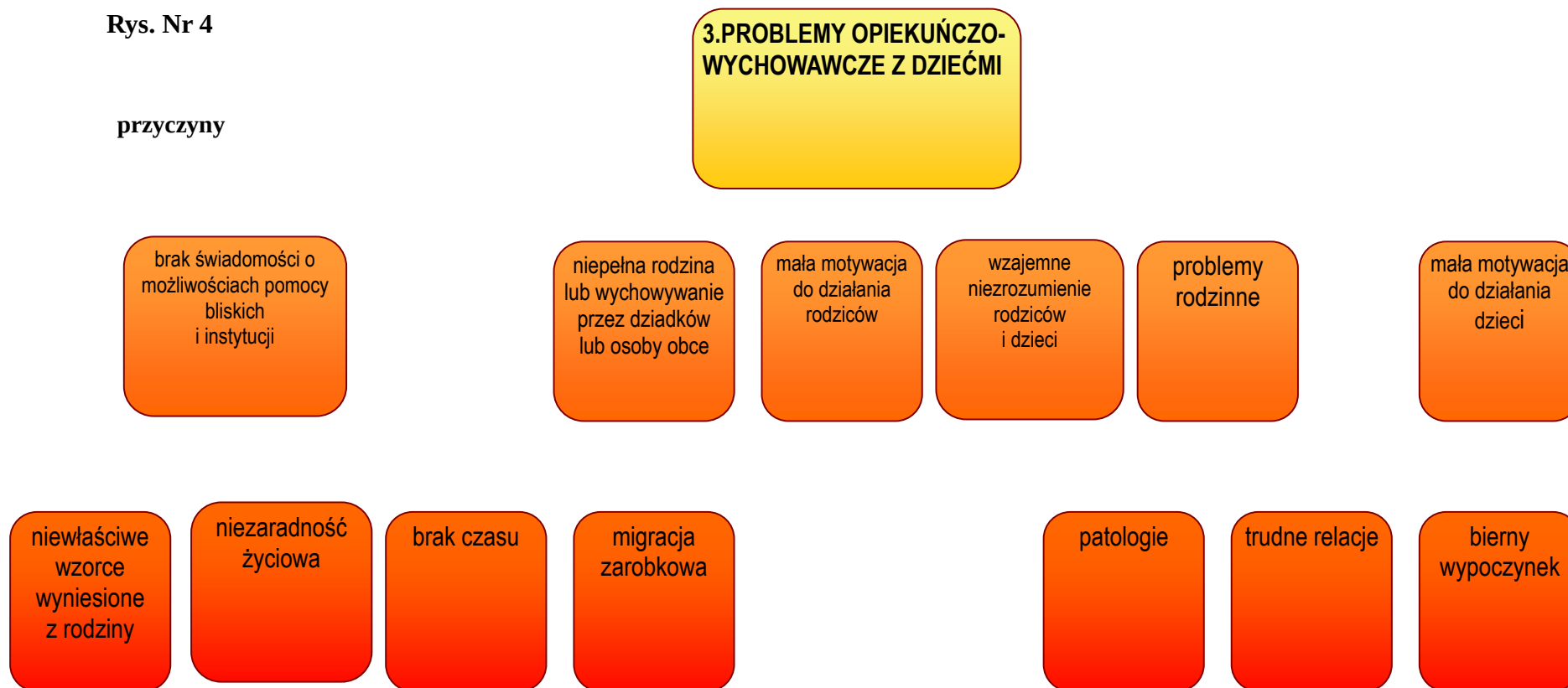
Rys. Nr 3

przyczyny

Rys. Nr 4

przyczyny

Rys. Nr 5

4. UBÓSTWO

przyczyny

bezrobocie
strukturalne

wykształcenie
nieadekwatne
do potrzeb

bezrobocie z
wyboru

uzależnienia

choroba
(niskie
dochody)

niezaradność
życiowa

położenie
gminy

słaba oferta
edukacyjna

brak
motywacji

niskie
pobory,
wysokie
koszty pracy

dziedziczenie
ubóstwa

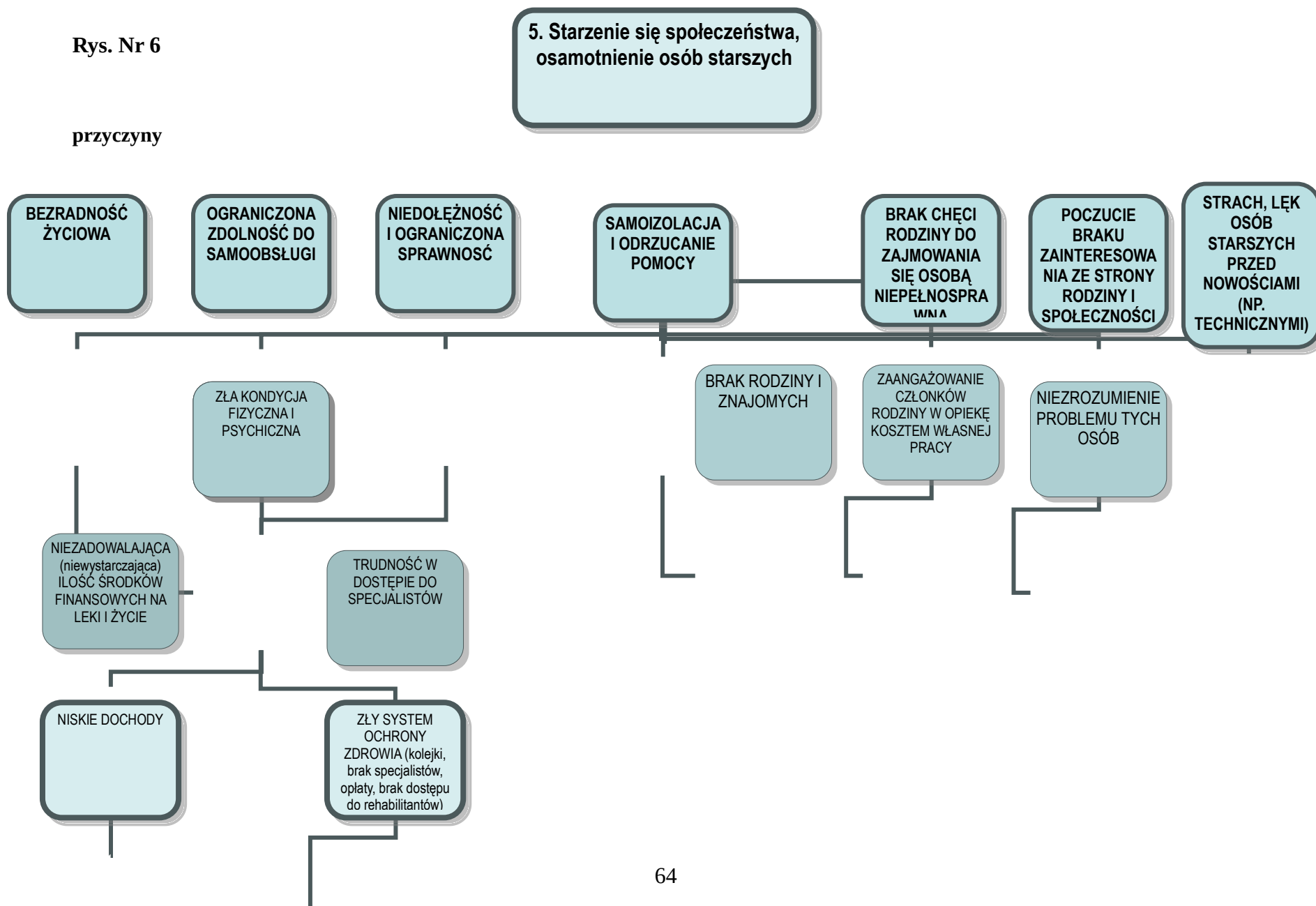
niewystarczająca ilość
miejsc pracy

odległość od
ośrodków

tumiwizm

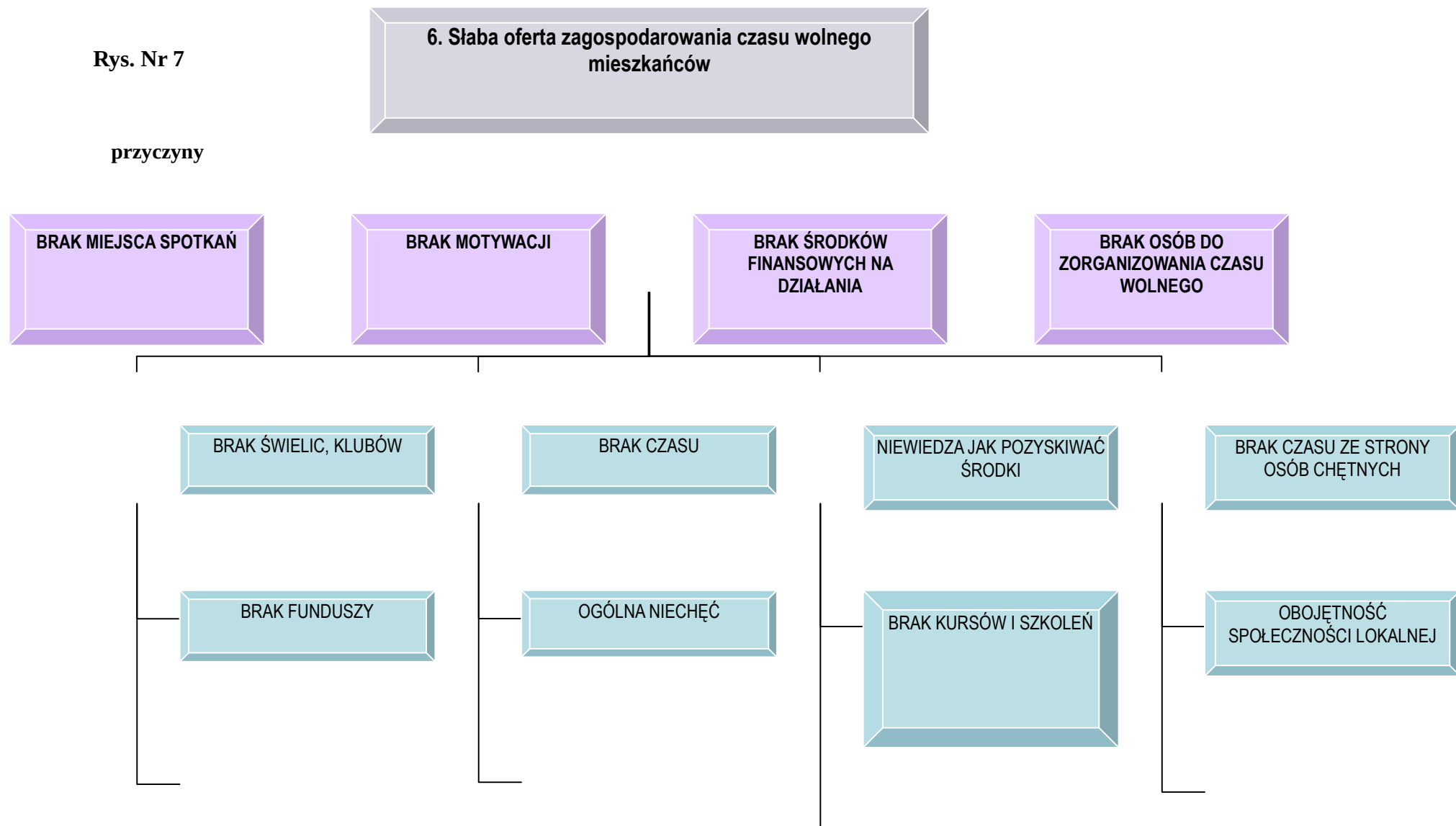
Rys. Nr 6

przyczyny

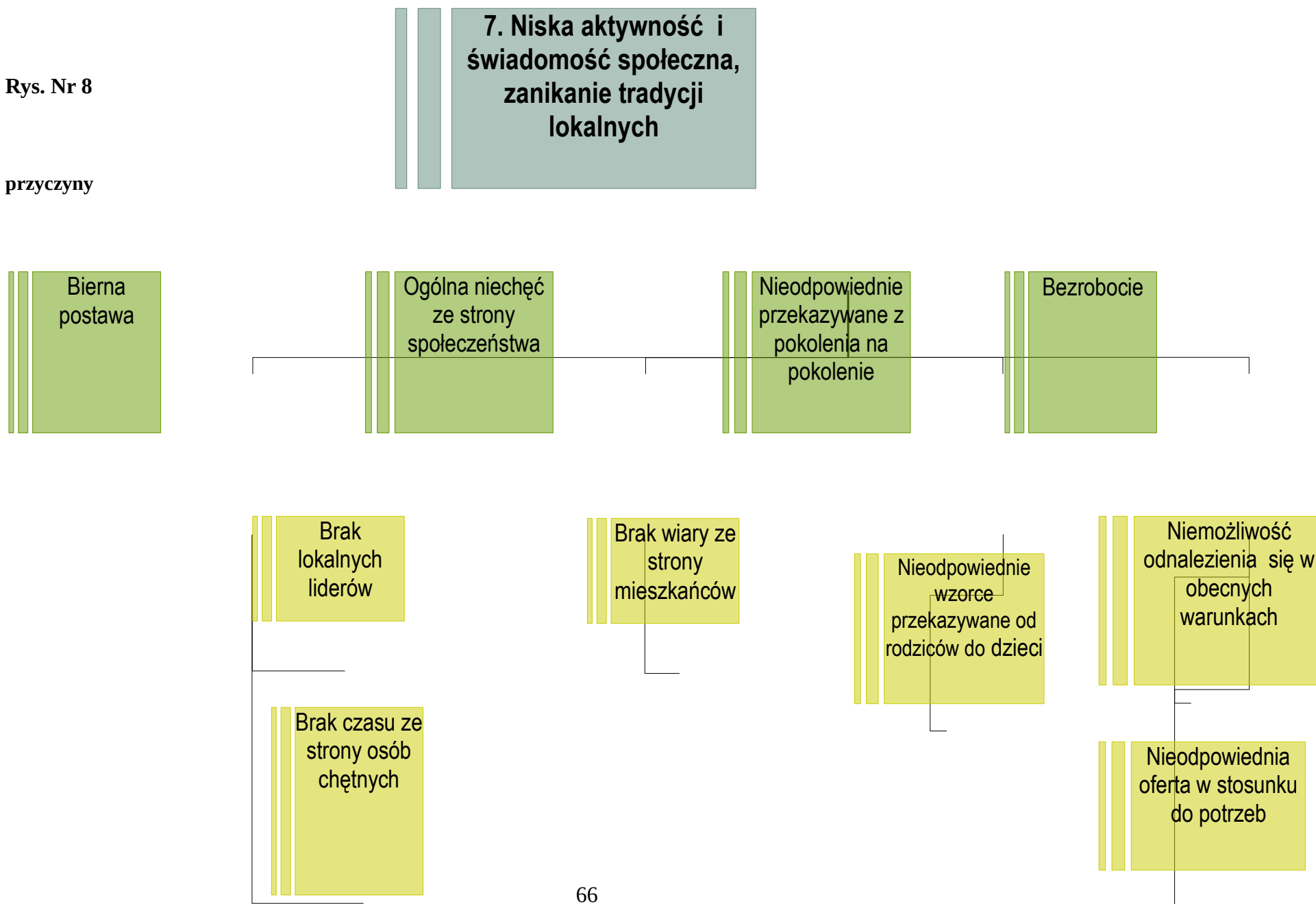
Rys. Nr 7

przyczyny

Rys. Nr 8

przyczyny

Rys. Nr 9

przyczyny

8. Niewystarczający poziom wsparcia osób niepełnosprawnych

UTRUDNIONY
DOSTĘP DO
RÓŻNYCH MIEJSC

POGARSZAJĄCY
SIĘ STAN
ZDROWIA

BEZROBOCIE OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH

BRAK POMOCY W
ZAŁATWIENIU
SPRAW
URZĘDOWYCH

BRAK CHĘCI RODZINY
DO ZAJMOWANIA SIĘ
OSOBA
NIEPEŁNOSPRAWNĄ

NIE
AKCEPTOWANIE
PRZEZ
ŚRODOWISKO

PAŃSTWO NIE
FINANSUJE
DOSTOSOWANIA
MIESZKAŃ DLA
OS. NIEPEŁNOSPRAW.

DZIECI MAJĄ
OGRANICZONY
DOSTĘP DO
EDUKACJI

BRAK
PODJAZDÓW,
WIND
(budynki użytku
publicznego)

ZBYT DŁUGI
OKRES
OCZEKIWANIA NA
REHABILITACJĘ

BRAK MIEJSC
PRACY
DOSTOSOWANYCH
DO
NIEPEŁNOSPRAWN
EGO CZŁOWIEKA/
ZAKŁADÓW PRACY
CHRONIONEJ

BRAK PROCEDUR
OBSŁUGIWANIA
OS.
NIEPEŁNOSPRAWN
YCH

ZAANGAŻOWANIE
CZŁONKÓW
RODZINY W
OPIEKĘ KOSZTEM
WŁASNEJ PRACY

NIEZROZUMIENIE
PROBLEMU OS.
NIEPEŁNOSPRAWN
YCH ZWŁASZCZA
PSYCHICZNIE

BRAK WYKWALIF.
KADRY
NAUCZYCIELI –
SPOSÓB NAUKI

BRAK WÓZKÓW
INWALIDZKICH

NAJBLIŻSZE
ODDZIAŁY
SPECJALISTYCZNE
W ŁODZI

ZA DUŻĄ
BIUROKRACJĄ W
ZAŁATWIENIU
PRACY

TRUDNY DOSTĘP
DO URZĘDNIKÓW

BRAK
„ZNAJOMOŚCI”

STRACH, OBAWA
PRZED NIEZNANĄ
CHOROBA

ZNIECZULICA
BO ICH TO NIE
DOTYCZY

BRAK WYKWALIF.
KADRY NAUCZ. DO
UDZIELANIA
PIERWSZEJ
POMOCY
DZIECIOM
NIEPEŁNOSPRAW.

2.5. Kapitał społeczny

2.5.1. Inwentaryzacja mocnych stron gminy w zakresie spraw społecznych, w tym zasoby w postaci organizacji społecznych i zakresu współdziałania z nimi.

W wyniku pracy warsztatowej uczestnicy określili mocne strony Gminy Dąbie:

Mocne strony Gminy Dąbie
• możliwość wykorzystania funduszy unijnych, • możliwość wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez dostęp do stypendiów gminnych i unijnych, • współpraca między jednostkami samorządowymi, a organizacjami pozarządowymi, • możliwość wykorzystania przez władze samorządowe i osoby prywatne walorów turystyczno-krajobrazowych gminy, • położenie gminy w transeuropejskim korytarzu transportowym (drogowym) łączącym miasta Berlin – Poznań – Warszawa – Terespol – Moskwa, położenie blisko autostrady A2, • aktywne wspieranie przedsiębiorstw - ulgi podatkowe, inwestycyjne, • dobre wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół, • duże zróżnicowanie form pomocy świadczonej przez MOPS w Dąbiu, • dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi, • dobra współpraca z innymi jednostkami samorządowymi z terenu gminy, • profesjonalne podejście pracowników do klienta pomocy społecznej, • istnienie możliwości wykorzystania wód geotermalnych o wysokiej temperaturze, • dążenie mieszkańców do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, • wzrost imprez artystycznych i sportowych, • duża aktywność amatorskich zespołów kulturalnych tj. Młodzieżowej Miejsko - Strażackiej Orkiestry Dętej, Nadnerzanek, • istnienie parków i lasów komunalnych • wykwalifikowana kadra pracownicza pomocy społecznej, samorządu terytorialnego, • posiadanie Hali Widowiskowo – Sportowej w Dąbiu

Uczestnicy określili także, w jakim kierunku powinny ewaluować pożądane zmiany społeczne:

- Pozyskiwanie nowych miejsc pracy
- Rozwój turystyki, terenów rekreacyjnych
- Rozwój miejsc sportowo-rekreacyjnych
- Budowa bazy sportowej i bezpiecznych placów zabaw
- Rozwój świetlic środowiskowych i klubów dla społeczności lokalnej, w tym dla osób starszych

- Uruchamianie zajęć pozalekcyjnych oraz organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a także dla całych rodzin, w tym osób starszych
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego i obywatelskiego
- Rozwój oświaty na poziomie ponadpodstawowym
- Dalszy rozwój agroturystyki
- Rozwój infrastruktury drogowej (drogi, chodniki) kanalizacyjnej
- Oczyszczalnie dla terenów wiejskich
- Informatyzacja społeczeństwa
- Kompleksowa modernizacja oświetlenia ulicznego
- Stworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa
- Rozwój infrastruktury rekreacyjnej wokół rzeki Ner

Zasoby w postaci organizacji społecznych i zakresu współdziałania z nimi:

1. Organizacje pozarządowe

Na terenie miasta i gminy Dąbie funkcjonują: siedem stowarzyszeń, 15 terenowych jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej oraz istnieją 2 parafie kościoła rzymskokatolickiego.

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Plac Mickiewicza 1, 62-660 Dąbie
- Towarzystwo Przyjaciół Miasta Dąbia ul. 3-go Maja 5, 62-660 Dąbie
- Stowarzyszenie „Wiejska Strzecha w Ladorudzu”, Ladorudz 43, 62-660 Dąbie
- Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich wsi Zalesie, Zalesie 4, 62-660 Dąbie
- Stowarzyszenie Koło Gospodyń w Dąbiu, 62-660 Dąbie
- Klub Piłkarski „Zryw” Dąbie, ul. Asnyka 16, 62-660 Dąbie
- Ludowy Zespół Sportowy w Karszewie, Karszew 58, 62-660 Dąbie
- 15 Ochotniczych Straży Pożarnych

Ponadto na terenie gminy Dąbie działają organizacje, które wspomagają rozwiązywanie problemów społecznych poprzez propagowanie m.in. zdrowia, sportu, tradycji, bezpieczeństwa, aktywnego spędzania czasu wolnego takie jak:

- Związek Emerytów i Rencistów
- Polski Związek Wędkarski Koło nr 17 w Dąbiu
- Koła Gospodyń Wiejskich
- Zespół parafialny Caritas Polska, który działa przy Kościele Najświętszej Marii Panny w Chełmnie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Możliwości prowadzenia skutecznej polityki społecznej i działań na rzecz integracji społecznej na terenie gminy Dąbie zależą przede wszystkim od sprawnego współdziałania wszystkich podmiotów działających w tym obszarze. Sektor publiczny gminy oparty o działanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy, Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej, placówki oświatowe oraz Urząd Miejski wraz z organizacjami pozarządowymi i innymi

jednostkami organizacyjnymi tworzy potencjał kadrowy i infrastrukturalny, który jest w stanie realizować projekty i przedsięwzięcia w zakresie zadań polityki społecznej. Jednostki organizacyjne działające na terenie gminy współpracują ze sobą w bardzo szerokim zakresie w rozwiązywaniu problemów społecznych jednakże najlepsze efekty tej współpracy widoczne są przy organizacji imprez integracyjnych o zasięgu lokalnym.

2.5.2. Określenie poziomu integracji społecznej oraz pożądanego stanu w tym zakresie

Podczas warsztatów uczestnicy dokonali indywidualnej i grupowej oceny poziomu integracji społecznej w Gminie Dąbie korzystając z pytań pomocniczych:

- Jak oceniamy poziom integracji społecznej w naszej gminie?
- Jakie czynniki sprzyjają, a jakie utrudniają integrację społeczną?
- Czy dostrzegamy możliwości poprawy integracji społecznej?
- Co konkretnie można zrobić, aby poprawić integrację społeczną mieszkańców naszej gminy?

Ocena stopnia integracji społeczności gminnej dokonana była najpierw jednostkowo, a potem dyskutowana w grupach z wykorzystaniem poniższej skali:

Więzi pomiędzy mieszkańcami są luźne, społeczność charakteryzuje wysoki poziom obojętności społecznej	Mieszkańcy w małym stopniu identyfikują się ze społecznością i jej sprawami, brak zaangażowani a społecznego mieszkańców	Występują słabe więzi między mieszkańcami, występują nieliczne przejawy wzajemnej pomocy i wspólnych działań	Występują pozytywne więzi pomiędzy mieszkańcami, podejmowane są wspólne działania w zakresie spraw społecznych	Występują liczne przejawy samopomocy, społeczność jest zintegrowana, mieszkańcy identyfikują się ze społecznością	Społeczność jest mocno zintegrowana, współdziała ze sobą, występują bardzo częste wspólne działania, mieszkańcy mocno identyfikują się ze społecznością
1	2	3	4	5	6

W wyniku dyskusji ostatecznie uczestnicy warsztatów ocenili poziom integracji społeczności w Gminie Dąbie na poziomie 3 tzn.: **występują słabe więzi między mieszkańcami, występują nieliczne przejawy wzajemnej pomocy i wspólnych działań**

Wypracowano wspólnie czynniki sprzyjające i utrudniające integrację społeczną

A) czynniki sprzyjające integracji:

- partnerstwo
- imprezy okolicznościowe, lokalne
- promocja
- patriotyzm lokalny
- baza lokalowa (boisko, hala)
- działalność organizacji, stowarzyszeń, Parafii, szkół
- aktywność społeczna, zrzeszanie się w grupy
- nowe miejsca pracy
- budowanie przepływu informacji
- wspólne działanie
- współpraca między instytucjami, organizacjami

B) czynniki utrudniające integrację:

- pasywna postawa
- roszczeniowa postawa
- brak świadomości społecznej
- migracja społeczeństwa
- brak przepływu informacji
- starzejąca się społeczność
- bierność społeczeństwa
- brak tradycji uczestnictwa w życiu społecznym

Wypracowano także korzyści, jakie odnoszą mieszkańcy z wysokiego poziomu integracji społecznej:

- poprawa życia społecznego - stosunków społecznych
- budowanie silnych więzi rodzinnych
- prokreacja, wzrost liczby urodzin
- rozwiązywanie problemów społecznych
- świadome uczestnictwo w życiu społecznym
- wyższy poziom moralny, intelektualny
- samorealizacja jednostki (szczęście, szczęśliwy obywatel)

W wyniku dyskusji wypracowano możliwości poprawy integracji społecznej w gminie Dąbie:

- a. przepływ informacji (spotkania, internet, media)
- b. miejsca pracy
- c. działalność organizacji, stowarzyszeń, Parafii, szkół
- d. aktywność społeczna
- e. rozwój nowych grup młodzieżowych, kreowanie „liderów”
- f. promowanie „autorytetów” wartościowych
- g. stworzyć system wymiany informacji

- h. organizacja szkoleń
- i. pomoc w zawiązywaniu się różnych grup społecznych (formalnych i nieformalnych)
- j. organizacja imprez międzypokoleniowych integracyjnych: towarzyskie, portowe, turystyczno-krajoznawcze
- k. stworzenie miejsc do spędzania wolnego czasu

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Rozdział III. Kierunki rozwoju gminy

3.1. Wizja rozwoju społecznego Gminy Dąbie

Wizja zarówno w teorii, jak i w praktyce jest definiowana jako „pozytywne wyobrażenie przyszłości”.

Wizja gminy będzie bardziej realna, jeśli będzie to wspólna wizja jak najliczniejszej reprezentacji gminy i przez jej adresatów akceptowana. Wizja wskazuje naczelny cel polityki wokół, którego powinny się koncentrować działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych.

W wyniku prac warsztatowych w Gminie Dąbie opracowano następującą wizję rozwoju gminy:

Gmina Dąbie miejscem, przyjaznym środowisku i mieszkańcom, bezpiecznym, atrakcyjnym, stwarzającym warunki rozwoju społeczno-gospodarczego

Chcemy, aby gmina Dąbie do roku 2029 była gminą o zrównoważonym wzroście gospodarczym, który zapewni mieszkańcom odpowiednio wysoki poziom życia pod względem materialnym, intelektualnym i duchowym.

Naszą wizją jest przede wszystkim rozwój rolniczo - turystyczny i agroturystyczny z silnie rozwiniętym rolnictwem ekologicznym, zapewnienie dobrych warunków życia mieszkańcom dzięki zadbanemu otoczeniu, infrastrukturze przyjaznej mieszkańcom (drogi gminne i wewnętrzne, tereny rekreacyjne i wypoczynkowe, ścieżki rowerowe, rozwinięta opieka zdrowotna), rozwiniętej bazie rekreacyjnej, kulturowo-oświatowej i rehabilitacyjnej, służącej wszystkim pokoleniom mieszkańców oraz turystom i gościom.

Zasobami społeczności, które posłużą zrealizowaniu wizji są:

- zwiększająca się liczba osób wykształconych
- piękno natury nieskażonego środowiska i zabytków, które chcemy chronić

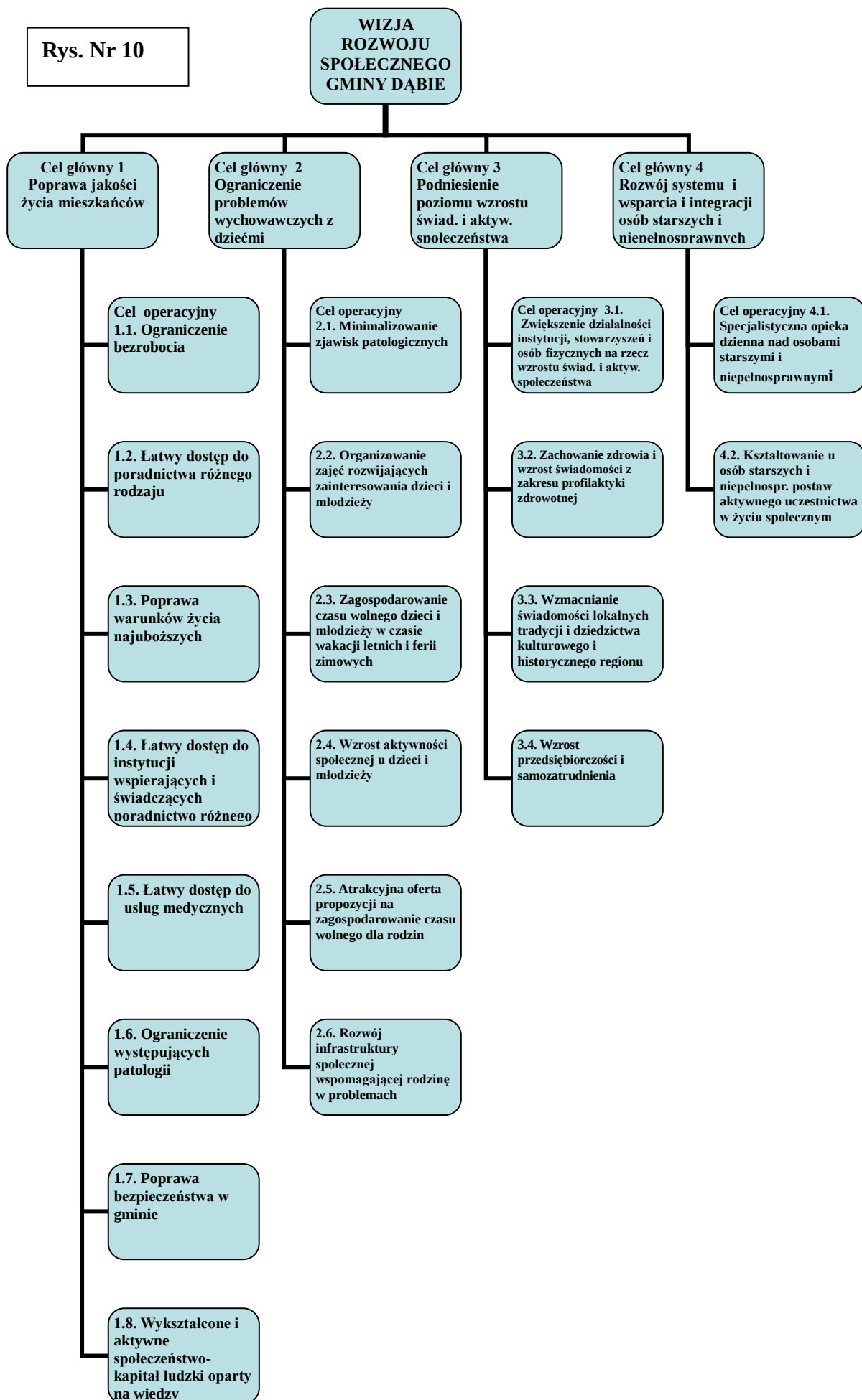
Warunkiem wdrożenia wizji jest rozwój społeczności zarówno w zakresie integracji, wykształcenia, jak i liczebności (np. zmniejszenie migracji, zwiększenie przyrostu naturalnego, osiedlanie się nowych mieszkańców).

3.2. Cele rozwoju społecznego gminy

3.2.1. Cele główne i cele operacyjne (struktura celów)

W wyniku prac warsztatowych i analiz strategicznych wyodrębniono następujące cele główne i operacyjne.

Rys. Nr 10

3.2.2. Cele oraz sposoby ich osiągnięcia

Lp.	Zadania realizacyjne (działania)	Odpowiedzialny	Realizatorzy	Źródło finansowania	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki	Czas realizacji
CEL GŁÓWNY 1							
POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW							
Cel operacyjny							
1.1. Ograniczenie bezrobocia							
1.1.1	Kursy zawodowe dla bezrobotnych	Gmina, PUP	PUP, MOPS, organizacje pozarządowe, firmy prywatne (biznes) i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost aktywności zawodowej, zmniejszenie poziomu bezrobocia	Liczba kursów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
1.1.2	Kursy przekwalifikowujące	Gmina, PUP	PUP, MOPS, organizacje pozarządowe, firmy prywatne (biznes) i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost aktywności zawodowej, zmniejszenie poziomu bezrobocia	Liczba kursów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
1.1.3	Profesjonalne doradztwo zawodowe	Gmina, PUP	PUP, MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost aktywności zawodowej	Liczba udzielonych porad	Proces ciągły 2022-2029
1.1.4	Promocja samozatrudnienia i powstawania spółdzielni socjalnych oraz ułatwienie warunków rozpoczęcia pracy na własny rachunek	Gmina, PUP	gmina, PUP, MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	powstanie nowych miejsc pracy, zmniejszenie poziomu bezrobocia, poprawa samoorganizacji	Liczba udzielonych porad, liczba rozpoczętych nowych działalności	Proces ciągły 2022-2029
	Organizowanie prac	MOPS, PUP	PUP, MOPS, jednostki	budżet państwa,	wzrost aktywności	Liczba	Proces

1.1.5.	społecznie użytecznych, interwencyjnych i publicznych		organizacyjne gminy, organizacje pozarządowe, firmy prywatne (biznes) i inne	środki pomocowe UE, dotacje i inne	zawodowej, poprawa sytuacji finansowej i życiowej osób bezrobotnych, zmniejszenie poziomu bezrobocia	bezrobotnych korzystających z tych prac	ciągły 2022-2029
1.1.6	Reintegracja zawodowa i społeczna osób długotrwale bezrobotnych (powstanie Klubów Pracy)	MOPS, PUP	PUP, MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost aktywności zawodowej, poprawa samoorganizacji	Liczba powstałych klubów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny 1.2. Łatwy dostęp do poradnictwa różnego rodzaju							
1.2.1	Odpłatny i nieodpłatny dostęp do Internetu	Gmina	gmina, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE, dotacje i inne	łatwiejszy dostęp do e-informacji, wzrost umiejętności wykorzystania e-usług, wzrost odsetka mieszkańców wykonujących e-prace, wzrost aktywności zawodowej z samokształceniem przy użyciu Internetu	Liczba punktów z dostępem do Internetu	Proces ciągły 2022-2029
1.2.2	Utworzenie punktu poradnictwa specjalistycznego	Gmina, MOPS	gmina, MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	wzrost pewności siebie, wzrost poziomu	Liczba powstałych punktów	Proces ciągły

					samoorganizacji i tworzenia własnych inicjatyw		2022-2029
Cel operacyjny							
1.3. Poprawa warunków życia najuboższych rodzin							
1.3.1	Pomoc osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji w różnych formach m.in. pieniężnej i rzeczowej	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa sytuacji finansowej	Liczba świadczeń, liczba rodzin korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.2	Pomoc rodzinom wielodzietnym i niepełnym w formie pieniężnej na dopłatę do utrzymania mieszkania	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa sytuacji finansowej	Liczba świadczeń, liczba rodzin korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.3	Pomoc dzieciom rozpoczynającym rok szkolny z rodzin wielodzietnych i niepełnych	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa sytuacji finansowej	Liczba świadczeń, liczba rodzin korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.4	Pomoc osobom i rodzinom żyjącym w ubóstwie - szczególnie osobom bezrobotnym - w formie celowej na opłatę za zużytą energię elektryczną i inne opłaty	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa sytuacji finansowej, poprawa warunków mieszkaniowych	Liczba świadczeń, liczba rodzin korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.5	Pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym w formie celowej na pokrycie	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny	poprawa sytuacji finansowej osób niepełnosprawnych	Liczba świadczeń, liczba rodzin	Proces ciągły

	kosztu zakupu leków lub środków medycznych			i inne	i długotrwale chorych	korzystających z pomocy	2022-2029
1.3.6	Pomoc w zakupie opału dla najuboższych	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa warunków mieszkaniowych, zmniejszenie zachorowalności mieszkańców	Liczba świadczeń, liczba rodzin korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.7	Dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i społeczną marginalizacją	MOPS, szkoły	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	wyrównanie dostępu do edukacji	Liczba świadczeń, liczba rodzin/osób korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.8	Dożywianie osób i rodzin, które własnym staraniem nie mogą sobie zapewnić posiłku	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	przeciwdziałanie zachorowalności	Liczba świadczeń, liczba rodzin korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.9	Zapewnienie pomocy bezdomnym i innym pozbawionym schronienia	Gmina, MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa warunków mieszkaniowych, reintegracja społeczna osób bezdomnych	Liczba świadczeń, liczba rodzin/osób korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.10	Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób starszych, obłożnie chorych i samotnych	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa sytuacji finansowej	Liczba świadczeń, liczba rodzin/osób korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
1.3.11	Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej osób wymagających całodobowej	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje i inne	zapewnienie całodobowej opieki	Liczba osób skierowanych do DPS	Proces ciągły

	opieki.						2022-2029
1.3.12	Pomoc finansowa w formie zasiłku celowego lub pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie się.	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	poprawa sytuacji finansowej	Liczba świadczeń, liczba rodzin korzystających z pomocy	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
1.4. Łatwy dostęp do instytucji wspierających i świadczących poradnictwo różnego rodzaju							
1.4.1	Usprawnianie pracy socjalnej poprzez dokształcanie pracowników w zakresie działalności zawodowej i specjalistycznej.	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe UE i inne	poprawa jakości świadczonej pomocy socjalnej, ograniczanie skutków wypalenia zawodowego	Liczba zrealizowanych projektów	Proces ciągły 2022-2029
1.4.2	Rozwój działalności punktu poradnictwa specjalistycznego	MOPS, gmina	MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe UE i inne	powstanie punktu oraz jego efektywne działanie, wspieranie osób i rodzin w sytuacjach kryzysowych	liczba udzielonych porad, liczba specjalistów	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
1.5. Łatwy dostęp do usług medycznych							
1.5.1	Poprawa warunków lokalowych i organizacyjnych w celu świadczenia lepszej jakości usług medycznych na terenie gminy	Gmina	gmina, NFZ, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i inne	budżet gminy, NFZ, środki pomocowe UE i inne	wyższy komfort i jakość świadczonych usług	Liczba wyremontowanych pomieszczeń	Proces ciągły 2022-2029
1.5.2	Współuczestniczenie gminy w zapewnianiu usług medycznych w celu	Gmina	gmina, Niepubliczne Zakłady Opieki	budżet gminy, NFZ i inne	poprawa zakresu dostępności usług medycznych	Liczba specjalistów, z którymi	Proces ciągły

	zwiększenia ich dostępności		Zdrowotnej i inne			nawiązano współpracę, liczba pacjentów korzystających z usług medycznych	2022-2029
1.5.3.	Poprawa warunków BHP w gospodarstwach domowych	KRUS	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, KRUS, sanepid	środki pomocowe UE, środki własne gospodarstw i inne	poprawa warunków zamieszkania i pracy	Liczba zrealizowanych projektów	Proces ciągły 2022-2029
1.5.4	Edukacja zdrowego stylu życia.	NZOZ	GKRPA, MOPS, NZOZ i inne	budżet gminy, NFZ i inne	poprawa zdrowia mieszkańców	Liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
1.5.5.	Rozwój systemu wsparcia osób uzależnionych i współuzależnionych. Uruchamianie grup wsparcia, grup samopomocowych.	NZOZ, GKRPA	NFZ, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, GKRPA, MOPS i inne	budżet gminy, dotacje celowe i inne	wzrost liczby osób wyleczalnych z uzależnienia i poprawa zdrowia mieszkańców	Liczba zrealizowanych projektów	2022-2029
Cel operacyjny							
1.6. Ograniczenie występujących patologii							
1.6.1	Prowadzenie działań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dla ofiar przemocy	GKRPA	GKRPA, zespół interwencji kryzysowej, punkt konsultacyjny, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, dotacje i inne	poprawa relacji z rodziną i otoczeniem	Liczba zrealizowanych projektów, liczba osób objętych działaniami	Proces ciągły 2022-2029
1.6.2	Poszerzenie zakresu działań świetlic środowiskowych, w	MGOK i BP, GKRPA	MGOK i BP, GKRPA, MOPS, organizacje	budżet gminy, FWW, środki	utworzenie jednej świetlicy	Liczba świetlic, Liczba	Proces ciągły

	których pomoc znajdą osoby w sytuacji kryzysowej; tworzenie nowych świetlic – centrów integracji społecznej		pozarządowe i inne	pomocowe UE, PPWOW, dotacje i inne	środowiskowej/ centrum integracji, wyrównywanie szans edukacyjnych, miejsce pożytecznego spędzania czasu wolnego	zrealizowanych projektów, liczba uczestników, liczba zajęć	2022-2029
1.6.3	Ograniczenie dostępności i spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież, m.in. poprzez kontrole punktów sprzedaży i miejsc publicznych i inne programy profilaktyczne	GKRPA, Posterunek Policji	GKRPA, Posterunek Policji, gmina i inne	budżet gminy i inne	wzrost liczby kontroli punktów sprzedaży, ograniczenie spożywania alkoholu w miejscach publicznych	Liczba zrealizowanych projektów, liczba kontroli	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
1.7. Poprawa bezpieczeństwa w gminie							
1.7.1	Rozwój programów profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz niebezpieczeństwach płynących z Internetu	Gmina, placówki oświatowe	Gmina, MGOK i BP, Posterunek Policji, szkoły, instytucje kultury i sportu oraz środowiskowe podmioty wsparcia, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, wojewody, marszałka, dotacje celowe i inne	wzrost świadomości w zakresie bezpieczeństwa, ograniczenie agresji wśród młodzieży, rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
1.7.2	Tworzenie Młodzieżowych Drużyn Strażackich	OSP, placówki oświatowe	gmina, OSP, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, dotacja, środki pomocowe UE i inne	powstanie młodzieżowych, nabycie umiejętności udzielania pomocy	Liczba powstałych drużyn, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-

Cel operacyjny**1.8. Wykształcone i aktywne społeczeństwo – kapitał ludzki oparty na wiedzy.**

1.8.1	Rozwój doradztwa zawodowego, w szczególności placówkach oświatowych.	Gmina, placówki oświatowe	organizacje pozarządowe, sektor prywatny(biznesu) i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	świadome podejmowanie decyzji edukacyjnych przez uczniów	Liczba udzielonych porad	Proces ciągły 2022-2029
1.8.2	Rozwój usług edukacyjnych dla różnych grup społecznych podnoszących umiejętności i wiedzę (kursy, szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne i inne formy) w zakresie odpowiadających problemom i potrzebom społecznym	Szkoły, Gmina	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, MGOK I BP, grupy nieformalne, sektor biznesu, liderzy społeczni, usługodawcy i potencjalni usługodawcy, pracownicy samorządowi i jednostek samorządowych i inne	budżet gminy, budżet wojewody, marszałka, środki własne uczestników, z programów celowych i inne.	wzrost liczby i jakości przeprowadzanych kursów, szkoleń, wyrównywanie szans edukacyjnych, wzrost poczucia własnej wartości, podniesienie jakości usług, zwiększenie aktywności społecznej, podniesienie świadomości społecznej	Liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
1.8.3	Prowadzenie zajęć korekcyjno-wyrównawczych dla dzieci z deficytami rozwojowymi	Gmina, Szkoły, Przedszkola	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE, i inne	wyrównywanie szans edukacyjnych, wzrost poczucia własnej	Liczba zajęć, liczba uczestników/	Proces ciągły 2022-2029

					wartości, wzrost uzdolnień, rozwój zainteresowań		
1.8.4	Poszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci przedszkolnych.	Przedszkola	Przedszkola, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, inne	wzrost dostępności i jakości świadczonych usług dla dzieci przedszkolnych, wyrównanie szans edukacyjnych dzieci najmłodszych	Liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
1.8.5	Doskonalenie kadry pedagogicznej placówek oświatowych	Gmina, szkoły	Placówki oświatowe, urząd gminy, sektor prywatny i inne	budżet gminy, inne	wzrost świadczonych usług edukacyjnych	Liczba zrealizowanych projektów	Proces ciągły 2022-2029
1.8.6	Wspieranie dożywiania w szkołach i w przedszkolach	MOPS, szkoły	Szkoły, MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, dotacje i inne	każde potrzebujące dziecko otrzyma codziennie ciepły posiłek	Liczba wydanych posiłków	Proces ciągły 2022-2029
1.8.7	Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne	Gmina, szkoły	Placówki oświatowe	budżet gminy, budżet państwa, inne	wzrost jakości usług edukacyjnych	Liczba zakupionego wyposażenia, % doposażonych placówek	Proces ciągły 2022-2029
1.8.8	Likwidacja barier architektonicznych w placówkach oświatowych	Gmina, szkoły	szkoły i przedszkola	budżet gminy, dotacje i inne	wyrównanie szans edukacyjnych dla niepełnosprawnych	Liczba zrealizowanych projektów	Proces ciągły 2022-2029

					ych		
1.8.9	Rozwój specjalistycznego poradnictwa w placówkach oświatowo-wychowawczych (m.in. psychologa szkolnego, pedagoga i innych).	Gmina, szkoły	szkoły podstawowe, inne	budżet gminy, inne	poprawa rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży, ograniczenie liczby uczniów z problemem psychologicznym, pedagogicznym, zagrożeniem patologiami i wypadnięciem z systemu oświaty	Liczba udzielonych porad, liczba specjalistów	Proces ciągły 2022-2029
1.8.10	Transport uczniów na zajęcia pozalekcyjne	Gmina, szkoły	szkoły, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy i inne	wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Liczba korzystających z dowozu	Proces ciągły 2022-2029
1.8.11	Rozwój współpracy międzysektorowej, w szczególności między szkołami różnych typów- budowanie partnerstwa lokalnego międzysektorowego na rzecz rozwoju edukacji, integracji i rozwiązywania problemów społecznych	Placówki oświatowe	szkoły podstawowe, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, sektor biznesu i inni liderzy i grupy społeczne	budżet gminy, budżet państwa, marszałka, dotacje, środki pomocowe UE, i inne	wymiana doświadczeń i wzajemna pomoc, wspólne i kompleksowe rozwiązywanie problemów społecznych, umiejętność pisania projektów i aplikowania po środki	Liczba nawiązanych partnerstw lokalnych (działających w oparciu o spisane porozumienie o współpracy). Liczba wspólnie zrealizowanych projektów. Liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029

					pozabudżetowe gminy, wyrównanie szans edukacyjnych	projektów. Wys. środków pozyskanych z zewnątrz.	
1.8.12	Modernizacja i rozbudowa bazy rekreacyjno-sportowej dla dzieci i młodzieży.	Gmina	gmina, zainteresowane szkoły, sektor biznesu i inni	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, środki pomocowe UE i inne	wyższa jakość infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, zwiększenie dostępności do bazy.	Liczba zmodernizowanych i nowo wybudowanych obiektów	Proces ciągły 2022-2029
1.8.13	Poszerzenie oferty imprez sportowo-rekreacyjnych	Gmina, Szkoły, MGOK i BP	MGOK i BP, placówki oświatowo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, sektor biznesu, grupy nieformalne, liderzy społeczni i inni	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe UE i inne	wzrost integracji społecznej, wzrost aktywności społecznej mieszkańców	Liczba imprez/przedsięwzięć, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029

Lp.	Zadania realizacyjne	Odpowiedzialny	Realizatorzy	Źródło finansowania	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki/ Wartość bazowa wskaźnika	Czas realizacji
CEL GŁÓWNY 2							
OGRANICZENIE PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH Z DZIEĆMI							
Cel operacyjny							
2.1 Minimalizowanie zjawisk patologicznych							
2.1.1	Dożywianie dzieci i młodzieży	Gmina, MOPS	MOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, sektor	budżet gminy, budżet państwa, dotacje celowe i	zaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka	Liczba wydawanych posiłków, liczba	Proces ciągły

			prywatny i inni	inne		korzystających dzieci	2022-2029
2.1.2	Edukacja w zakresie promocji zdrowego stylu życia	Szkoły	Szkoły, NZOZ, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne i inni	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe UE,	systematyczne zdobywanie nawyków zdrowego stylu życia	Liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
2.1.3	Prowadzenie działań profilaktyczno – terapeutycznych w zakresie eliminowania deficytów rozwojowych u dzieci i młodzieży	Szkoły	Szkoły, świetlice socjoterapeutyczne, ogniska wychowawcze i inni	budżet gminy, dotacje i inne	niwelowanie deficytów rozwojowych	Liczba objętych projektem	Proces ciągły 2022-2029
2.1.4	Rozwój działalności świetlicy socjoterapeutycznej, ognisk wychowawczych, tworzenie nowych świetlic	Gmina, Szkoły	Szkoły, M-GOK i BP, organizacje pozarządowe, różne inne formy organizacyjne i grupy nieformalne oraz sektor biznesu i inni	budżet gminy, dotacje i inne	wyrównywanie szans edukacyjnych, wsparcie dzieci i młodzieży w zagospodarowaniu u wolnego czasu	Liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
2.1.5.	Rozwój specjalistycznego systemu wsparcia rodziców mających problemy, w szczególności opiekuńczo-wychowawcze m.in. poprzez utworzenie szkoły dla rodziców, rozwój poradnictwa rodzinnego, terapia indywidualna i grupowa itp.	Gmina, Szkoły	Gmina, MOPS, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, PCPR w Kole, Posterunek Policji, organizacje pozarządowe	budżet gminy, budżet wojewody, marszałka, państwa i inne dotacje celowe	poprawa umiejętności wychowawczych rodziców oraz poprawa komunikacji między rodzicami a dziećmi	Liczba osób/rodzin korzystających z systemu. Liczba nowych form wsparcia	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
2.2. Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży							

2.2.1	Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży takich jak: muzyczne, plastyczne, taneczne, teatralne, sportowe i inne	Gmina, Szkoły,	M-GOK i BP, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet wojewody, marszałka, państwa, środki z UE i inne dotacje celowe	rozwijanie zainteresowań, wyrównywanie szans edukacyjno-rozwojowych	Liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
2.2.2	Tworzenie i rozwój klubów sportowych oraz wspieranie istniejących	Gmina, Szkoły, organizacje pozarządowe	Szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, dotacje,	zozwój zainteresowań, rozwój kondycji fizycznej	Liczba klubów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
2.2.3	Organizowanie wycieczek w ramach większych i dłuższych projektów edukacyjno-integracyjnych	Szkoły, M-GOK i BP	Szkoły, M-GOK i BP, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz inne podmioty sektora niepublicznego	budżet gminy, i inne	integracja grupowa, rozwój kulturalny	Liczba wycieczek, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
2.2.4	Organizowanie imprez integracyjnych, rekreacyjno - sportowych takich jak: pikniki, turnieje, zawody sportowe, itp.	Szkoły, M-GOK i BP	Szkoły, M-GOKi BP, Organizacje pozarządowe i inne	Budżet gminy, środki własne	wzrost integracji i aktywności	Liczba imprez, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
2.3. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie wakacji letnich i ferii zimowych							
2.3.1	Organizowanie warsztatów tematycznych rozwijających zainteresowania i innych form wypoczynku i rekreacji	Szkoła, M-GOK i BP	Szkoły, M-GOK i BP, organizacje pozarządowe, sektor prywatny i inne	środki własne, budżet gminy,	rozwój zainteresowań, zagospodarowanie czasu	Liczba zajęć, Liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
2.3.2	Organizowanie wycieczek,	Szkoła, M-GOK i BP	Szkoły, M-GOK i BP,	środki własne, budżet gminy,	rozwój zainteresowań, zagospodarowanie	Liczba zajęć, Liczba	Proces ciągły

	pikników, kolonii, półkolonii, wyjazdów połączonych z warsztatami edukacyjnymi i innych form wypoczynku i rekreacji		organizacje pozarządowe, sektor prywatny i inne		czasu	uczestników	2022-2029
Cel operacyjny							
2.4. Wzrost aktywności społecznej u dzieci i młodzieży							
2.4.1	Promocja i animacja wolontariatu jako formy wspierającej rozwój aktywności społecznej	Gmina, szkoły	Gmina, MOPS, MGOK i BP, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	powstanie młodzieżowych grup formalnych i nieformalnych, wzrost integracji dzieci i młodzieży, wzrost samooceny	Liczba zrealizowanych projektów, liczba powstałych grup	Proces ciągły 2022-2029
2.4.2	Wspieranie inicjatyw podjętych przez młodzież m.in. powołanie Młodzieżowej Rady Gminy	Gmina, szkoły	Gmina, MOPS, MGOK i BP, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	powstanie młodzieżowych grup formalnych i nieformalnych, wzrost samooceny, wzrost integracji i aktywności społecznej dzieci i młodzieży	Liczba zrealizowanych projektów	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
2.5. Atrakcyjna oferta propozycji na zagospodarowanie czasu wolnego dla rodzin							
2.5.1	Organizowanie rodzinnych imprez integracyjnych, międzypokoleniowych takich jak rodzinne festyny środowiskowe, pikniki, festiwale rodzinne, turnieje i	MGOK i BP, szkoły	Instytucje kultury, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe UE i inne	wzrost integracji i aktywności społecznej rodzin, zacieśnienie więzi społecznych, pozytywna forma spędzenia czasu	Liczba imprez, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029

	zawody sportowe itp.				wolnego w gronie rodziny		
2.5.2	Organizowanie wycieczek dla rodzin, w szczególności w ramach dłuższych i większych projektów	MGOK i BP, szkoły	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe i inne	środki własne uczestników, sponsorzy i inne	wzrost integracji i aktywności społecznej rodzin, zacieśnienie więzi społecznych, pożyteczna forma spędzenia czasu wolnego w gronie rodziny	Liczba wycieczek, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
2.6. Rozwój infrastruktury społecznej wspomagającej rodzinę w problemach rodzinnych							
2.6.1	Rozwój działalności punktu poradnictwa specjalistycznego	MOPS	MOPS, PCPR, Poradnia-Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, sektor prywatny.	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	powstanie punktu i jego późniejsze działanie, wzrost jakości i dostępności do poradnictwa różnego rodzaju	Liczba udzielonych porad, liczba specjalistów	Proces ciągły 2022-2029
2.6.2	Rozszerzenie zakresu działań świetlic środowiskowych, w których pomoc znajdą osoby w sytuacji kryzysowej; tworzenie nowych świetlic/centrów integracji	MGOK i BP	MGOK i BP, MOPS, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, GKRPA, środki pomocowe UE i inne	zwiększenie dostępności do poradnictwa w sytuacjach kryzysowych, wyrównywanie szans edukacyjnych, miejsce pożytecznego spędzania czasu wolnego, rozwój zainteresowań,	Liczba powstałych świetlic, liczba zajęć, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029

Lp.	Zadania realizacyjne (działania)	Odpowiedzialny	Realizatorzy	Źródło finansowania	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki/ Wartość bazowa wskaźnika	Okres realizacji (lata)
CEL GŁÓWNY 3							
PODNIESIENIE WZROSTU ŚWIADOMOŚCI I AKTYWNOŚCI SPOŁECZEŃSTWA							
Cel operacyjny							
3.1. Zwiększenie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych na rzecz wzrostu świadomości i aktywności społeczeństwa							
3.1.1	Ułatwienie dostępu do instytucji kulturowych i oświatowych	Gmina, MGOK i PB	MGOK i BP, szkoły, organizacje pozarządowe i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost świadomości i aktywności społeczeństwa	Liczba spotkań, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
3.1.2	Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania różnych grup społecznych i wiekowych, np.: warsztatów tematycznych, kursów szkoleń z różnych zakresów w zależności od potrzeb itp.	Gmina, MGOK i PB	MGOK i BP, szkoły, organizacje pozarządowe, sektor prywatny i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje, i inne	wzrost świadomości i aktywności społeczeństwa	Liczba kursów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
3.1.3	Organizowanie imprez plenerowych oraz rekreacyjno – integracyjnych dla	Gmina, MGOK i PB	MGOK i BP, szkoły, organizacje pozarządowe, sektor prywatny i inne	budżet państwa, środki pomocowe	wzrost świadomości i aktywności społeczeństwa	Liczba imprez, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029

	wszystkich grup wiekowych			UE, dotacje i inne			
3.1.4	Rozszerzenie oferty kulturowej instytucji kultury	Gmina, MGOK i PB	MGOK i BP, szkoły, organizacje pozarządowe i inne	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost świadomości i aktywności społeczeństwa	Liczba imprez, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
3.1.5	Rozwój i wspieranie działań na rzecz zacieśniania więzi pomiędzy różnymi grupami społecznymi (integracja międzypokoleniowa). Rozwój współpracy międzysektorowej- budowanie partnerstw lokalnych międzysektorowych na rzecz rozwoju edukacji, integracji i rozwiązywania problemów społecznych	Gmina, MGOK i PB	MOPS, MGOK i BP i inne jednostki samorządowe, szkoły, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, liderzy społeczni, sektor biznesu i inni	budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost świadomości i aktywności społeczeństwa. wymiana doświadczeń i wzajemna pomoc, wspólne i kompleksowe rozwiązywanie problemów społecznych, umiejętność pisanie projektów i aplikowania po środki pozabudżetowe gminy, wyrównanie szans edukacyjnych, wzrost integracji międzypokoleniowej, rozwój i podtrzymywanie tradycji lokalnych	Liczba imprez, liczba uczestników. Liczba nawiązanych partnerstw lokalnych (działających w oparciu o spisane porozumienie o współpracy). Liczba wspólnie zrealizowanych projektów. Liczba uczestników projektów. Wys. środków pozyskanych z zewnątrz. Poziom satysfakcji ze zrealizowanych usług/ zadań.	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
3.2. Zachowanie zdrowia i wzrost świadomości z zakresu profilaktyki zdrowotnej							
3.2.1	Propagowanie aktywnego i	Gmina, NZOZ-y	Ośrodki zdrowia, szkoły, organizacje	budżet gminy, budżet państwa, środki	wzrost aktywności i świadomości w zakresie profilaktyki	Liczba zorganizowanych spotkań, liczba	Proces ciągły 2022-2029

	zdrówego stylu życia		pozarządowe, grupy nieformalne i inne	pomocowe UE, dotacje i inne	zdrototnej	uczestników	
3.2.2	Organizowanie zajęć rozwijających kondycję fizyczną i psychofizyczną	Gmina	Ośrodki zdrowia, szkoły, organizacje pozarządowe MGOPS, podmioty sportu i rekreacji i inne	budżet gminy, budżet państwa, środki pomocowe UE dotacje, i inne	wzrost aktywności i świadomości w zakresie profilaktyki zdrowotnej	Liczba zorganizowanych spotkań, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
3.2.3	Ułatwienie dostępu do poradnictwa medycznego	Gmina, NZOZ-y	Ośrodki zdrowia, szkoły, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost aktywności i świadomości w zakresie profilaktyki zdrowotnej	Liczba zorganizowanych spotkań, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
3.2.4	Prowadzenie zajęć korekcyjno – wyrównawczych dla dzieci	Gmina, placówki oświatowe	Ośrodki zdrowia, szkoły, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, środki pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost aktywności i świadomości w zakresie profilaktyki zdrowotnej	Liczba zorganizowanych spotkań, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
3.3. Wzmacnianie świadomości lokalnych tradycji oraz dziedzictwa kulturowego i historycznego regionu							
3.3.1	Stworzenie warunków umożliwiających organizowanie spotkań, pogadanek i gromadzenia pamiątek oraz rekwizytów z zakresu rękodzielnictwa ludowego i dziedzictwa	Gmina, MGOK i PB	gmina, MGOK i BP organizacje pozarządowe, sektor prywatny, grupy nieformalne i inne	budżet gminy, pomocowe UE, dotacje i inne	wzrost świadomości lokalnych tradycji, dziedzictwa kulturowego i historycznego	Liczba punktów do spotkań, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029

	kulturowego oraz historycznego						
3.3.2	Organizowanie imprez mających za zadanie kultywowanie dorobku ludowego (dożynki, spotkania opłatkowe, wigilijne, noce świętojańskie itp.)	Gmina, MGOK i BP	gmina, szkoły, MGOK i BP organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	wzrost świadomości lokalnych tradycji, dziedzictwa kulturowego i historycznego	Liczba zorganizowanych imprez	Proces ciągły 2022-2029
3.3.3	Organizowanie zajęć plastycznych z zachowaniem tradycyjnych technik zdobniczych na różne okazje	Gmina, MGOK i BP	gmina, szkoły, MGOK i BP organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	wzrost świadomości lokalnych tradycji, dziedzictwa kulturowego i historycznego	Liczba zorganizowanych kursów	Proces ciągły 2022-2029
3.3.4	Organizowanie pogadanek, wykładów, wyjazdów mających na celu ocalenie od zapomnienia wydarzeń historycznych związanych z regionem	Gmina, MGOK i BP	gmina, szkoły, MGOK i BP organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe, UE i inne	wzrost świadomości lokalnych tradycji, dziedzictwa kulturowego i historycznego	Liczba zorganizowanych spotkań	Proces ciągły 2022-2029
3.3.5	Wydawanie publikacji, tworzenie dokumentacji	Gmina, MGOK i BP	gmina, szkoły, MGOK i BP organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, środki pomocowe UE i inne	wzrost świadomości lokalnych tradycji, dziedzictwa kulturowego i	Liczba wydanych publikacji	Proces ciągły 2022-2029

	fotograficznej umożliwiającej przekazanie dorobku kulturowego i historycznego następnym pokoleniom				historycznego		
Cel operacyjny							
3.4. Wzrost przedsiębiorczości i samozatrudnienia							
3.4.1	Organizowanie szkoleń, kursów zawodowych dla osób poszukujących pracy	Gmina, MOPS, PUP	MOPS, PUB, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	zmniejszenie bezrobocia i poprawa sytuacji finansowej	Liczba kursów	Proces ciągły 2022-2029
3.4.2	Ułatwianie dostępu do usług doradztwa zawodowego	Gmina, MOPS, PUP	MOPS, PUB, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	zmniejszenie bezrobocia i poprawa sytuacji finansowej	Liczba spotkań	Proces ciągły 2022-2029
3.4.3	Wspieranie wszelkich inicjatyw nowatorskich mających na celu samozatrudnienie np. utworzenie Klubu Integracji Społecznej (KIS)	Gmina, MOPS, PUP	MOPS, PUB, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	zmniejszenie bezrobocia i poprawa sytuacji finansowej	Liczba korzystający ko ze wsparcia	Proces ciągły 2022-2029
3.4.4	Organizowanie prac społecznie użytecznych	Gmina, MOPS, PUP	MOPS, PUB, organizacje pozarządowe i inne	budżet gminy, budżet państwa, dotacje, darowizny i inne	zmniejszenie bezrobocia i poprawa sytuacji finansowej	Liczba korzystający ko ze wsparcia	Proces ciągły 2022-2029

Lp.	Zadania realizacyjne	Odpowiedzialny	Realizatorzy	Źródło finansowania	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki	Czas realizacji
CEL GŁÓWNY 4 ROZWÓJ SYSTEMU WSPARCIA I INTEGRACJI OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH							
Cel operacyjny 4.1. Specjalistyczna opieka dzienna nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi							
4.1.1	Poszerzenie zakresu usług Środowiskowego Domu Samopomocy poprzez utworzenie Klubu Dziennego	ŚDS	Gmina, ŚDS, organizacje pozarządowe, sektor prywatny, liderzy społeczni, i inni	budżet gminy, dotacje i inne	poprawa jakości życia, integracji osób starszych i niepełnosprawnych, poszerzenie usług oraz podniesienie jakości usług	liczba nowych form usług, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
4.1.2	Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów	NZOZ-y	NFZ, Zakłady Opieki Zdrowotnej i inni partnerzy społeczni i prywatni	budżet gminy, NFZ, dotacje i inne	poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, poprawa stanu zdrowia, wzrost dostępności i jakości usług medycznych	Liczba specjalistów, z którymi nawiązano współpracę, liczba porad, liczba pacjentów	Proces ciągły 2022-2029
4.1.3	Rozwój specjalistycznych usług, w szczególności opiekuńczych, rehabilitacyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych	MOPS	MOPS, organizacje pozarządowe i inni partnerzy społeczni i prywatni	budżet gminy, budżet państwa, dotacje	poprawienie jakości życia osób starszych	Liczba godzin świadczonych usług, liczba osób korzystających z usług. Poziom satysfakcji ze zrealizowanych usług.	Proces ciągły 2022-2029

4.1.4.	Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia	NZOZ, M-GOK i BP	NZOZ-Y, M-GOK i BP, organizacje pozarządowe, inne grupy nieformalne, liderzy społeczni, sektor biznesu i inni.	budżet gminy, wojewody, marszałka, dotacje, środki pomocowe z UE i inne	wzrost wiedzy o sposobach zdrowego trybu życia, dostęp do profilaktyki, podtrzymywanie kondycji fizycznej	Liczba zrealizowanych projektów	Proces ciągły 2022-2029
4.1.5	Likwidacja barier architektonicznych w domach osób niepełnosprawnych	MOPS, Gmina	Gmina, PCPR, PEFRON	budżet gminy, środki PFRON, inne dotacje	poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych	Liczba osób, którym udzielono pomocy	Proces ciągły 2022-2029
4.1.6	Rozwój ruchu pomocowego i samopomocowego (np. pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu) dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych	Gmina, MOPS	MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, mieszkańcy gminy	budżet gminy, wojewody, marszałka, i inne programy celowe	poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, poprawa stanu zdrowia, zwiększenie integracji społecznej	Liczba uruchomionych nowych form pomocowych. Liczba osób objętych nowymi formami pomocy. Liczba pozyskanych wolontariuszy oraz osób udzielających pomocy sąsiedzkiej i innej	Proces ciągły 2022-2029
Cel operacyjny							
4.2. Kształtowanie u osób starszych i niepełnosprawnych postaw aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym							
4.2.1.	Organizacja miejsc spotkań osób starszych	MGOK i BP	MGOK i BP, organizacje	budżet gminy, dotacje, środki	wzrost integracji osób starszych, wzrost jakości	Liczba powstałych klubów, liczba	2022-2029

			pozarządowe i inne	pomocowe z UE i inne	życia, możliwość rozwijania własnych zainteresowań i pasji, podtrzymywanie kultury i tradycji lokalnych, integracja pokoleniowa i międzypokoleniowa	uczestników	
4.2.2	Organizowanie imprez integracyjnych, wycieczek, pikników i innych form aktywizujących i integrujących tę grupę społeczną	MGOK i BP	MGOK i BP, organizacje pozarządowe, jednostki samorządowe, grupy nieformalne, liderzy społeczni, sektor biznesu i inni	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe z UE i inne	wzrost integracji osób starszych, wzrost jakości życia	Liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
4.2.3	Organizowanie turnusów rehabilitacyjnych	MOPS, ŚDS	MOPS, PCPR, organizacje pozarządowe, jednostki samorządowe	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe z UE i inne	wzrost integracji osób niepełnosprawnych, poprawa jakości życia, poprawa stanu zdrowia psychicznego i fizycznego osób niepełnosprawnych	Liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
4.2.4	Organizacja zajęć różnego typu mających na celu rozwijanie zainteresowań oraz spotkania w Klubie Seniora	MGOK i BP	MGOK i BP, szkoły, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, liderzy społeczni i inne	budżet gminy, dotacje, środki pomocowe z UE i inne	wzrost integracji osób starszych i niepełnosprawnych, wzrost jakości życia, wzrost samooceny, pożyteczna forma spędzania czasu wolnego	Liczba zajęć, liczba uczestników	Proces ciągły 2022-2029
4.2.5	Organizowanie imprez	MGOK i BP	MGOK i BP,	budżet gminy,	wzrost integracji i	Liczba imprez,	Proces

	rekreacyjno-integracyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych		organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, liderzy społeczni i inne	dotacje, środki pomocowe z UE i inne	aktywności społecznej	liczba uczestników	ciągły 2022-2029
--	---	--	---	--	-----------------------	--------------------	-------------------------

CZĘŚĆ WDROŻENIOWA

Rozdział IV. Zarządzanie realizacją Strategii

4.1. Procedura wdrażania Strategii

I. Etap I. W pierwszej kolejności niniejszą Strategię należy przyjąć do realizacji w drodze Uchwały Rady Miejskiej w Dąbiu

Etap II. Aktualne społeczne programy gminne winny być przyjęte razem ze Strategią jako załączniki do niniejszej Strategii i stają się Programami Operacyjnymi Strategii.

Etap III. Powołanie Zarządzeniami Burmistrza:

- Koordynatora Zarządzania Realizacją Strategii;
- Zespołu Wdrożeniowego ds. wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029, który opracowuje ramowy roczny harmonogram wdrażania strategii wg załącznika nr 3, metody monitorowania, ewaluacji wg załącznika nr 4 i sprawozdawczości. Ten etap powtarzany jest rokrocznie - Gmina planuje w oparciu o Strategię działania priorytetowe do realizacji na najbliższy rok budżetowy najlepiej w okresie planowania budżetu gminy (wrzesień-październik) na następny rok.
- Zespołów Programowych i Projektowych do opracowania projektów realizacyjnych na najbliższy okres 12 miesięcy.

Etap IV. Praca Zespołów Programowych/Projektowych nad projektami realizującymi strategię, aplikowanie o środki na ich dofinansowanie z różnych źródeł; realizacja partnerskich projektów, monitoring, ewaluacja, sprawozdawczość zrealizowanych projektów w ramach strategii.

Etap V. Promocja Strategii wśród mieszkańców gminy, w tym osób kluczowych kształtujących w gminie politykę społeczną, przedstawicieli różnych podmiotów działających w sferze polityki społecznej i organizacji pozarządowych, grupom nieformalnym i innym oraz pozyskiwanie usługodawców i partnerów społecznych do jej realizacji.

Etap VI. Zaktualizowanie Planu Działania Gminy Dąbie będącego załącznikiem nr 5 do strategii wskazującego na najbliższy rok budżetowy priorytetowe zadania wynikające ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029.

Etap VII. Opracowanie procedur konkursowych na projekty realizacyjne oraz kontraktowania usług społecznych.

Etap VIII. Zlecanie zadań do realizacji różnym podmiotom i partnerom społecznym, głównie w trybie konkursowym; Budowanie partnerstw z uwzględnieniem sektora społecznego i prywatnego w celu aplikowania o środki z różnych funduszy zewnętrznych oraz wspólnego rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Gminy Dąbie.

Proces wdrożenia Strategii oparty jest na zasadach: jawności życia publicznego, odpowiedzialności personalnej za wykonanie zadań oraz wieloletniego planowania. Strategia będzie wdrażana przez wyznaczone do tego podmioty.

Wdrażanie elementów strategii jest procesem ciągłym. Obejmuje przyjęcie wszystkich założonych celów. Kolejny etap prac to weryfikacja istniejących problemów

społecznych i dostosowanie do nich odpowiednich celów i działań. Równolegle zostanie wdrożony mechanizm pomiaru i oceny postępów we wdrażaniu Strategii.

Zakłada się możliwość dokonywania modyfikacji harmonogramu i oceny jego realizacji co roku przez Zespół powołany do opracowania aktualizacji strategii.

4.2. Koordynacja realizacji Strategii

Odpowiedzialność za koordynację realizacji strategii

Zgodnie z art. 110 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej podmiotem odpowiedzialnym za sferę działań zawartych w strategii jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, stąd osobą odpowiedzialną za koordynację realizacji Strategii jest Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu. Należy podkreślić, że wdrażanie odbywać się będzie przy aktywnym udziale podmiotów samorządowych, pozarządowych, ale przede wszystkim samej społeczności, która najlepiej wie jakie są jej potrzeby i jak je najlepiej zaspokoić.

4.3. Źródła finansowania zadań strategii

Wdrożenie założeń strategicznych wymaga nakładu środków finansowych, które pochodzić będą z różnych źródeł:

- środki finansowe samorządów gminnych, powiatowych, przy wsparciu budżetu państwa, samorządu wojewódzkiego;
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- środki z Funduszu Pracy;
- Narodowy Fundusz Zdrowia;
- środki z Państwowego Funduszu Kombatantów;
- własne środki finansowe organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń, związków wyznaniowych, Kościołów, osób prywatnych;
- środki organizacji międzynarodowych uruchamianych w ramach międzynarodowych programów celowych;
- środki pochodzące z Unii Europejskiej
- inne źródła.

4.4. Monitoring i ewaluacja

Proces monitorowania strategii – polega na systematycznym zbieraniu, analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji dotyczących wdrażania Strategii, polega również na nadzorowaniu zgodności projektów, wpisujących się i realizujących jej zadania z założeniami Strategii.

Celem monitoringu jest - zapewnienie zgodności realizacji Strategii z jej założeniami i celami.

Monitoring strategii wraz ze sprawozdawczością i ewaluacją prowadzony będzie przez **Zespół Wdrożeniowego ds. wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 powołany przez Burmistrza Miasta Dąbie.**

Prowadzenie monitoringu oraz ocena realizacji jego celów i kierunków przyjętych w strategii pozwoli na wprowadzenie zmian w programach rozwoju, poprzez podejmowanie stosownych decyzji w zależności od potrzeb społecznych i możliwości ekonomicznych.

Monitorowanie strategii prowadzone będzie systematycznie a raporty z wdrażania przedstawiane będą Radzie Miejskiej w Dąbiu nie rzadziej niż raz na rok.

Proces ewaluacji Strategii - polega na dokonywaniu oceny stopnia oddziaływania pomocy w odniesieniu do postawionych jej celów oraz na analizie jej wpływu na postawione problemy.

Ewaluacja to ocena efektywności świadczonych usług i stopnia osiągniętych rezultatów, to ocena długoterminowych efektów.

Ewaluację wraz z monitoringiem i sprawozdawczością systematycznie prowadzić będzie **Zespół Wdrożeniowego ds. wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029** oraz realizatorzy poszczególnych projektów. Proponuje się, aby szczegółowe opracowanie ewaluacji wraz z jej wskaźnikami było zawarte w poszczególnych projektach, opracowanych i realizowanych w ramach Strategii.

Strategia będzie podlegała ewaluacji na przestrzeni kolejnych ośmiu i więcej lat, nie rzadziej jednak niż raz na dwa lata.

Ewaluacja powinna:

- sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane;
- przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują;
- pomóc odpowiedzieć na pytanie: czy kierunki działań Strategii są właściwe i wystarczające;
- przyczyniać się do promocji powiatu i gmin.

Ocenie podlegać będą przede wszystkim:

- stopień realizacji poszczególnych celów głównych i operacyjnych Strategii,
- badane wskaźniki,
- projekty realizacyjne i skuteczność działań podejmowanych w ramach projektów,
- zaangażowanie realizatorów zadań w projektach oraz ich współpracowników.

Główne wskaźniki realizacji strategii to m.in.: (badane w rocznym okresie rozliczeniowym oraz narastająco od momentu przyjęcia do realizacji Strategii wg załącznika nr 4 do strategii)

- Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej;

- Liczba rodzin dotkniętych bezrobociem;
- Liczba punktów poradnictwa specjalistycznego oraz liczba udzielonych porad i liczba osób z nich korzystających; typy porad specjalistycznych (np.: pedagogiczne, psychologiczne, prawne, zawodowe, socjalne i inne) oraz liczba specjalistów udzielających konsultacji i porad;
- Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego oraz liczba dzieci korzystających z ich usług;
- Liczba świetlic i klubów środowiskowych dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób korzystających z ich usług;
- Liczba punktów informacji obywatelskiej, ilość osób korzystających z usług punktów;
- Liczba miejsc wsparcia dziennego w poszczególnych typach placówek i ośrodków wsparcia;
- Liczba osób korzystających z zajęć w poszczególnych typach placówek/ośrodków wsparcia dziennego;
- liczba zajęć pozalekcyjnych i osób w nich uczestniczących;
- Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych różnego typu;
- Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i resocjalizacyjnego;
- Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych w stosunku do liczby dzieci objętych opieką instytucjonalną;
- Liczba dzieci umieszczonych w procesie adopcji;
- Liczba rodzin zastępczych, w tym rodziny spokrewnione z dzieckiem, niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego
- Liczba interwencji w rodzinach;
- Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz integracji i pomocy społecznej;
- Liczba usamodzielniających się wychowanków (powyżej 18 r. ż.), w tym: opuszczających rodziny zastępcze i placówki;
- Liczba wychowanków placówek lub rodzin zastępczych oczekujących na mieszkania z zasobów gminy i miasta oraz liczba osób, które otrzymały wsparcie w postaci przyznania lokalu mieszkalnego z zasobów mieszkaniowych gminy Dąbie;
- Liczba i typy utworzonych grup wsparcia oraz liczba osób z nich korzystająca;
- Liczba godzin terapii indywidualnych i grupowych oraz liczba osób z nich korzystająca;
- Liczba i rodzaje placówek udzielających pomocy dzieciom krzywdzonym i zaniedbywanym;
- Liczba rodzin dysfunkcyjnych objętych pomocą społeczną przypadająca na jednego pracownika socjalnego;
- Liczba rodzin, w tym zastępczych przypadająca na jednego pracownika socjalnego;
- Liczba zawartych kontraktów socjalnych;
- Liczba bezrobotnych osób wprowadzona na otwarty rynek pracy;
- Liczba osób zaktywizowanych do działania na rzecz rozwiązywania własnych problemów społecznych;
- Poziom wykształcenia pracowników służb społecznych, w tym pracowników socjalnych oraz ich liczba;

- Liczba inicjatyw obywatelskich ze wskazaniem typu oraz jej autora;
- Poziom zadowolenia społeczności lokalnej ze świadczonych usług społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i innych;
- Liczba, typy, formy świadczonych usług dla osób niepełnosprawnych;
- Liczba osób niepełnosprawnych zaktywizowanych zawodowo i społecznie;
- Liczba miejsc przeznaczonych do rekreacji i wypoczynku dzieci, młodzieży i całych rodzin, ilość imprez kulturalnych zorganizowanych dla mieszkańców oraz liczba osób z nich korzystających;
- Liczba projektów i programów zrealizowanych na rzecz integracji społecznej, w szczególności w partnerstwie;
- Liczba lokalnych partnerstw publiczno-społecznych i publiczno-społeczno-prywatnych;
- Liczba zadań pożytku publicznego zleconych partnerom społecznym;
- Wskaźniki bezpieczeństwa publicznego - np.: liczba przestępstw i wykroczeń, w tym z udziałem dzieci i młodzieży;
- Liczba dzieci i rodzin objętych nadzorem kuratorskim;
- Wskaźniki efektywności świadczonych usług na rzecz rozwiązywania konkretnych problemów społecznych;
- Liczba, rodzaj, jakość świadczonych usług społecznych;
- Liczba i typ usługodawców;
- Infrastruktura socjalna odpowiadająca potrzebom lokalnej społeczności;
- I inne, opracowane na potrzeby konkretnych programów i projektów.

4.5. Sprawozdawczość, aktualizacja i promocja strategii

4.5.1. Sprawozdawczość strategii

Sporządzana będzie przez **Zespół Wdrożeniowego ds. wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029** powołany do prowadzenia monitoringu, ewaluacji, sprawozdawczości, aktualizacji i promocji strategii.

Sprawozdanie z realizacji Strategii sporządzane będzie raz na rok w terminie do końca marca następnego roku kalendarzowego i przedkładane Radzie Miejskiej w Dąbiu. Sprawozdania z realizacji poszczególnych projektów /programów sporządzane będą przez każdego głównego realizatora-lidera projektu i przedkładane Zespołowi Wdrożeniowemu oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbiu.

4.5.2. Procedura aktualizacji strategii

Sposób dokonywania zmian (aktualizacji) strategii

Strategia jest dokumentem otwartym, jej założenia mogą być modyfikowane pod wpływem zmieniających się warunków rzeczywistości. Aktualizacja Strategii odbywać się będzie nie rzadziej niż raz na dwa lata po przeprowadzeniu jej ewaluacji i konsultacji społecznych w zakresie identyfikowania problemów i potrzeb społecznych.

Wszelkie zmiany do strategii zatwierdzane są Uchwałą Rady Miejskiej w Dąbiu. Szczegółowy proces aktualizacji Strategii opracowany zostanie przez Zespół ds. Wdrażania Strategii powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta. Zmiany rejestrowane będą w formularzu, stanowiącym załącznik 6.

4.5.3. Promocja strategii

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych strategii jest:

- zapewnienie bieżącego informowania lokalnej społeczności o kierunkach i zakresie zadań w zakresie polityki społecznej w perspektywie następnych kilku lub kilkunastu lat prowadzonych przez lokalną władzę;
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów służących realizacji strategii dla wszystkich grup docelowych z terenu gminy i miasta Dąbie;
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach;
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie gminy;
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2008-2015* w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia.

Sposoby informowania oraz promowania strategii:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje, festyny, pikniki i inne imprezy kulturalne – propagujące informacje m.in. o możliwościach wykorzystania środków unijnych, o rezultatach wsparcia UE oraz upowszechniające wiedzę na ten temat,
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu gminy – odpowiedzialnych za spełnienie wymogów w tym zakresie,
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak: strona WWW, Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029*.
- publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, ulotki
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, reklamy czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Strategii.

4.6. Powiązanie strategii z innymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 posiada ścisłą korelację z kluczowymi dokumentami planistycznymi na szczeblu:

- lokalnym: Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kolskiego na lata 2021-2025;
- regionalnym: Strategią Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
- krajowym z: Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami przyjęta przez Radę Ministrów na lata 2021-2030,

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 jest szczególnie spójna z Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie w której celem głównym numer 2 jest Zapewnienie warunków wzrostu poziomu życia mieszkańców poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Wzrost poziomu usług publicznych świadczonych na rzecz mieszkańców,
2. Wzrost poziomu wiedzy i kwalifikacji,
3. Rozwój opieki społecznej,
4. Zapewnienie usług medycznych,
5. Rozwój działalności kulturalnej,
6. Wzrost integracji mieszkańców oraz aktywności społecznej.

Ponadto Strategia koreluje ze strategią Rozwoju Powiatu Kolskiego:

Główne kierunki rozwoju zapisane w Strategii Rozwoju Powiatu Kolskiego to:

- Zrównoważony rozwój zapewniający mieszkańcom powiatu trwałe bezpieczeństwo ekologiczne,
- Dążenie do zapewnienia pracującym w sektorze gospodarki rolnej możliwie jak najlepszych warunków życia,
- Dostosowanie gospodarstw rolnych do wymagań UE,
- Pomoc merytoryczna i organizacyjna w dążeniu do osiągnięcia wysokiego rozwoju gospodarki żywnościowej,
- Współuczestnictwo w tworzeniu jak najlepszych warunków lokalizacyjnych dla inwestorów krajowych i zagranicznych,
- Rozszerzanie bloku informacyjnego (szkolenia, kursy, seminaria) w zakresie rozwoju, przedsiębiorczości mieszkańców powiatu i wyzwalanie w tym kierunku pozytywnych inicjatyw,
- Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców powiatu,
- Łagodzenie skutków bezrobocia oraz systematyczne,
- Dążenie do poprawy bezpieczeństwa publicznego.

Powiązania *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029* z innymi dokumentami strategicznymi:

Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

Strategia rozwoju usług społecznych zakłada realizację procesu deinstytucjonalizacji, czyli przechodzenia od opieki o charakterze instytucjonalnym do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej. Usługi społeczne będą koncentrować się na rodzinie i dzieciach, seniorach, osobach z niepełnosprawnościami oraz osobach z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie bezdomności.

Przygotowany zostanie system realizacji usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności ze względu na starszy wiek, niepełnosprawność, problemy z zakresu zdrowia psychicznego oraz bezdomność. Chodzi o to, żeby osoby te mogły bezpiecznie i niezależnie funkcjonować w swoim miejscu zamieszkania tak długo, jak tego chcą. Natomiast dzieciom i młodzieży pozbawionej opieki rodzicielskiej, zapewniona zostanie opieka w warunkach rodzinnych lub zbliżonych do rodzinnych. Strategia zakłada szeroką współpracę administracji rządowej z samorządami oraz sektorem pozarządowym.

Najważniejsze cele strategii

- Zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci.
- Podejmowane będą działania zmierzające do tego, aby każde dziecko wychowywało się w rodzinie: biologicznej, adopcyjnej, zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.
- Działania wspierające rodziny pochodzenia dzieci będą zapobiegać umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
- Rozwijana będzie rodzinna piecza zastępcza, w tym zawodowa w szczególności ukierunkowana na dzieci z niepełnosprawnością i chore.
- Nastąpi zmiana funkcjonowania obecnie działających placówek całodobowych dla dzieci – z całodobowej opieki długoterminowej na krótkoterminową turnusową oraz usługową w środowisku lokalnym.
- Zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczenia usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- Wdrożony zostanie system realizacji usług społecznych oraz standaryzacja usług dla osób starszych;
- Wspierana będzie rodzina, która realizuje opiekę nad osobą starszą.
- Rozwijane będą środowiskowe formy wsparcia nad osobami starszymi.
- Wspierane i rozwijane będą kadry, które świadczą usługi społeczne.
- Włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami, dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia niepełnosprawności
- Stworzony zostanie system wsparcia osób i rodzin z niepełnosprawnościami.
- Prowadzone będą działania, które mają zapobiegać umieszczaniu osób z niepełnosprawnościami w instytucjach opieki całodobowej.

- Wdrażana będzie idea niezależnego życia, wspierana mieszkalnictwem wspomagającym.
- Realizowane będzie dążenie do usamodzielniania mieszkańców instytucji całodobowej opieki stacjonarnej.
- Stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Utworzony zostanie system koordynacji oraz standaryzacji usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Nastąpi rozwój usług społecznych skierowanych do tych osób, co ograniczy konieczność korzystania z opieki całodobowej.
- Nastąpi zmiana sposobu funkcjonowania stacjonarnej instytucji opieki dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością.
- Wdrożony zostanie system koordynacji oraz standaryzacji usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.
- Opracowane zostaną i wdrożone rozwiązania na rzecz przejścia ze wsparcia instytucjonalnego do wsparcia w formie mieszkaniowej.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego stanowi odpowiedź na wyzwania gospodarcze, technologiczne, polityczne i społeczno-kulturowe, przed którymi stać będzie Wielkopolska w najbliższym dziesięcioleciu.

Aspekt społeczny towarzyszy tej Strategii w każdym obszarze, w którym pojawiają się ludzie, grupy, społeczności i towarzyszące im procesy społeczne (np. urbanizacja, starzenie się społeczeństwa, dezintegracja społeczna i rozwój kapitału społecznego).

Cele rozwojowe Strategii Rozwoju Województwa to

- Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
- Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
- Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
- Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Obszar polityki społecznej został uwzględniony w 2. Celu SRWW. Zwrócono w nim szczególną uwagę na niekorzystne trendy demograficzne oraz niedostateczną koordynację zadań wzmacniających konieczność poprawy dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych, opiekuńczych i społecznych w regionie – zarówno w wymiarze instytucjonalnym, jak i świadczonych w społeczności lokalnej.

Strategia Polityki Społecznej jest uszczegółowieniem planowanej w SRWW interwencji w obszarze polityki społecznej. SPS jest spójna w celach strategicznych/kierunkach rozwoju ze SRWW w odniesieniu do zdefiniowanych tam wyzwań, w tym szczególnie:

- Wyzwanie 1. Wzrost konkurencyjności, produktywności i innowacyjności gospodarki;

- Wyzwanie 2. Rozwijanie i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego;
- Wyzwanie 3. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych;
- Wyzwanie 4. Przeciwdziałanie dezintegracji społecznej i utracie regionalnej tożsamości; rozwijanie kapitału społecznego i kulturowego;
- Wyzwanie 5. Przeciwdziałanie i zmniejszenie nierówności terytorialnych;
- Wyzwanie 6. Zwiększenie efektywności zarządzania regionem.

Załącznik nr 1 Wzór ankiety identyfikującej problemy i potrzeby społeczne mieszkańców gminy Dąbie

Szanowni Państwo,

Zespół Zadaniowy zwraca się z prośbą o podanie przez Mieszkańców Gminy najważniejszych problemów społecznych, sposobów ich rozwiązania oraz oczekiwań, które dotyczą osób starszych, rodzin oraz dzieci i młodzieży.

ANKIETA

Poniższa ankieta ma za zadanie rozpoznanie potrzeb oraz oczekiwań dzieci i młodzieży na terenie gminy Dąbie.

Prosimy o wpisanie znaku X we właściwej kratce.

L.p.	Rodzaje potrzeb w środowisku dzieci i młodzieży:	Jeśli widzisz potrzebę wstaw X:
1.	Obecność świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych z możliwością organizowania:	
	• Zajęć plastyczno-technicznych • Zajęć muzycznych • Gier i zabaw dla dzieci i młodzieży • Imprez kulturalnych • Zajęć integracyjnych dla osób zdrowych i niepełnosprawnych • Kół zainteresowań • Kursów (językowych, informatycznych itp.) • Korepetycji dla dzieci z ubogich rodzin	
2.	Kluby Młodzieżowe	
3.	Organizacja wolontariatu młodzieży	
4.	Kawiarenka internetowa	
5.	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego możliwością podnoszenia wiedzy i umiejętności	
6.	Organizacja czasu wolnego w okresie letnim i zimowym	
7.	Alternatywne formy spędzania wolnego czasu (np. Młodzieżowe Grupy Ochotniczych Straży Pożarnych)	
8.	Inne potrzeby (napisz jakie?)	

ANKIETA

Poniższa ankieta ma za zadanie rozpoznanie potrzeb oraz oczekiwań osób starszych na terenie gminy Dąbie.

Prosimy o wpisanie znaku X we właściwej kratce.

Lp.	Rodzaje potrzeb w środowisku osób starszych	Jeśli widzisz potrzebę zaznacz znakiem X
1.	Punkt informacyjny –miejsce gdzie można zgłaszać potrzeby takie jak: drobne naprawy, zakupy, załatwianie spraw w urzędach i inne	
2.	Spotkania z przedstawicielami służby zdrowia – edukacja w zakresie zdrowego i higienicznego trybu życia	
3.	Opieka medyczna i rehabilitacyjna w domu osoby chorej.	
4.	Dom dziennego pobytu osób starszych –miejsce spotkań i pomocy w rozwiązywaniu codziennych spraw	
5.	Usługi transportowe przeznaczone dla osób w podeszłym wieku	

ANKIETA

Prosimy o zaznaczenie **X** przy wybranej (1 lub kilku) odpowiedzi

1. Struktura wieku i płci:

K ☐

M ☐

- do 24 lat ☐
- od 24 do 30 lat ☐
- od 30 do 50 lat ☐
- od 50 do 65 lat ☐
- powyżej 65 lat ☐

2. Występujące problemy w rodzinie :

- rodzinne ☐
- zdrowotne ☐
- materialne ☐
- mieszkaniowe ☐
- brak ☐

3. Występujące problemy społeczne w miejscu zamieszkania :

- alkoholizm ☐
- bezdomność ☐
- bieda ☐
- bezrobocie ☐
- narkomania ☐
- przestępczość ☐
- dzieci zaniedbane ☐
- inne prosimy wymienić ☐
- brak ☐

4. Sytuacja rodzinna :

- osoba samotna ☐
- rodzina (proszę podać ilość osób w rodzinie) ☐
- osoba samotnie wychowujące dzieci ☐

5. Źródło utrzymania rodziny :

- brak źródła utrzymania rodziny ☐
- praca zawodowa ☐
- świadczenia emerytalno-rentowe (ZUS/KRUS) ☐
- zasiłek z pomocy społecznej ☐
- zasiłek dla osób bezrobotnych (PUP) ☐
- inne świadczenia (jakie?): ☐

6. Miejsce zamieszkania rodziny :

- miasto ☐
- wieś ☐

7. Wykształcenie

Miasto

Wieś

- niepełne podstawowe ☐
- podstawowe ☐
- zasadnicze –zawodowe ☐
- średnie ☐
- wyższe ☐

8. Czy są w okolicy miejsca, w których można spędzać wolny czas :

- tak ☐
- nie ☐

9. Czy są utrzymywane są kontakty z sąsiadami:

tak

nie

jeżeli tak, to jakiego rodzaju są to kontakty :

- tylko powitania ☐
- wzajemna pomoc ☐

- podejmowanie wspólnych działań ☐
- inne, (jakie ?)

10. Jak oceniane jest środowisko zamieszkania :

- jako bardzo dobre ☐
- jako dobre ☐
- jako złe ☐
- jako bardzo złe ☐

11. Jakiej niżej wymienione usługi są najbardziej potrzebne na terenie gminy

- ☐ Spotkania z przedstawicielami służby zdrowia w zakresie edukacji zdrowego i higienicznego trybu życia
- ☐ Opieka medyczna i rehabilitacyjna w domu osoby chorej
- ☐ Dom dziennego pobytu dla osób starszych
- ☐ Usługi transportowe przeznaczone dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych
- ☐ Świetlica środowiskowa i socjoterapeutyczna dla młodzieży, w której będzie można realizować (naukę języków obcych, naukę obsługi komputera, szkolenia, korepetycje)
- ☐ Kluby młodzieżowe pozwalające na integrację społeczną i zawodową
- ☐ Usługi edukacyjne – kursy, szkolenia oraz inne formy doskonalenia umiejętności samokształcenia
- ☐ Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży
- ☐ Młodzieżowe grupy ochotniczych straży pożarnych jako:
 - upowszechnianie pozytywnych wzorców zachowań
 - współzawodnictwo
 - nabycie umiejętności współpracy i samopomocy
- ☐ Korepetycje dla dzieci z ubogich rodzin
- ☐ Organizacja czasu wolnego dla młodzieży szkolnej w okresie wakacji
- ☐ Nauka języków obcych, zajęcia z rytmiki, plastyki, muzyki, plastyki dla dzieci
- ☐ Upowszechnianie dziedzictwa kulturowego i tradycji poprzez organizację spotkań i warsztatów, na których dorośli będą przekazywać swoją wiedzę i doświadczenie młodemu pokoleniu
- ☐ Organizacja Klubów Integracji Społecznej
- ☐ Poradnictwo specjalistyczne z zakresu m.in.: prawa, psychologii, terapii uzależnień, pedagogiki szkolnej oraz pedagogiki pracy i doradztwa zawodowego.
- ☐ Integracja ze środowiskiem poprzez organizowanie festynów, biesiad, warsztatów prowadzonych przez twórców ludowych
- ☐ Organizacja konkursów wsi i gospodarstw w celu podniesienia ich estetyki i atrakcyjności oraz przyciągnięcia turystów i inwestorów
- ☐ Opieka dzienna w niepełnym wymiarze czasowym tj. mini przedszkola
- ☐ Uruchomienie punktu wsparcia dla rodzin osób uzależnionych w zakresie doradztwa prawnego i psychologicznego

- ❑ Wspomaganie rodzin w zagospodarowaniu wolnego czasu wolnego (np. organizacja wyjazdów i pikników, wyjazdy do kina i teatru, organizacja wycieczek weekendowych)
- ❑ Inicjatywy na rzecz wspierania osób dotkniętych przemocą domową
- ❑ Wykonanie projektu likwidacji barier – dostosowania obiektów użyteczności publicznej gminy dla osób niepełnosprawnych

Wzór Załącznik nr 2 Harmonogram wdrażania Strategii

Cel szczegółowy Strategii nr														
Działania i jego nr w Strategii	Podmiot Odpowiedzialny	Realizatorzy	Źródła finansowania	Okres realizacji								wskaźnik [jednostka]	Wartość wskaźnika w roku 2028	Wartość wskaźnika w roku 2029
				2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029			
Cel szczegółowy Strategii nr														
Działania i jego nr w Strategii	Podmiot Odpowiedzialny	Realizatorzy	Źródła finansowania	Okres realizacji								wskaźnik [jednostka]	Wartość wskaźnika w roku 2028	Wartość wskaźnika w roku 2029
				2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029			
Cel szczegółowy Strategii nr														
Działania i jego nr w Strategii	Podmiot Odpowiedzialny	Realizatorzy	Źródła finansowania	Okres realizacji								wskaźnik [jednostka]	Wartość wskaźnika w roku 2028	Wartość wskaźnika w roku 2029
				2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029			

Załącznik 3

Formularz rejestrowania aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029

Aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbie na lata 2022-2029 w roku				
L.p	Data uchwalenia zmiany	Nr Uchwały	Strona, na której dokonano zmiany	Rodzaj zmiany

